

ÅRSRAPPORT 2016

UNIVERSITETET I BERGEN
KUNST- OG DESIGNHØGSKOLEN I BERGEN

Innhold

Styrets beretning	2
Introduksjon til virksomheten og hovedtall	5
Årets aktiviteter og resultater	5
Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning	5
Sektormål 2: Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling	16
Sektormål 3: God tilgang til utdanning	20
Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem	24
Styring og kontroll i virksomheten	30
Overordnet vurdering av internkontroll	30
Tiltak for avbyråkratisering- og effektivisering	31
Sikkerhet og beredskap	32
Læringer pr. lærefag	33
Likestilling og diskriminering	34
Rapport fra virksomheten ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen	35
Vurdering av framtidsutsikter	38
Planer for virksomheten og styringsparametere for 2017	38
Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning	39
Sektormål 2: Forsking og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling	45
Sektormål 3: God tilgang til utdanning	46
Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høgre utdanningssektor og forskningssystem	47
Plan for tildelt bevilgning 2017	49
Større byggeprosjekter	50
Årsregnskap Universitetet i Bergen 2016	53
Årsregnskap KHiB 2016	87

Styrets beretning

Forskning, utdanning og formidling er universitetets hovedoppgaver, og faglig bredde, mangfold og høy kvalitet er fundamentet. All aktivitet ved UiB er tuftet på forskningsuniversitetets akademiske verdier. UiB skal frembringe kunnskap og innsikt gjennom nyskapende og kreativ forskning av høy kvalitet og internasjonalt format. Oppfølgingen av UiBs strategi for 2016–22 – «Hav, Liv, Samfunn» – gjennom blant annet handlingsplaner og utviklingen av kunnskapsklynger har preget 2016. Gjennom handlingsplanene og en rekke utviklingstiltak blir strategien satt ut i livet.

Resultater

Universitetet i Bergen har gjennomført oppdraget Kunnskapsdepartementet ga i tildelingsbrevet for 2016. Det er gjennomført grunnleggende forskning, gitt forskerutdanning og gjennomført forskningsbasert undervisning med forventet omfang og kvalitet.

Universitetets totale inntekter var 4,2 mrd. kroner. Av dette utgjør bidrags- og oppdragsinntekter (BOA) 860 mill. kroner. BOA-aktiviteten har vært lavere enn budsjettet og lavere enn i 2015. Det har likevel vært vekst på NFR-, EU- og oppdragsaktiviteten, mens nedgangen er knyttet til aktivitet finansiert av andre bidragsytere. UiB ligger på topp blant de norske universitetene når det gjelder tilslag (suksessrate) på prosjekter gjennom programmet Horisont 2020.

Høsten 2016 var det registrert 16.028 ordinære studenter ved UiB, en økning på 671 fra 2015. Det ble det avlagt 10.951 årsheter studiepoeng, en økning fra 2015 hvor det ble avlagt 10.711 årsheter. Frafallet i studiene er imidlertid fortsatt høyt og arbeidet med økt studiekvalitet har ennå ikke medført en merkbar reduksjon i frafallet.

I sum har studentene ved UiB en positiv oppfattelse av studiekvaliteten. Studentene gir i stor grad uttrykk for at de studerer ved det studieprogrammet de helst vil tilhøre. Studentene er imidlertid mindre fornøyd med læringsmiljø og eget utbytte. Minst fornøyd er de med muligheter for medvirkning. Forbedring innenfor disse områdene vil være sentral i oppfølging av den nylig vedtatte Handlingsplan for styrking av læringsmiljøet.

I 2016 ble det avlagt 227 doktorgrader, en reduksjon på 19 fra 2015.

I 2016 tok Universitetet i Bergen over det nasjonale ansvaret for språksamlingene og sikret at alle som trenger språkhjelp kan fortsette å bruke de populære ordbøkene. Nå er 70 tonn materiale flyttet fra Oslo til Bergen, og plassert og arkivert på UiB. Ordbøkene har også fått UiB-adresse på nett: **ordbok.uib.no**. Det er inngått en ny samarbeidsavtale med Høgskolen i Volda, der journalistutdanningen, lærerutdanningen og språksamlingene er sentrale elementer.

Høsten 2016 startet 25 studenter på det integrerte masterprogrammet i havbruk og sjømat som er utviklet i samarbeid med Høgskolen på Vestlandet, NHH og næringslivet. Dette er første året det er tatt opp studenter til et sivilingeniørstudium ved UiB. Sivilingeniørprogrammene innenfor energi, havteknologi og medisinsk teknologi, som starter i 2017, vil alle bli viktige bidrag til våre satsinger og til å nå vårt mål om utdanne Norges mest attraktive kandidater.

I 2016 er det inngått en intensjonsavtale som kan gi Sør- og Vestlandet ett, samlet forskningsselskap. Avtalen åpner for at bergensbaserte Uni Research AS og Christian Michelsen Research AS, IRIS AS med hovedsete i Stavanger og Sørlandets Agderforskning AS og Teknova AS kan slås sammen til ett nytt, stort forskningsselskap. Det nye forskningsselskapet vil med sin anvendte profil kunne bidra til innovasjon, verdiskaping og omstilling i privat og offentlig sektor på Vestlandet.

Antall ansatte i midlertidige stillinger er en utfordring og antall midlertidige stillinger er på om lag samme nivå som i 2015. Når det korrigeres for rekrutteringsstillinger er ca. 20% av stillingen ved UiB midlertidige. Innenfor kategorien undervisnings- og forskerstillinger er andelen midlertidige ca. 25%. Dette er samme andel som i 2015 og høyest av UH-institusjonene.

Planer og ambisjoner 2017

Implementering av strategien setter rammer for universitetets prioriteringer i 2017. Organisering og oppfølging av tematiske satsinger, tverrfaglig samarbeid, kvalitetssikring og synliggjøring av forskningen vil være viktige utfordringer. Det samme gjelder oppfølging av organisasjonsutviklingsprosjektet, der målsettingen er å utvikle de administrative tjenestene slik at de støtter best mulig opp om universitetets oppgaver innen forskning, utdanning og formidling. En ny digitaliseringsstrategi skal realiseres for å utvikle universitetets infrastruktur og bruk av digitale verktøy som vil bidra til å løse våre kjerneoppgaver.

Flere kunnskapsklynger er under utvikling. Klimaforskningsmiljøet er i ferd med å bli samlet i det nyoppussede Geofysisk institutt, og sommeren 2017 skal medieklyngen Media City Bergen åpnes. I årene som kommer vil helseklyngen, den marine klyngen, klimaklyngen og flere kunnskapsklynger realiseres og dermed bli viktige bidrag til utviklingen av UiB som et internasjonalt forskningsuniversitet. Klyngene utgjør en viktig arena for samarbeid og utveksling av kunnskap med et bredt samfunns- og arbeidsliv.

Et godt læringsmiljø er avgjørende for studentenes læringsutbytte og for den samlede utdanningskvaliteten ved UiB. Det er derfor av stor betydning å tilrettelegge for studentaktive læringssituasjoner som fremmer samhandling og læringsutbytte. Utvikling av et godt læringsmiljø krever både god pedagogisk tilrettelegging og prioritering av støttefunksjoner. Det skal særlig satses på digitalisering av undervisning, digital arbeidsflyt for vurderingsarbeid, ny læringsplattform og en ny lærings- og formidlingslab. i Media City gjennom programmet DigUiB.

Fra 1. januar 2017 inngår Kunst- og designhøyskolen i Bergen (KHiB) en del av universitetet. Ved å samle KHiB og Griegakademiet har UiB fått et nytt Fakultet for kunst, musikk og design. Med eget kunstnerisk ph.d.-program, vil vi få et nytt kraftsenter for kunstnerisk utviklingsarbeid, forskning og utdanning, som også vil bidra til å styrke Bergens posisjon som kulturby.

Bergen, 23.02.2017

Dag Rune Olsen
rektor

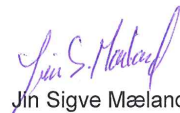
Kjersti Fløttum

Peter M. Haugan

Synnøve Myhre

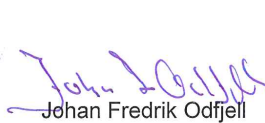
Jin Sigve Mæland

Anne Kverneland Bogsnes

Kari Amble

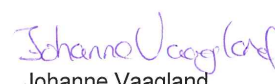
Johan Fredrik Odjell

Per Joakim Palme

Line Marie Sørsdal

Johanne Vaagland

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Forskning, utdanning og formidling er universitetets hovedoppgaver. Faglig bredde, mangfold og høy kvalitet er fundamentet. All aktivitet ved UiB er tuftet på forskningsuniversitetets akademiske verdier. UiB skal frembringe kunnskap og innsikt gjennom nyskapende og kreativ forskning av høy kvalitet og internasjonalt format.

Universitetets forskningsresultater de siste årene viser at satsingen på kvalitet har gitt resultater i form av publikasjoner, doktorgrader, ERC-stipender og andre forskningsprosjekter av høy kvalitet. Slike miljøer finner vi i dag for eksempler på Bjerknessenteret, som trekkes frem som et verdensledende forskningsmiljø i Langtidsplanen for forskning og har gitt vesentlige bidrag til FNs klimapanel. Dette er ett av flere eksempel på hvordan ordningen med Sentre for fremragende forskning (SFF) og andre spissede virkemidler har gjort det mulig å bygge opp og videreutvikle slike miljøer ved UiB.

Ved UiB ble det avlagt 227 doktorgrader i 2016, en nedgang på 19 kandidater sammenliknet med 2015. Om lag 37 % av de nye doktorene er utenlandske. Den høye andelen utenlandske doktorer bidrar til å synliggjøre UiB som et internasjonalt anerkjent forskningsuniversitet.

Høsten 2016 var det registrert 16.028 ordinære studenter ved UiB, en økning på 671 fra 2015. Universitetets arbeid med økt studiekvalitet har i midlertid ennå ikke medført reduksjon i frafallet.

I 2016 ble det avlagt 10.951 årsheter studiepoeng og 2571 grader.

De siste årene har det vært vekst i antall ansatte og i 2016 utgjør antall ansatte 3.683 årsværk. Om lag 52 % av disse var kvinner, mens andelen midlertidige var 20 % (korrigert for rekrutteringsstillinger). Dette er om lag samme nivå som i 2015.

Universitetets inntekter var 4,237 mrd. kroner. Av dette 860 mill. kroner bidrags- og oppdragsinntekter (BOA), en reduksjon på ca. 100 mill. kroner fra 2015.

Tabell 1. Noen nøkkeltall for Universitetet i Bergen

	2013	2014	2015	2016
Studenter høst	14 451	14 790	15 462	16 028
Avlagt 60- studiepoengsenheter*	10 125	10 127	10 711	10 951
Publikasjoner*	2 048	1957/ 3001	3 058	
Doktorgrader	265	218	246	227
Inntekter (i mill. kroner)	3 754	3 921	4 331	4 237
Årsverk	3 463	3 566	3 625	3 683
andel kvinner	52 %	52 %	51 %	52 %

* Tall for publikasjonspoeng er ikke klar før 1.april. Tallene for 2014 gjelder gammel/ny modell

Universitetsaulaen hadde sitt første driftsår i 2016 og er blitt en svært etterspurt arene for formidling og møteplass med samfunnet.

Årets aktiviteter og resultater

Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning

Utdanning

Universitetet i Bergen har som hovedmål for utdanningen å tilby internasjonalt anerkjent forskningsbasert utdanning, med høy faglig kvalitet og vekt på danning, kritisk refleksjon og etisk bevissthet. Å være utdannet ved Universitetet i Bergen skal være et kvalitetsstempel.

Universitetet skal tilby den beste forskningsbaserte utdanningen i Norge og utmerke seg ved å ha en sterk forankring i en europeisk universitetstradisjon

Det er arbeidet gjennom flere tiltak og prosesser som samlet har som mål å styrke utdanningene. Blant annet:

- Satsingen på utdanningsledelse
- DigUiB-programmet.
- Systematisk arbeid for å heve kvaliteten på alle studieplaner og sikre sammenheng mellom læringsutbytte og undervisnings- og vurderingsformer.
- Utredning av praksis i utdanningene

Det er behov for økt kunnskap om hva som fremmer læring i høyere utdanning. SLATE-senteret ved UiB vil generere empiriske data som kan endre pedagogisk praksis i skjæringspunktet mellom elever, teknologi og pedagogikk. Senteret vil analysere alle fasetter av læring; elever, lærere, institusjoner og samfunn. Gjennom forskning på hvordan ny teknologi påvirker læring er ambisjonen å forstå læring hos neste generasjons elever. Arbeidet har klar overføringsverdi for analyse av studenters læring både på bachelor- og masternivå, og studenter kan involveres i forskningen både som forskningsobjekter og som del av studiet. Satsning på læringsanalyse for høyere utdanning vil bidra til styrket læringskvalitet.

Tabell 2 gir en oversikt over resultater innenfor universitetets utdanningsvirksomhet.

Tabell 2. Nøkkeltall utdanning

	2013	2014	2015	2016	Endring 15-16
Primær søker	9 176	8 452	8 918	9 775	857
Nye studenter	5 033	4 775	5 220	5 793	573
Registrerte studenter høst	14 451	14 790	15 462	16 027	566
Antall studieprogram SO*	94	95	102	122	20
Antall studieprogram, master*	70	70	85	90	5
Studentopptak SO	4 018	4 092	4 422	4 541	119
Avlagte 60- studiepoengsenheter	10 125	10 127	10 711	10 951	240
Studiepoeng/ student	42,0	41,1	41,6	41,0	-1
Utvækslingsstudenter	1 716	1 615	1 712	1 929	217
Kandidater	2 556	2 509	2 587	2 571	-16

*Inkluderer programmer ved tidligere KHiB.

Økningen i antall primær søker studenter og antall førstegangs- registrerte studenter fra 2015 fortsetter også i 2016. Også antall tilbudte studieprogram er noe høyere enn i 2015.

Studentopptaket via Samordna opptak har økt de siste årene. Det samme gjelder avlagte studiepoeng. Økningen skyldes i hovedsak tilførsel av nye studieplasser. Det forventes at økningen i studenter og studiepoeng vil øke gradsproduksjonen i løpet av 2017/2018.

Mens opptaket på lavere grads studier og integrerte programmer har økt de siste årene, er opptaket til 2-årige mastergradsprogrammer relativt stabilt. For å utnytte masterplassene mer effektivt legges det opp til en sentralisering av opptaket fra høsten 2017. For øvrig er UiB positive til at også masteropptaket blir en del av samordna opptak fra 2018. Dette vil gi potensielle kandidater bedre oversikt over muligheter ved landets læresteder og øke bredden i søkergrunnet.

Forskning

Hovedmålet for forskningen er å ha og fremme grunnleggende forskning av høy kvalitet i bredden av universitetets fagdisipliner. Samtidig videreføres universitetets strategiske forskningsfelt innen det marine, klima og energiomstilling, og globale samfunnsutfordringer.

UiB skal være et nyskapende universitet, hvor grenser mellom fag krysses og kunnskapsfronter flyttes, på veien mot et bærekraftig globalt samfunn. UiB skal utforske, utdanne, utvikle og utfordre.

Noen forskningsresultater i 2016

Psykologiprofessor Kenneth Hugdahl mottok Advanced Grant fra Det europeiske forskningsråd (ERC) for andre gang. Han og Nobelprisvinner Edvard Moser er de eneste forskerne i Norge som har mottatt dette toppstipendet to ganger. Hugdahl er hjerneforsker med særlig fokus på hjerneasymmetri og hvordan denne kan anvendes i forståelsen av dysleksi og språkrelaterte problemer, samt for å forstå hørselshallusinasjoner ved schizofreni.

Førsteamanuensis Ana Beatriz Chiquito ved Institutt for fremmedspråk har forsket på hvordan fattigdom har blitt presentert i media i Latin-Amerika. Mellom år 2000 og 2014 har hun analysert de 12 største avisene i Argentina, Brasil, Colombia og Mexico. Chiquito og hennes forskerkolleger oppdaget at de største avisene i disse landene bruker et språk som tyder på at det er importert fra overstatlige organisasjoner som FN og andre organisasjoner, hvor fattigdom er et fenomen definert av tall og måleparametere. Når det menneskelige aspektet blir borte, så blir det også vanskeligere å forstå årsakene til og konsekvensene av fattigdom. Det blir i det hele tatt vanskeligere å få bukt med fattigdom. Forskningsprosjektet vil både føre til debatt og forhåpentligvis til et mer begripelig og slagkraftig språk til fattigdomsbekjempelse i de store, mektige latinamerikanske mediene.

Forskningsprosjektet "The Social Costs of Incarceration" er den største undersøkelsen av fengselsstraff og tilbakeføring til et vanlig liv i Europa, noen sinne. I studien så forskerne på fengselsstraff koblet opp mot tilbakefall til kriminalitet. I tillegg så forskerne på i hvilken grad tidligere innsatte har kommet tilbake til arbeidslivet. Det unike med prosjektet er at forskerne har koblet store datasett opp mot domstolene, og sett på effekten av at kriminelle har fått ulik straff for samme forbrytelse. Når en dommer dømmer ulikt for samme forbrytelse, hva blir konsekvensen for lovbrøyteren på lang sikt? Resultatene fra undersøkelsen viser at den norske fengselsmodellen med utstrakt bruk av arbeidsopplæring, gir overraskende gode resultater.

I nærmere sytti prosent av sakene der barn skal tas fra foreldrene, er barns stemme nesten fraværende. Dette er overraskende ifølge professor Marit Skivenes ved Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap. Funnene tyder på at den viktigste personen i omsorgsovertakelsen, barnet, ikke er sentral når avgjørelsen skal fattes. Materialet viser at i sju av ti tilfeller er barnet ikke nevnt, eller nevnt bare svært kort. Barnevernloven ble revidert i 2014, og det kom ei ny lov hjemmel som slår fast at det er viktig å høre hva barnet mener, blant annet heter det: "Barnet skal gis mulighet til medvirkning og det skal tilrettelegges for samtaler med barnet." Det er også lovpålagt å gi barna talsperson. Skivenes mener at Norge har en vei å gå før vi har barnevennlige domstoler. Tyskland har en domstolsordning der dommeren selv snakker med barnet, ned til barnet er tre år. Skivenes mottok også ERC-stipend i 2016.

Barn, ungdom og unge voksne som har vært rammet av kreft, har høyere risiko for å slite økonomisk og bli stående utenfor arbeidslivet selv om de har blitt kreftfri. Det viser en studie utført ved Institutt for global helse og samfunnsmedisin, ledet av stipendiat Maria Winther Gunnes. Studien viser at unge kreftoverlevende har 40 prosent høyere risiko for å bli arbeidsledige, og at unge kreftoverlevende har 40 prosent høyere risiko for å motta økonomisk sosialhjelp enn andre. I studien kartla Gunnes hvor mange av de som ble født i Norge mellom 1965 og 1985, som har fått en kreftdiagnose før de fylte 25. Mange har tenkt at dersom de overlever en dødsdom, så går det nok bra med dem senere. Studien at det er mange som sliter og ikke får god nok hjelp.

Internasjonalt samarbeid

Det overordnede formål med internasjonalisering er at UiB skal være en solid aktør i den globale kunnskapsutviklingen. Handlingsplan for internasjonalisering angir innsatsområder for internasjonalisering i perioden 2016-2022. Planen følger særlig målet om å styrke relasjoner med BRIKS landene, samt Canada, Japan og USA.

Universitetets deltakelse i ulike internasjonale nettverk er gjennomgått og UiB er særlig aktiv i forskernettverk som f.eks. WUN og CLACSO, og i flere arbeidsgrupper i Coimbra gruppen. UiB foretok en egen delegasjonsreise til Brasil i april og deltok på KD sin offisielle delegasjon i september. Vi har oppnådd et tett samarbeid med Innovasjon Norge og SIU på dette området.

Internasjonalt samarbeid vises også gjennom de ansattes forskningspublisering. Om lag halvparten av publikasjonene ved UiB involverer internasjonalt samforfatterskap. USA er den største samarbeidsnasjonen. Deretter følger Storbritannia, Tyskland og Sverige.

Erfaringene etter første driftsår ved UiBs brusselkontor er entydig positive. Fagmiljøene har tatt kontoret i bruk og kontakten mellom UiB og EU-kommisjonen har økt og blitt mer målrettet og relatert til målene UiB har satt seg for sin EU-deltagelse.

I Japan har UiB gått sammen med NTNU om å dele en stilling som rådgiver for å styrke våre to institusjoners samarbeid med japanske partnere. Rådgiveren er tilsatt ved Innovasjon Norge og har ambassaden i Tokyo som arbeidsplass. Gjennom hyppige besøk til fagmiljø ved UiB er det lagt et godt grunnlag for et utvidet og styrket kontakt innenfor etablert samarbeid. I 2017 vil det bli lagt vekt på å utvide samarbeid til nye fagområder med særlig vekt på helse og velferd.

Forsknings- og utdanningssamarbeid med Kina ivaretas gjennom de ulike fakultetenes mangfoldige faglige aktiviteter og UiBs sekretariatsansvar for Nordic Center på Fudan Universitetet. UiB ønsker å styrke den Kina-relaterte aktiviteten ved universitetet og i 2016 er en omfattende kartlegging av UiBs Kina-relatert forskning, med innspill til en mulig strategi, gjennomført.

Etableringen av det planlagte internasjonale senteret som skulle åpne i 2016 er forsinket og åpner først i 2017. Senteret skal styrke tjenestene til inn- og utreisende ansatte og studenter og være en pådriver for internasjonalt samarbeid ved UiB.

Nasjonale styringsparametere:

Gjennomføring på normert tid (bachelor, master og doktorgrad)

UiBs beregninger av studiegjennomføring tar utgangspunkt i aktive studiesemestre (tar hensyn til permisjon og deltidsstudenter). Gjennomføring på normert tid er lavere, både innenfor bachelor og masterstudiene, enn i 2015. Innenfor bachelorprogrammene var andelen som gjennomførte på normert tid 34 %, mot 36 % i 2015. Tilsvarende tall for masterprogrammene var 52 % i 2016 og 55 % i 2015. Målsettingen om høyere andel fullført på normert tid, er således ikke nådd. Samtidig er frafallstallene relativt stabile de siste årene. Det kan således synes som om deler av årsaken til dårligere gjennomstrømming ligger i at studentene bruker lengere tid på sine studier enn tidligere.

Kandidatens gjennomføringstid (doktorgrad)

Forskerutdanningen ved UiB holder høy kvalitet og volum. Programmet har få underkjente avhandlinger. I 2016 ble 12 avhandlinger (av dette 3 dr.philos.) underkjent ved UiB mot 14 i 2015 og 12 i 2014.

Gjennomstrømning på ph.d.-programmet har de siste årene vært svært god og ifølge Tilstandsrapporten for høyere utdanning den beste blant universitetene både i 2014 og 2015. I 2016 har det imidlertid vært et markant fall i gjennomføringen. 65 % av kandidatene som ble tatt opp på doktorgradsprogrammet 2010 har fullført ph.d.-graden ved utgangen av 2016. For 2015 var dette tallet 77 % og 73 % i 2014. Det er store forskjeller mellom fakultetene i forhold til nedgangen fra året før.

Nettotiden på doktorgradsprogrammet for de som disputerte i 2016 var imidlertid noe kortere enn i 2015 (3,5 vår/3,4 høst år mot 3,8 år i 2015). Dette er også kortere enn i 2014 da nettotiden var 3,6 år.

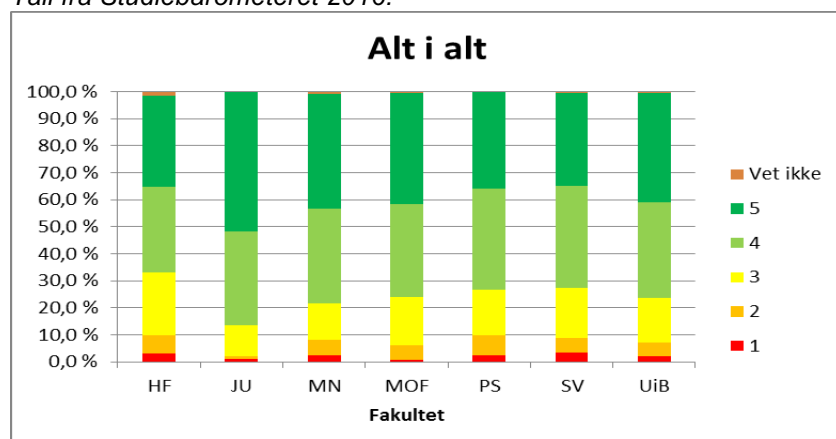
Forskerutdanningen er preget av jevn kjønnsbalanse og en kandidatgruppe med en høy andel utenlandske statsborgere. 227 kandidater tok doktorgraden i 2016. Dette er 19 færre enn året før. 226 (117 kvinner/109 menn) avla ph.d.-graden og 1 mann avla dr. philos.-graden. I 2016 var det registrert 1.500 kandidater i programmet, en nedgang på 32 kandidater fra året før. Av UiBs doktorgradskandidater er 54 % kvinner og 37 % er utenlandske statsborgere. Andelen på 56 % eksternfinansierte kandidater i programmet er om lag den samme som for året før.

Universitetets forskerutdanning er styrket gjennom en bedre samordning av de sentraladministrative tjenestene. I 2016 er det også utarbeidet ny handlingsplan for forskerutdanningen. Handlingsplanen inneholder tiltak som skal bidra til å forsyne UiB med talentfulle kandidater til vitenskapelige stillinger. Karriereutviklingstiltak og talentutviklingsprogram skal bidra til at UiB når disse målsetningene.

Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten (Studiebarometeret)

Alt i alt har studenter ved UiB en positiv oppfattelse av studiekvaliteten. På en skal fra 1 – 5 svarer 76 % av studentene 4 eller 5, på spørsmålet om de alt i alt er fornøyd med studieprogrammet de går på (snittscore på 4,1). Det er imidlertid forskjeller mellom fakultetene. På HF er det kun 65 % av studentene som svarer 4 og 5, mens andelen på JUS er 86 %. Ved de andre utgjør andelen som svarer 4 eller 5 mellom 72 % og 76 %. Totalt sett er det ingen endring siden 2015, men MN skårer marginalt lavere, og PSYK skårer høyere. En oversikt er gitt i figur 1.

Figur 1. Studentenes oppfattelse av studiekvaliteten «alt i alt». «1» er lavest skår mens «5» er høyest. Tall fra Studiebarometeret 2016.

Tabell 3 gir en oversikt over studentenes tilfredshet med studieprogrammet basert på ulike indekser.

Tabell 3. Hovedområde (indeks) og overordnet tilfredshet med studieprogrammet. Snittene på fakultetene og institusjonen. Tall fra Studiebarometeret 2016.

Hovedområde/overordnet tilfredshet	HF	JU	MN	MOF	PS	SV	UiB	Nasjonalt
Undervisning og veiledning	3,6	3,5	3,5	3,1	3,3	3,6	3,5	3,5
Studie- og læringsmiljø	3,6	3,8	3,8	3,7	3,5	3,6	3,7	3,8
Medvirkning	3,2	3,2	3,4	3,3	3,1	3,2	3,2	3,3
Engasjement og sammenheng	4,0	4,3	4,1	4,1	4,0	3,9	4,0	3,9
Relevans for arbeidslivet	3,6	4,4	3,8	4,5	3,9	3,5	3,9	4,1
Eksamens- og vurderingsformer	3,8	3,9	3,8	3,3	3,9	3,8	3,8	3,9
Eget læringsutbytte	3,5	3,7	3,6	3,6	3,7	3,6	3,6	3,7
Jeg går på det studieprogrammet jeg helst vil gå på	4,5	4,6	4,3	4,7	4,3	4,0	4,4	4,4
Jeg er, alt i alt, fornøyd med studieprogrammet jeg går på	3,9	4,3	4,1	4,1	4,0	3,9	4,1	4,1

UiB-studentene svarer i stor grad positivt på spørsmålet om de går på det studieprogrammet de ønsker med en indeks på 4,4. SV fakultet har laveste indeks på 4,0, mens fakultetene MOF og JU har de høyeste, 4,6 og 4,7. Synet på studieprogrammets «engasjement og sammenheng» har også en gjennomgående positiv indeks 4,0–4,3. Studentenes oppfattelse av studie- og læringsmiljø, eget læringsutbytte, undervisning, veiledning, og medvirkning er imidlertid generelt lav. Det er især oppfattelsen av medvirkning som trekker ned. For øvrig er UiB- resultatene svært like de nasjonale snittverdiene.

I oppfølgingen av Studiebarometeret er blant annet prioritert innenfor kategoriene medvirkning. PSYK lå særlig lavt på denne indeksen i 2015. På denne bakgrunn ble det satt i verk tiltak, både med faste møter mellom fakultetsledelsen og studentene og faste «frokostmøter» med studentene. På denne bakgrunn er det gledelig at indeksen for medvirkning, til tross for at denne fortsatt er lav, økte med 0,3 for UiB totalt, og med 0,5 ved PSYK.

Det psykologiske fakultet har også hatt en positiv utvikling på de andre indeksene med unntak av relevans. Indeksen for relevans for arbeidslivet ble redusert med 0,3 på UiB-nivå. Alle fakultet opplevde et fall på dette området.

Faglig tidsbruk per uke (timer) blant heltidsstudenter

UiB-studentene bruker i snitt 36 timer i uken på egenstudier, inkludert tid brukt på studiearbeid sammen med andre studenter. I tillegg bruker studentene i snitt 6 timer på lønnet arbeid. Det er imidlertid store fakultetsvise forskjeller fra SV/HF-studentene som i snitt oppgir å bruke 29 timer til MOF studentene som oppgir 43 timer. Det er imidlertid liten sammenheng mellom studentenes tid til studier og oppfatningen om eget læringsutbytte, jf. figur 2.

Studentene ved MOF er også de studenter som tilbys mest undervisning med vel 22 timer i uken. Dette er betydelig mer enn JU-studentene som oppgir undervisningsmengde på 8 timer ukentlig. JU-studentene er imidlertid de studentene som bruker desidert mest tid på egenstudier. En oversikt er gitt i tabell 4.

Tabell 4. Studentenes tidsbruk per uke

Fakultet	Læring UiB organisert	Egenstudier	Sum studier	Betalt arbeid
HF	10,5	18,7	29,2	6,9
JU	8,4	32,5	40,9	4,9
MN	14,9	22,2	37,1	5,1
MOF	21,7	21,4	43,1	5
PS	12,2	21,1	33,3	7,1
SV	9,9	19	28,9	9
UiB	12,6	22,9	35,5	6,4

Antall publikasjonspoeng per faglig årsverk

I 2016 er det innført ny nasjonal modell for beregning av publikasjonspoeng med økt fokus på samforfatterskap og internasjonalt samarbeid. Modellen øker således poenguttellingen for publikasjoner med forfattere fra flere institusjoner. I tillegg øker poenguttellingen med en faktor på 1,3 ved internasjonalt samforfatterskap. Omleggingen har ført til en økning i poeng på vel 50 % for UiB. Dette ga kun mindre justeringer i UiBs andeler av sektorenes totale antall publikasjonspoeng, men ga store endringer internt mellom fakultetene. En oversikt er gitt i tabell 5.

Tabell 5. Publikasjonspoeng etter ny og gammel beregningsmåte

	Gammel	Ny	%
HUM	414	443	7 %
MN	569	1022	80 %
MO	407	803	97 %
SV	278	351	26 %
JUS	112	115	2 %
PSYK	170	248	46 %
UM	31	64	107 %
sum	1982	3046	54 %

Slik tabell 5 viser ga modellomleggingen en økning i publikasjonspoeng for alle fakultetene, og særlig innenfor realfagene og medisin, der tradisjonen med samforfatterskap er mest utbredt. Størst positivt utsalg ga modellen ved MOF, som fikk vekst på 97 %. JUS var fakultetet med lavest (2 %), fulgt av HF med 7 %.

Omleggingen førte også til endringer mellom fakultetene når man ser på antall publikasjonspoeng per faglige årsverk. Ved MN- fakultetet ga for eksempel modellendringen en økning i avlagte poeng per stilling fra 0,9 i den gamle modellen til 1,7 basert på den nye modellen. Tilsvarende var det ingen endring for HF-fakultetet. Her var antall publikasjonspoeng det samme i de to modellene (1,1).

Publikasjonsdata for 2016 er ikke klar før 1. april. Modellendringene viser likevel at i vurderingen av publikasjonspoeng per stilling bør fokus være på utvikling innenfor de enkelte fagmiljø heller enn sammenligninger på tvers av faggrenser.

For øvrig er publiseringsaktiviteten sterkt skjevfordelt ved UiB, slik den også er nasjonalt. 10 % av de mest produktive forskerne står for 50 % av publikasjonspoengene, eller 50 % av UiBs publiserende forskere generer vel 80 % av publikasjonspoengene.

I følge flere internasjonale rangeringer skårer UiB bra på indikatorer som viser i hvilken grad våre forskere blir sitert. Siteringstallene er objektive mål som viser at UiBs forskning har gjennomslagskraft, at den er viktig og betyr noe for andre forskere. UiBs posisjon kommer også fram i forskningsrådets indikatorrapport for 2016, som viser at UiB gjør det best av samtlige UH-institusjoner på antall siteringer.

Verdien av Horisont 2020 kontrakter per FoU-årsverk

Per november 2016 var verdien av UiBs kontrakter i Horisont 2020 vel 24,3 mill. euro. Dette tilsvarer vel 12.000 kroner per FOU årsverk.

Handlingsplan for EU-finansierte satsninger ble ferdigstilt i 2016. Planen skisserer tiltak for økt deltakelse i EUs rammeprogram Horisont 2020 og for å posisjonere universitetet i forhold til utvikling av det nye rammeprogrammet for perioden 2021-2027. Planen har 3 hovedfokus: påvirke utforming av rammeprogram, målrette og øke deltakelsen gjennom flere søknader,

tildelte prosjekter og bedre inntjening, samt å tilby forskerne et effektivt og kompetent støtteapparat for søknader, kontrakter og prosjektdrift.

Et nasjonalt initiativ har munnet ut i et «Position paper», hvor de 8 norske universitetsrektorene har gått sammen om med innspill til midtveiseevaluering av Horisont 2020 og til utforming av neste rammeprogram. Samtidig jobbes det aktivt gjennom UiBs Brusselkontor for å registrere flere forskere som mulige evaluatore av Horisont 2020 søknader og fremme kandidater til ulike fagpanel.

UiBs målsetting er å øke inntjeningen med 20 % og antall søknader med 50 % i forhold til det forrige rammeprogrammet FP7. Dette betyr at UiB i snitt skal sende inn 105 søknader/år og tjene inn 9,2 mill. €/år gjennom Horisont 2020. Hittil i rammeprogrammet når vi denne målsettingen. UiB har også fortsatt den høyeste suksessraten av universitetene i Norge. Likevel er det slik at UiO og NTNU mottar vesentlig mer midler enn UiB totalt sett fra Horisont 2020. Innenfor ERC-grants har ikke UiB hatt den ønskede suksessen, kun på Consolidator grants er UiB i rute i forhold egne måltall.

For å styrke rekruttering av forskere på internasjonalt høyt nivå, er UiB nå godt i gang med arbeidet for implementeringen av «Den europeiske erklæringen om forskere» og «Adferdsregler for rekruttering av forskere» (en såkalt «Charter and Code» sertifisering) for akademiske institusjoner. Sertifiseringen omfatter ansvar og forpliktelser for forskere, karriereplanlegging og forskermobilitet.

Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter

Erasmusstipendiet er et godt insentiv for å kunne få flere studenter til å reise ut gjennom Erasmus+. Det er uttalt ønske å øke studentmobiliteten til Europa fra Norge. Ved UiB (og andre norske institusjoner) er det stor ubalanse i innkommende og utreisende Erasmus-studenter, og Erasmusprogrammet kan finansiere stipender til betraktelig flere utreisende norske studenter enn de som faktisk drar.

I 2016 var det totalt 1.068 studenter knyttet til Erasmus+-programmet. Av disse var 242 utreisende, og 826 innreisende. I 2015 var totaltallet 931, hvorav 715 var innreisende og 216 utreisende.

Ubalansen mellom inn- og utreisende studenter fortsetter også i 2016. Totalt er det registrert 1.929 utvekslingsstudenter i 2016 hvorav 1.188 innreisende og 741 utreisende. Mens de innreisende studenter i hovedsak kommer gjennom Erasmus+ ordningen (826), reiser de fleste utreisende studentene ut gjennom ulike bilaterale avtaler. Australia (113) befester sin posisjon som det landet UiB studentene reiser til, tett fulgt av Storbritannia (96) og USA (77). Til sammen utgjør disse tre landene 40% av de utreisende studentene. Flest innreisende studenter kommer fra Tyskland (273). Deretter kommer Frankrike (110) og Spania (94).

Virksomhetsmål 1.1: UiB skal utvikle flere ledende forskningsmiljøer. Innen 2022 skal alle fakultetene ha fagmiljøer i verdensklasse og flere fagmiljøer av høy internasjonal standard

Kvalitet i forskning synliggjøres gjennom siteringer og anerkjente rangeringer der UiB over tid har dokumentert svært gode resultater. Kvalitet i forskning synliggjøres også gjennom forskningsmiljøenes evne til å konkurrere om ekstern finansiering og der gode evalueringer av søknader om eksterne forskningsmidler skal danne grunnlag for særlig prioritering.

Hovedmålet til Det europeiske forskningsrådet (ERC) er å fremme høykvalitetsforskning i Europa gjennom å investere i de beste forskerne og de beste ideene. ERC-stipender blir gitt til forskere fra hele verden men som jobber i Europa, Stipendiene er basert på deres ideer og

vitenskapelige dyktighet innenfor et hvilket som helst fagfelt. I alt er det tildelt 15 ERC stipend til forskere ved UiB. MN-fakultet har fått 8 åtte stipend, hvorav i tre er tildelt algoritmeforskere ved Institutt for informatikk.

SFF- og ERC-status, samt uttelling i FRIPRO, er viktige uttrykk for en systematisk satsing på kvalitet i forskning i grunnmiljøene. Tilretteleggelse for søknader for å oppnå SFF status, ERC-prosjekter og øvrige EU-prosjekter, er gitt prioritet. Det samme gjelder oppfølging av fellesløftet fra 2015/16.

Flere forskningsprosjekter, forskningsgrupper og sentre er tverrfaglige og lar seg ikke organisere på en hensiktsmessig måte i den ordinære fakultets- eller instituttstrukturen. Dette skaper utfordringer, noe som også ble påpekt i evalueringen av universitetets utviklingsrelatert- og marin forskning fra 2014. Evalueringene konkluderte med at universitetets forskning og utdanningsprogrammer holder en høy faglig standard. Panelene pekte likevel på svak overordnet organisering og at strukturen var kompleks og til dels uoversiktlig.

Evalueringene var en viktig del av kunnskapsgrunnet for strategiarbeidet og for prosessen med å få plass en bedre organisering av universitetets strategiske satsingsområder. Målet har vært en mer tydelig og helhetlig organisering av de satsingsområdene som er vedtatt forbindelse med universitetets strategi 2016-2022, «Hav, liv, og samfunn»:

- Globale samfunnsutfordringer
- Marin forskning
- Klima- og energiomstilling

I 2016 er det arbeidet med å sikre en helhetlig struktur for satsingene som innebærer forankring i ett ansvarlig fakultet som får et tydelig lederansvar for satsingene. Resultatet ble at MN-fakultet har fått lederansvar for satsingene marin og klima- og energiomstilling mens MOF fikk ansvaret for satsingen Globale samfunnsutfordringer.

Etablering av kunnskapsklynger er en av flere arbeidsmetoder for å oppnå UiBs mål om å utvikle fremragende forsknings- og utdanningsmiljøer. Klyngene baseres på tverrfaglig samarbeid for å løse komplekse tema. Klyngene etableres på områder hvor UiB allerede har høy internasjonal faglig kvalitet, men også der hvor det er muligheter for omfattende samarbeid mellom fagmiljøer internt ved UiB og eksterne partnere i forskningsinstitusjoner, næringsliv, forvaltning og kultur- og samfunnsliv.

Klimaforskningsmiljøet er i ferd med å bli samlet i det nyoppussede Geofysisk institutt og sommeren 2017 åpner medieklyngen Media City Bergen. I årene som kommer vil helseklyngen, den marine klyngen, klimaklyngen og flere kunnskapsklynger realiseres og dermed bli viktige bidrag til utviklingen av UiB som et internasjonalt forskningsuniversitet.

I 2016 vedtok Universitetsstyret at Helsecampus Årstadvollen etableres som en kunnskapsklynge for helsefagene. Målet er å gjøre helseklyngen til et internasjonalt kraftsentrum som skal skape innovative helse- og omsorgsløsninger for hele mennesket.

I regi av Statsbygg ble det i 2016 publisert en konseptutredning for lokalisering av marine FoU- virksomheter i Bergen. Utredningen anbefaler en samlokalisering av Havforskningsinstituttet, NIFES og Fiskeridirektoratet gjennom et nybygg. Den marine klyngen vil samle sentrale aktører innenfor marin forskning og utdanning og slik få styrket sitt samarbeid med næringslivet og ulike offentlige instanser.

Langsiktig og kvalitetsbyggende forskning er også støttet av Bergen Forskningsstiftelse (BFS) som sammen med universitetet finansierer UiB Rekrutteringsprogrammet. Programmet er et avtalebasert samarbeid hvor universitetet velger kandidater og

forskningsområder i samsvar med sine strategiplaner. BFS-rekrutteringsstipender deles ut etter internasjonal fagfelleevaluering. Det faglige nivåene er anerkjent høyt og midlene er på linje med tildelingen til ERC. Ordningen legger til rette for å rekruttere og utvikle verdensledende forskningsledere, og deler årlig ut stipend til 3-5 kandidater.

Gjennom denne ordningen har BFS ytt viktige bidrag til rekruttering i vitenskapelige stillinger ved UiB. Siden 2005 er 35 kandidater tatt opp programmet. 18 er ferdige med programmet og av disse har 13 fått tilsetning som professorer ved UiB etter endt stipendperiode. De øvrige er blitt professorer ved andre institusjoner, hovedsakelig ved institusjoner i utlandet. I 2016 ble ytterligere 5 unge forskere ved UiB tildelt over 100 millioner fra BFS og UiB (<http://www.uib.no/aktuelt/103013/fem-unge-forskarar-f%C3%A5r-millionar>).

Kunnskapsdepartementet har bevilget 13,7 mill. kroner til UiB i økt budsjetttramme for å styrke arbeidet med fremdragende kvalitet for å utvikle flere verdensledende fagmiljøer. Midlene er brukt til rekruttering av internasjonale toppforskere. UiB samarbeider med Bergens forskningsstiftelse (BFS), som bidrar med 68,5 millioner over 5 år til UiBs toppforskningsprogram. Høsten 2016 var 5 toppforskerne rekruttert (<http://www.uib.no/forskning/91071/toppforskprogrammet>).

Styringsparameter:

Antall publikasjonspoeng per ansatt per år

(Se omtale under nasjonal parameter)

Virksomhetsmål 1.2: UiB skal utdanne Norges mest attraktive kandidater. Innen 2022 skal 85% av kandidatene ha relevant jobb to år etter fullført utdanning

Ifølge Karrieresenterets kandidatundersøkelse fra 2016 hadde 80 % av kandidatene (bachelor-, master- og profesjonsnivå) relevant jobb 2 år etter fullført utdanning. Den høyeste andelen med relevant jobb kommer fra det JUS (92 %), mens det er færrest kandidater fra MN-fakultet med relevant jobb (69 %). Dette er betydelige lavere enn i tidligere undersøkelser (2011) og forklares med den generelle utviklingen på arbeidsmarkedet der andelen med ikke-relevant jobb hos kandidater med teknisk eller naturvitenskapelig bakgrunn har økt betydelig.

Av kandidatene i relevant arbeid fikk 85 % tilbud om sin første relevante jobb innen 6 måneder etter avlagt eksamen. Også her er andelen høyest ved profesjonsfakultetene. En oversikt er gitt i tabell 6.

Tabell 6. Andel relevant arbeid etter 6 måneder og 2 år etter avsluttet eksamen.

	Innen 6 MND	Innen 2 år
HF	61 %	72 %
MN	59 %	69 %
MO	78 %	92 %
SV	61 %	72 %
JUS	78 %	92 %
PSYK	72 %	85 %
TOTALT	68 %	80 %

For øvrig påvirker gradnivå sannsynligheten for å få relevant arbeid i langt større grad enn fakultetstilhørighet. Mens kun halvparten av bachelorkandidatene har relevant arbeid etter 2 år, gjelder det 83 % av masterkandidatene og alle med 6-årig profesjonsutdannelse.

De overordnede rammene for arbeidet med kvalitetssikrings- og utviklingsarbeidet av utdanningene ved UiB er beskrevet i «*Håndbok for kvalitetssikring av universitetsstudiene.*» I 2016 har UiB videreutviklet sitt kvalitetsarbeid når det gjelder søknadsprosessen for oppretting av nye studier. I 2016 ble det også satt i gang en omfattende revisjon av samtlige studieprogram og emner. Prosessen skal være fullført i 2017, slik at studenter kan tas opp til de reviderte programmene høsten 2018.

UiBs arbeid med å styrke undervisernes kompetanse når det gjelder å utnytte fortrinnene med digitale verktøy og plattformer i sin tilrettelegging for læring, gjenspeiles både i basisopplæringen i universitetspedagogikk og i kurstilbudet og veiledningsaktiviteten ellers. Aktiviteten i 2016 har særlig vært knyttet til UiBs store digitale satsing, DigUiB, og til Mitt UiB (Canvas), UiBs nye læringsplattform.

I løpet av 2016 er 60 % av alle skoleeksamener ved UiB digitalisert. Ved utgangen av 2016 har også hele organisasjonen tatt i bruk en ny læringsplattform, Mitt UiB, med nye muligheter for undervisning, forberedelse, samhandling og vurdering. Arbeidet med ny lærings- og formidlingslab. er i ferd med å innta en form slik den skal fremstå i Media City Bergen (MCB) fra august 2017. Miljøet og ressursene i dette prosjektet fungerer allerede som katalysator for undervisningsmiljøer i hele organisasjonen, har etablert produksjon av massive åpne nettkurs, podcast, strømmetjenester fra Universitetsaulaen og er i ferd med å formalisere samarbeid med store medie- og teknologiaktører i MCB, som TV2 og Vizrt.

En prøveordning «meritterende undervisning» der undervisere kan søke om å bli tildelt status som *Fremragende underviser* er etablert ved MN-fakultetet. Det vurderes om en slik modell skal innføres som felles mal for alle fakultetene.

I 2016 ble det etablert en ny insentivordning som har som overordnet mål å styrke utdanningskvaliteten ved UiB. Målet er å skal fremme prosjekter som er nyskapende, i tråd med UiBs strategiske satsinger eller bidra til å nå nasjonale mål for studiekvalitet og gjennomføring.

Ansvar for etablering og drift av mentorordninger for studenter ligger til de enkelte fakultetene. Fakultetene har ulike praksis og erfaringsgrunnlag med hensyn til hva som fungerer bra når det gjelder mentorordninger, og ulike modeller blir brukt ved fakultetene. Gjennom erfaringsutveksling skal mentorordningen videreutvikles og det skal vurderes om modellene skal bygge på felles mal.

Satsingen på utdanningsledelse, arbeidet med oppretting av nye og revisjon av eksisterende studier, utviklingen av underviserkompetanse og insentivtiltak er alle med på å styrke læringsmiljøet og bidra til studentenes læring. Tilrettelegging av undervisningsformer der studentene er aktive og for arbeidsformer som i større grad fremmer definert læringsutbytte, er viktige for at studentene skal lære og for et attraktivt og godt læringsmiljø. Det samme gjelder fagmiljøenes tilrettelegging for faglige arenaer der studenter og undervisere møtes og drøfter faglige, gjerne tverrfaglige, spørsmål, forskningstema og prosjekter. Slike arenaer er viktige sosiale arenaer med betydning for studentenes trivsel og dermed læring.

Det er i 2016 utarbeidet to sett retningslinjer, ett for håndtering av konflikter mellom studenter og ansatte og ett for håndtering av konflikter mellom studenter. Retningslinjene for håndtering av konflikter mellom studenter og ansatte skal sikre god saksgang når konflikter oppstår. Dette involverer at studenter som melder inn saker som omhandler ansatte ikke skal frykte represalier i etterkant. Retningslinjene for håndtering av ulike former for konflikter mellom studenter ved UiB er begrenset til konflikter som berører læringsmiljøet og studiesituasjonen.

Studentombudet har fått sentrale og godt tilgjengelige lokaler i Studentsenteret i løpet av 2016, og nettbasert informasjon om tjenesten er bygget ut. Det er også etablert et eget eksamenslokale til eksamensavvikling.

Styringsparametere:

Fulltidsekvivalente studenter per vitenskapelig ansatt

Kvalitetssikring og dimensjonering av utdanningsprogrammene er avgjørende for å sikre den forskningsbaserte utdanningen som kjennetegner forskningsuniversitetene. UiBs studieprogramportefølje skal være framtidsrettet, ambisiøs med tydelig profil. Denne skal være samfunnsrelevant, ha god kvalitet og gjenspeile vår egenart med en hovedprofil og faglig bredde.

Å få til riktig dimensjonering har vært en viktig oppgave de siste årene og antall fulltidsekvivalente studenter per vitenskapelig tilsatt har etter dette vært svært stabil over tid, med en variasjon mellom 6,9–7,3 student per tilsatt i perioden 2008–2016. De siste to årene har det likevel vært en mindre økning i forholdstallet. Økningen skyldes økt studentopptak i forbindelse med tildeling av nye studieplasser fra Kunnskapsdepartementet. Tilsetting av faglige årsverk har tatt lengre tid enn økningen i studentopptaket. Det forventes etter dette at studenter per ansatt vil reduseres noe fra 2016 til 2017.

Andel studenter med utenlandsopphold

I strategien 2016–2022 er målet at 40 %, av studentene som avlegger en grad ved UiB skulle ha vært på utveksling i utlandet i løpet av studietiden.

Om lag 31 % av studentene som avlagt grad ved UiB i 2016 hadde hatt et utvekslingsopphold som del av graden. Dette er en økning fra 28 % i 2015, men fortsatt et stykke igjen til målsettingen om 40 % innen 2022.

Sektormål 2: Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

Regjeringens ambisjon er at Norge skal være et av de mest innovative landene i Europe. For å få til dette trengs forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid, kunnskapsdeling og kandidater som bidrar til nødvendig omstilling, innovasjon og verdiskaping i offentlig og privat sektor.

Tilrettelegging for næringsmessig utnyttelse av forskningsresultater inngår som del av universitetets samfunns- og formidlingsansvar. Dette arbeidet ivaretas gjennom selskapet Bergen Teknologioverføring AS (BTO).

BTO mottok i 2016 totalt 98 forretningsideer, hvorav 40 fra UiB. Det ble registret i alt 19 (15 UiB) patentsøknader, inngått 6 avtaler om kommersiell anvendelse (3 UiB) og etablert 11 nye foretak, hvorav 2 er relatert til UiB. Oversikten omfatter antall forretningsideer mottatt av kommersialiseringsenhet, registrerte patentsøknader, inngåtte lisensieringskontrakter og nye foretak etablert av kommersialiseringsenhet (KE) eller teknologioverføringskontor (TTO). Rapporteringen viser om ideen kommer fra egen eller andre institusjoners aktivitet og om kommersialiseringen foregår ved egen eller samarbeidende kommersialiseringsenhet. En oversikt er gitt i tabell 7.

Tabell 7. Aktivitet ved Bergen Teknologioverføring AS

	Totalt for BTO	Fra aktivitet ved egen institusjon til egen kommersialiseringsenhet	Fra aktivitet ved egen institusjon til samarbeidende kommersialiseringsenhet	Fra aktivitet ved andre institusjoner til egen kommersialiseringsenhet
Mottatte forretningsideer*	98	40		58
Registrerte patentsøknader	19	15		4
Inngåtte lisensieringskontrakter	6	3		3
Nye foretak etablert	11	2		9

Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) skal bidra til å utvikle og styrke UiBs kontakt og samarbeid med arbeidslivet. For UiB er hensikten med et Råd for samarbeid med arbeidslivet å lytte til arbeidslivets behov og forventninger til universitetet, og å få råd og innspill til UiBs samarbeid med arbeidslivet. Rådet har et særskilt ansvar for å utarbeide en strategi for samarbeid med arbeidslivet.

Nasjonale styringsparameter:

Andel mastergradskandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning
Mens UiBs kandidatundersøkelse ser på alle kandidater i relevant arbeid, konsentrerer NIFU seg kun om masterstudentene. I følge NIFUs undersøkelser er 80 % av masterkandidatene ved UiB sysselsatt 6 måneder etter eksamen. 70 % er i relevant arbeid mens ytterligere 10 % defineres som undersysselsatt (overkvalifisert). Dette er noe lavere enn sum nasjonalt, der vel 80 % er i relevant jobb, og ytterligere 7 % er sysselsatt i jobber der de føler seg overkvalifisert.

De to undersøkelsene peker begge på at det er kandidatene innenfor realfag og teknologi som har redusert sine andeler i relevant arbeid i 2016 i forhold til tidligere kull.

Bidraginntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk

I 2016 ble det regnskapsført vel 860 mill. kroner i BOA ved UiB. Dette utgjør om lag 20 % av universitetets samlede inntekter på 4,2 mrd. kroner. Den største bidragsyteren er Forskningsrådet med 438 mill. kroner.

Tabell 8. Bidraginntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk

	2012	2013	2014	2015	2016
Forskningsrådet	405 690	306 890	387 317	424 210	438 184
Per faglig årsverk	206	155	191	209	211

I sum har bevilgningen fra Forskningsrådet økt noe de siste årene både totalt og per stilling (jf. tabell 8) Det er imidlertid betydelige forskjeller mellom fakultetene, der hovedvekten av inntektene ligger på fakultetene MN og MOF. Dette gjenspeiler til dels forskningsrådets profil og prioriteringer og dermed fakultetenes muligheter til å innhente midler.

Det er imidlertid også forskjeller mellom fagmiljøenes suksessrate i kampen om frie forskningsmidler, representert gjennom FRIPRO. Også her er det universitetets fagmiljøer innenfor realfag og medisin som mottar største andeler. En oversikt er gitt i tabell 9.

Tabell 9. Prosjektuttelling FRIPRO 2014 - 2016

	2014		2015		2016		Snitt	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
FRINATEK	4	8 %	8	20 %	10	26 %	22	17 %
HUMSam	8	15 %	5	9 %	4	8 %	17	10 %
FRIMEDBIO	12	16 %	12	19 %	12	22 %	36	19 %

I 2016 fikk universitetet tildelt 4 prosjekter innenfor HUMSam programmet. Dette tilsier en andel på 8 % av Forskningsrådets tildelinger innenfor dette programmet, en reduksjon fra 15 % i 2014. I snitt i perioden 2014–2016 mottok UiB 10 % av de nasjonale tildelingene. Innenfor FRIMEDBIO og FRINATEK har UiB hatt vekst i perioden. Veksten er sterkest innenfor FRINATEK, mens det er innenfor FRIMEDBIO UiB har flest prosjekter og størst andel av de samlede bevilgninger.

I forbindelse med arbeidet med universitetets strategi 2016–2022 ble det utarbeidet en oversikt som viste at over 50 % av universitetets søknader til Forskningsrådet sendes til FRIPRO-programmene. Basert på søknadsaktivitet og uttelling er det stilt spørsmål ved om UiB retter for stort fokus på søknader til FRIPRO og SFF på bekostning av andre programsatsinger. Dette var blant annet tema i Etatstyringsmøtet mellom UiB og Kunnskapsdepartementet våren 2014. I dette møtet ble det pekt på at UiBs suksessrate (bevilgning i forhold til søknad) er markert høyere i andre programmer, og en høyere søknadsaktivitet fra UiB innenfor de prioriterte områdene kan gi bedre finansiering også for grunnforskningsmiljøer i de relevante fagområdene. Status for 2016 viser noen mindre endringer i dette søknadsbildet, jf. tabell 10. Andelen søknader til FRIPRO er noe redusert i perioden, mens det har vært en økning i antall søknader til store programmer. Utviklingen må likevel tolkes med forsiktighet da både SFF-søknadsrunden i 2015 og søknader til Fellesløftet i 2015 (Ingen slike utlysninger i 2014 og 2016) kan ha påvirket både antall søknader og fordelingen av disse.

Tabell 10. UiBs søknader til Forskningsrådet 2014–2016 (per november 2016)

Hovedaktivitet	2014	2015	2016*
Fri prosjektstøtte	186	221	177
Store programmer	49	84	93
Handlingsrettede programmer	48	68	57
Grunnforskningsprogrammer	11	16	24
Internasjonale nettverkstiltak	12	20	18
SFF/SFI/FME	0	30	4
Internasjonal prosjektstøtte	11	14	9
Særskilte forvaltningsoppdrag	3	14	6
Brukerstyrte innovasjonsprogrammer	4	7	12
Vitenskapelig utstyr, databaser, samlinger		1	13
Nasjonale stimuleringstiltak, møteplass	7	8	
Andre frittstående prosjekter		2	4
Inform./formdl./publisering	1	1	5
Systemtiltak			1
Planlegging/utredning/evaluering		1	
Totalsum	332	487	423

Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk

Kategorien andre bidrags- og oppdragsinntekter utgjorde i 2016 342 mill. kroner, en nedgang på 27 mill. kroner fra 2015. Trenden de siste årene har også vært en nedgang per faglige årsverk, jf. tabell 11.

Tabell 11. Andre bidrags- og oppdragsinntekter

	2012	2013	2014	2015	2016
Statlige etater	152 754	122 218	108 432	114 446	110 783
Komm/ fylkeskomm etater	7 924	11 623	6 216	5 357	7 860
Næringsliv/ private	74 595	84 513	69 731	47 252	41 934
Utlandet eks. EU.	21 805	15 218	14 897	27 590	31 368
Stiftelser og organisasjoner	76 739	76 879	50 287	65 024	52 276
Gaver/ gaveforsterkning	44 523	59 335	93 115	109 535	98 174
SUM	378 340	369 786	342 678	369 204	342 395
Per faglig årsverk	192	187	169	182	165

UiB har i dag ingen total oversikt over alle prosjektsøknader som sendes fra UiB til ulike finansieringskilder. Dette arbeidet skal prioriteres gjennom opprettelse av egen søknadsdatabase (pre-award verktøy) jf. planer 2017.

Andel forskningsinnsats i MNT-fag (I henhold til NIFU- undersøkelsen)

UiB skal følge opp de nasjonale føringene for økt forskningsinnsats innenfor MNT-fagene og har satset betydelig på disse, gjennom rammestyrkning, tildeling av stipendiater og postdoktorer og med sterk oppmerksomhet om infrastruktur gjennom bevilgninger til utstyr og opprustning av bygningsmassen. En betydelig andel av UiBs tildelinger fra H2020 ligger innenfor MNT-satsingen. UiB har opprettet et eget institusjonelt utvalg for infrastruktur. Utvalget skal blant annet hvordan forskningsinfrastruktur også kan gjøres tilgjengelig i undervisningen og dermed bidra til forskningsbasert undervisning.

NIFUs FoU-undersøkelse i UH-sektoren viser at av UiBs samlede FoU innsats utgjorde 1,8 mrd. kroner i 2015. Av dette var 755 mill. kroner (42 %) knyttet til MNT-fagene. Dette er en økning fra samme undersøkelse fra 2013, som viste 40 %.

Godt over halvparten av all norsk marin FoU-aktivitet skjer på Vestlandet og UiB er Norges største marine universitet, med høy internasjonal kvalitet på forskning og utdanning og med flere forskningsmiljø i verdensklasse. Bergensregionen har til sammen Europas største konsentrasjon av marine forskningsmiljø, og er den 13. største marine byen i verden målt i antall vitenskapelige publikasjoner.

UiB er partner i Bergen marine forskningsklynge, et forpliktende samarbeid mellom sentrale aktører innen marin forskning og utdanning i bergensregionen som vil bli et internasjonalt samlingspunkt for opptil 1.000 marine forskere. Om lag 35.000 arbeidsplasser er direkte eller indirekte knyttet til marine næringer på Vestlandet.

En undersøkelse publisert av The University of the Arctic, som er et samarbeidsnettverk med medlemmer fra 170 universiteter og forskningsinstitusjoner, viser at UiB er det syvende mest siterte i verden innen arktisk forskning. Den arktiske forskningen ved UiB har etter dette størst gjennomslag internasjonalt av de norske universitetene

Etableringen av "*K.G. Jebsen Centre for Deep Sea Research*" i 2016, med støtte fra Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen, vil befeste UiBs internasjonale posisjon innenfor marin forskning.

I tett samarbeid med andre forskningsmiljøer skal senteret blant annet studere hvordan livet på jorden oppsto, og hvordan dyphavets dynamikk påvirker kloden. Med en gjennomsnittlig dybde på over 4000 meter er dette de minst utforskede stedene på kloden.

I samarbeid med næringslivet er det opprettet et forskningssenter for bærekraftig havbruk. Senteret skal drive grunnforskning på nye forprodukter og lukkede oppdrettsløsninger og industrielle løsninger som skal gi verdiskapning og redusert miljøbelastning skal testes ut.

Virksomhetsmål 2.1 UiB skal innen 2022 vær en ettertraktet kompetanseinstitusjon som har styrket sine langvarige relasjoner til myndigheter, næringsliv, kulturliv og samfunnsliv.

UiB vil utnytte bredden i forskningen og utdanningen ved universitetet og aktivt formidle våre kandidaters kompetanse ved fullførte studier. Dette skal gjøres parallelt med en effektiv formidling av UiBs forskningsresultater, innovasjon og kunstneriske virksomhet.

Internasjonalt samarbeid om større forskningsinfrastruktur og forskningssentra, og åpen tilgang til forskningsresultater og forskningsdata skal prioriteres.

I oppfølgingen av strukturmeldingen har UiB gjennomført følgende tiltak i 2016:

- Fakultet for kunst, musikk og design er etablert gjennom en samling av Griegakademiet og tidligere Kunst og designhøgskolen i Bergen (KHIB)
- Det er inngått samarbeidsavtale med Høyskolen i Volda der Journalistutdanning, lærerutdanning og språksamlingene er sentrale elementer.
- Samarbeidet med HLV er konkretisert både gjennom opprettelse av nye sivilingeniørprogrammer og utviklingen av Helscampus Årstadvollen.

Universitetets eierstyring av Uni Research er fulgt opp gjennom å utrede ulike modeller. I oppfølgingen av dette arbeidet er det inngått en intensjonsavtale som kan gi Sør- og Vestlandet ett, samlet forskningsselskap. Avtalen åpner for at Uni Research AS og Christian Michelsen Research AS, IRIS AS med hovedsete i Stavanger, Sørlandets Agderforskning AS og Teknova AS kan slås sammen til ett nytt, stort forskningsselskap. Det nye forskningsselskapet vil med sin anvendte profil kunne bidra til innovasjon, verdiskaping og omstilling i privat og offentlig sektor på Vestlandet.

UiB Alumni satser offensivt på alumner i inn- og utland som universitets ambassadører. UiB Alumni satset i 2016 på å øke den internasjonale virksomheten gjennom blant annet en nettverkskonferanse i Brussel, alumnustreff i Chicago og i Sudan, og åpningen av det aller første utenlandske lokallag av UiB Alumni ved Makere University i Uganda. For å gjøre UiB Alumni enda bedre kjent var UiB Alumni tilstede på mange strategiske arenaer i løpet av året, for eksempel Arendalsuka, Nordiske Mediedager og Forskningsdagene i Bergen.

UiB arrangerte Alumnusdagen i Universitetsaulaen, som i år inneholdt et eget tilbud til familier. UiB Alumni promoterer seg også på bachelor- og masterseremonier, Christiekonferansen, Faglig-pedagogisk dag og Forskningsdagene i Bergen. UiB Alumni har ca. 4.600 registrerte medlemmer. Systematisk promotering av Alumnusdagen på Facebook ga god uttelling, og skal videreutvikles.

En mulighetsstudie for å bedre oppbevaringsforhold for UiBs samlinger, oppnå mer effektiv ressursutnyttelse og styrke faglig utvikling og synergi innen konservering og digitalisering er gjennomført i 2016. Skeivt Arkiv kom inn på statsbudsjettet med en fast bevilgning, og gikk i drift ved UiBs spesialsamlinger, med sterkt fokus på innsamling, dokumentasjon og formidling. Overtakelsen av språksamlingen fra Universitetet i Oslo sikrer fortsatt bruk av de populære ordbøkene.

Tilgjengeliggjøring av alle digitaliserte spesialsamlingene i visningsportalen Markus gjorde det mulig å øke formidling av materiale på web og i sosiale medier. Instagramkontoen @uib_spes var den største ved UiB. Samarbeidsutstillingen med Bymuseet i Bergen *Opp fra asken – Bybrannen 1916* fikk rekordantall besøkende, og profilerte godt UiBs billedsamlinger i media og byen.

Sektormål 3: God tilgang til utdanning

Etter og videreutdanning

UiB har som mål å være en aktiv bidragsyter i det viktige samfunnsoppdraget som etter- og videreutdanning (EVU) representerer. UiB har tilbudt fleksibel etter- og videreutdanning helt siden 1990. Høy faglig kompetanse og bredde innenfor en rekke fagområder gjør at UiB burde stå i en særstilling for å kunne tilby forskningsbaserte etter- og videreutdanningstilbud av høy kvalitet til arbeids- og samfunnsliv.

Handlingsplan for etter- og videreutdanning for 2015–2017 er fulgt opp gjennom følgende innsatspunkter:

- satse på skolen
- satse på offentlig sektor og organisasjoner i arbeidslivet
- tilby EVU innen UiBs strategiske profilområder
- videreutvikle etterutdanningstilbudet

UiBs EVU-tilbud skal reflektere en vilje til utprøving og videreutvikling av nye undervisnings- og læringsformer, både ved å videreutvikle egen undervisningsvirksomhet og for å imøtekomme kompetansebehov i samfunns- og næringsliv. Dette gjelder utprøving av både digitale hjelpemidler i undervisningen og undervisningskonsepter utenfor campus, som bedrifts- og skolenære undervisningsopplegg. Det er i 2016 tilsatt en egen rådgiver med digitalisering av EVU som fagområde, det samarbeides tett med DigUiB-prosjektet og det vil være et tett samspill med UiBs lærings- og formidlingslab. som del av Media City Bergen fra 2017.

I 2016 er fokus rettet mot hvordan etter- og videreutdanning kan bidra til å møte samfunnets kompetansebehov. Dette er særlig aktualisert i dagens situasjon, der kravet til omstilling er stort. Tematikken ble belyst på UiB sitt EVU-forum hvor regionale og nasjonale aktører fikk presentere både strategier på ulike nivå, aktuell forskning og reise aktuelle problemstillinger som utgangspunkt for diskusjon for fagmiljøene på UiB. EVU-forum i 2016 hadde rekordstor deltagelse og interessen for tematikken er stor. Tilsvarende tematikk ble derfor tatt opp i UiB sitt første møte i Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA).

Samarbeid med skoleverket

UiB har gjennom *Skoleprosjektet* ønsket å utvide og endre fokuset i rekrutteringsarbeidet. Dette arbeidet har tradisjonelt vært innrettet mot 3. klassinger i videregående skoler, nå er ungdomsskolene vel så relevant. Gjennom prosjektet har UiB knyttet en rekke viktige kontakter og økt kunnskapen om yngre målgrupper. Dette gjenspeiles i UiBs nye tiltaksplan for studentrekruttering og har også bidratt til å endre måten UiB tenker om og driver studentrekruttering.

En viktig del av arbeidet i Skoleprosjektet har vært å få oversikt over de mange kontaktpunktene mellom UiB og skoleverket. Kartleggingen viser et utstrakt samarbeid både innenfor etter- og videreutdanningstilbud, skoleprogram på Universitetsmuseet, tilbud knyttet til fagdag i bedrift for elever i 9. klasse, UNG-ordningen, besøksordninger og andre samarbeidsaktiviteter eller tilbud. Gevinsten av en bedre samkjøring av disse aktivitetene er trolig stor, og vil følges opp i 2017.

En tydelig trend i utdanningssektoren er mer samarbeid mellom utdanningsnivåene. Ønsket om mer samarbeid kommer blant annet til uttrykk i NOU2016: 7 *Norge i omstilling – karriereveiledning for individ og samfunn*. I 2016 er det inngått universitetsskoleavtale med St. Paul Gymnas. Fra før er Amalie Skram universitetsskole. Kriteriene for å få universitetsskolestatus er: samarbeid om forskning, rekruttering av studenter og tilrettelegging for faglig dyktige elever, faglig samarbeid og/eller samarbeid om etter- og videreutdanning. Det må også foreligge en partnerskoleavtale, et praksissamarbeid, samt underliggende avtaler med minst to fakultet. I 2016 er det utviklet et emne i matematikk for faglig dyktige elever på VGS, som kan inngå i en bachelorgrad i tillegg til at det tilrettelegges for at de kan ta ordinære emner. Elevene i VGS inviteres også til å delta i det nasjonale prosjektet Ent3r der elevene får leksehjelp, utfordringer og inspirasjon fra realfagstudenter. Prosjektet *Ekte data* er et samarbeid mellom skoler og forskere ved UiB der elevene får arbeide med virkelige, realfaglige problemstillinger ved at UiB-forskere deler oppgaver og tall med elevene.

På oppdrag fra Hordaland fylkeskommune er det gjennomført etterutdanning av lærere i norsk som andrespråk, og ytterligere kurs er planlagt i 2017. I samarbeid med Bergen kommune er det gjennomført skolebasert kompetanseutvikling i lesing og regning gjennom det statlige programmet Ungdomstrinn i Utvikling (UiU).

Bergen kommune og UiB samarbeider nå om å få frem etterutdanningstilbud rettet mot kommunalt ansatte som jobber med flyktninger. Stikkord her er flerkulturell forståelse i arbeidslivet rettet mot ansatte i offentlig sektor.

I samarbeid med Høgskolen i Bergen har UiB de tre siste årene gjennomført et omfattende etterutdanningsprosjekt, «Nøkler til naturfag» for skoler over hele Vestlandet. Det gis videreutdanning for lærere i matematikk og naturfag. Realfagspartnerskapet styrker utdanningen av realfaglærere gjennom bedre kontakt mellom realfaglærere og universitet/høgskole.

Nasjonale styringsparametere:

Kandidattall på helse- og lærerutdanningen

Tabell 12 gir oversikt over kandidater i forhold til måltall for helsefagene og lærerutdanningen.

Tabell 12. Kandidater innenfor helsefagene og lærerutdanningen

Helseutdanning	Måltall	Kandidater
Klinisk ernæringsfysiologi	24	13
Farmasiutdanning MA	25	20
Medisinutdanning	156	152
Odontologiutdanning	45	41
Psykologi profesjonsutdanning	80	69
Tannpleierutdanning	30	16
Lærerutdanning	Måltall	Kandidater
Integrert MA 5 år	28	29
PPU og PPU-Y	103	85

Innenfor klinisk ernæringsfysiologi ble det i 2016 uteksaminert 13 kandidater. Dette er langt unna måltallet på 24. Etter UiBs oppfatning ble måltallet i sin tid ble satt før høyt, siden begrunnelsen for måltallet var snittkandidater i perioden 2009-2011 og UiB aldri har vært i nærheten av et slikt antall uteksaminerte kandidater innenfor dette programmet. En mulig forklaring på det høye måltallet kan være at også kandidater fra programmene i human ernæring inngikk i beregningen da måltallet ble fastsatt. Inkluderes også disse kandidatene vil uteksaminerte kandidater være 30 og UiB vil i så fall overstige måltallet for 2016.

Det er tidligere pekt på urimeligheten av måltall innenfor farmasiutdanningen, siden denne utdanningen er etablert uten basisfinansiering av studieplasser fra departementet. Antall kandidater i 2016 er likevel lavere enn UiBs egne forventninger til programmet. Det samme gjelder medisinutdanningen der UiBs måltall er basert på en periode med svært høye kandidattall som følge av midlertidig omlegging av studiet. UiB har senere oppjustert opptaket til studiet for å nå måltallet. Økt opptak vil medføre flere uteksaminerte kandidater, men det tar naturlig nok tid siden studiet er 6-årig. UiB regner med å nærme seg måltallet og være ajour i løpet av et par år.

Odontologiutdanningen har en akseptabel kandidatuttelling med 85% gjennomføring av totalt 48 basisfinansierte studieplasser.

Innenfor psykologistudiet er kandidatuttellingen er redusert siden 2015, noe som skyldes et uvanlig høyt antall permisjoner.

For tannpleiestudiet gjelder samme argumentasjon som klinisk ernæring når det gjelder et for høyt satt måltall. UiB har aldri vært i nærheten av 30 uteksaminerte kandidater og mener måltallet er satt for høyt. Kandidatuttellingen innenfor dette studiet er for svak de siste årene med et betydelig frafall. Det er derfor satt i verk tiltak for å øke gjennomføringsgraden i studiet.

Innenfor lærerutdanningen er det gledelig at UiB endelig når måltallet for uteksaminerte kandidater. Innenfor PPU er det et stykke igjen til måltallet, men trenden er positiv. I løpet av 2016 er det gjort tiltak i form av rekruttering og opptaksarbeid som forventes å gi ytterligere bedring i antall kandidater i 2017.

Virksomhetsmål 3.1

UiB skal bidra i det offentlige ordskiftet og til den kunnskapsbaserte samfunnsutviklingen gjennom god formidling og dialog med omverdenen. Innen 2022 skal vi være ledende i Norge på digital formidling

Økende konkurranse om både studenter og forskningsmidler, nasjonalt og internasjonalt, krever en økende satsing på profilering og synliggjøring: av fag, forskningsresultater, læringsmiljø, studentlivet og UiBs betydning for samfunnet rundt. UiB skal vise samfunnsengasjement og ansvar gjennom aktiv dialog med omverdenen.

I 2016 er det vedtatt ny handlingsplan for formidling og universitetets Kommunikasjonsavdeling er omorganisert. En følge av omleggingen er at flere av avdelingens tilsatte nå har sitt arbeidssted ved fakultetene for å styrke tjenestene som gis til støtte for profilering og synliggjøring av den faglige aktiviteten.

Styringsparameter

Omfanget av populærvitenskapelig virksomhet

Formidling av universitetets kunnskaper til profesjonelle brukere, politikere og allmennheten er en sentral oppgave. God formidling er også en bidragsyter til å øke kjennskapet til UiB og derigjennom også heve universitetets omdømme.

Svært mye av den populærvitenskapelige virksomheten ved UiB skjer i regi av den enkelte forsker eller forskermiljøet. I tillegg legges det til rette for en rekke sentrale tiltak som styrker UiBs dialog med og formidling til samfunnet. Universitetets satsing på open access publisering vil også bidra til at forskningen gjøres lettere tilgjengelig for en større brukermasse.

I 2016 registrerte UiBs mediekontakter 550 henvendelser fra journalister som ønsket ideer til saker, tips om kilder og annen informasjon om universitetets virksomhet. I tillegg kommer den direkte kontakten mellom andre ansatte, medier og publikum.

Det ble det totalt foretatt 246 utgående henvendelser til media. Av disse var 82 eksklusive tips, 120 felles nyhetstips til medier og 44 pressemeldinger. I tillegg sendte vi ut doktorgradspressemeldinger om alle kommende disputaser.

Tabell 13. UiB i media

	2012	2013	2014	2015	2016
Henvendelser fra media	540	627	446	454	500
Henvendelser fra andre eksterne	64	62	64	58	50
Inngående henvendelser totalt	604	689	510	512	550
Utsendt nyhetstips	72	106	102	82	120
Eksklusive tips/innslag	70	94	150	151	82
Utsendte pressemeldinger	12	22	24	20	44
Utgående mediasaker totalt	154	222	276	253	246

UiB produserer nå i økende grad innhold spesielt for sosiale medier, og har med dette økt gjennomslagskraften spesielt på Facebook og Twitter gjennom det siste året. UiB har over 40.000 følgere på Facebook og over 15.000 følgere på Twitter.

Oversikt over trafikken til uib.no viser at nettstedet hadde ca. 6 mill. besøk i 2016, hvorav 2 mill. unike brukere. Basert på tall fra medieovervåkingssystemet Retriever, er UiB nevnt i over 12.000 saker i 2016. UiB er fortsatt klart mest synlig i Vestlands-media. Det er likevel en klar økning i forhold til synlighet i nasjonale medier, som VG og Klassekampen.

Det er også gjennomført en rekke ulike tiltak med formål å styrke UiBs dialog og formidling til samfunnet.

- Christiekonferansen ble arrangert for 7. gang i 2016. Konferansen er et viktig møtepunkt mellom næringsliv, politikk og forskning og har etablert seg som en sentral arena i Bergen.
- UiB bidrar spesielt til Forskningsdagene i Bergen. I tillegg ble det arrangert Forsker grand prix, Forskernatt på Historisk museum og fire debatter på Litteraturhuset, med særlig stor oppslutning om den som handlet om barnevern. Debattene ble også strømmet på Morgenbladets portal.
- I 2016 har UiB gjennomført to store åpne nettkurs (MOOCS) innenfor klima og internasjonal arbeidshelse. Kursene hadde 8.000 og 6.000 deltakere, over hele verden, og er et eksempel både på spredning av kunnskap, internasjonaliseringsarbeid og digital formidling og undervisning ved UiB.
- UiB Magasinet er redesignet og kom fra 2016 ut med et nummer årlig i et opplag på 3.000. Den engelske varianten, UiB Magazine, kommer ut en gang per år og distribueres i et opplag på 4.000.
- Universitetsaulaen har gjennomført sitt første driftsår i 2016 og det er avviklet om lag 100 arrangementer med et bredt spekter av arrangementer og institusjonelle markeringer. Aulaen er blitt en etterspurt konferansearena for universitetets fagmiljøer og for samfunns- og næringslivet i regionen.

Andre arrangement og samarbeid som kan fremheves er Bergen internasjonale filmfestival (BIFF) med prisutdeling av "Gulluglen" for beste forskningsformidlingsfilm, debatt om veivalg i norsk utenrikspolitikk i aulaen med utenriksminister Børge Brende, samarbeid med Litteraturhuset om samtaleserien "Kroppen for voksne" med Trond Viggo Torgersen og åpning av pilotanlegg for mikralgeproduksjon på Mongstad.

Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

For et universitet er menneskene den viktigste ressursen. Stabilitet og forutsigbarhet i form av trygge stillingsrammer er et viktig i langsiktig strategisk akademisk arbeid. Å få tak i flere

gode medarbeidere – både faglige, administrative og tekniske – vil være avgjørende i strategiperioden.

UiB ferdigstilte i 2016 en gjennomgang av den interne budsjettfordelingsmodellen. Risa II-utvalget leverte en rapport med vurderinger av styrker og svakheter i UiBs fordelingsmodell og en rekke forbedringsforslag. Som følge av dette arbeidet har styret ved UiB åpnet for å refordle studieplasser og rekrutteringsstillinger, stilt krav om at finansieringsplaner for reanskaffelse av vitenskapelig utstyr skal utvikles samtidig med første investering og at UiBs strategiske tiltak i større grad må prioriteres innenfor fakultetenes rammer når tiltak blir permanente.

I 2016 ble det vedtatt langtidsbudsjett for UiB for perioden frem til 2022. Det har vært en grundig prosess i organisasjonen med vekt på å vise hvordan langtidsbudsjetter bidrar til å modellere fremtidige utfall gitt planlagt utvikling. Langtidsbudsjettet som ble lagt frem for styret høsten 2016 viser forventning om en jevn, men ikke høy vekst i årene fremover. Dette viser at UiB legger til grunn et forsiktig økonomisk anslag. Når handlingsplanene under den nye strategien er ferdig utformet, vil fakultetet ha et bedre grunnlag for å vurdere de virkemidlene som står til rådighet. Det er derfor lagt opp til en fornyet vurdering av den langsiktige utviklingen i løpet av 2017.

Nasjonale styringsparametere til sektormål 4:

Antall studiepoeng per faglig årsverk

Studiepoeng per faglig årsverk har vært relativt stabilt de siste årene, men med en liten økning fra 2014 til 2015. Økningen gjenspeiler økt studentopptak og økt antall avlagte studiepoeng. For øvrig samsvarer utviklingen med parameteren antall studenter per faglig årsverk, jf. omtale under virksomhetsmål 1.2.

Tabell 14. Studiepoeng per faglig årsverk

	2012	2013	2014	2015	2016
Faglige stillinger	1 969	1 981	2 029	2 030	2 074
studiepoeng	10 011	10 125	10 127	10 711	10 951
Poeng per stilling	5,1	5,1	5,0	5,3	5,3

Andel kvinner i dosent- og professorstillinger

Det er en særlig utfordring å rekruttere flere kvinner til faglige toppstillinger. Data fra 2016 viser at UiB ennå har et stykke igjen for å nå målsettingen om 40 % kvinneandel innenfor disse stillingskategoriene. Andelen kvinner i professorstillinger har likevel økt noe de siste årene og utgjør i 2016 25,3 %, en økning fra 24 % i 2015 og 23,4 % i 2014. Se også omtale under omtale av likestilling.

Andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger

Andel midlertidige stillinger ved UiB er blant de høyeste i sektoren og temaet har vært drøftet i etatstyringsmøter både i 2016 og tidligere. Til tross for stor oppmerksomhet rundt tema er andelen midlertidige i undervisnings- og forskerstillinger på samme nivå i 2016 som i 2015 (25 %).

Som i tidligere år er midlertidigheten i første rekke knyttet til forskerstillinger, hvor det også har vært en vekst de siste årene. Veksten er i første rekke knyttet til eksternt finansiert virksomhet. Bidrags- og oppdragsforskningen er i hovedsak finansiert gjennom midlertidige prosjektmidler, der usikkerhet knyttet til framtidig finansiering gjør at stillingen i hovedsak tilsettes midlertidig. Økt gjennomslag i konkurransen om eksternt finansiert forskning kan ha som konsekvens at det blir flere midlertidig ansatte forskere.

I 2016 er det lagt vekt på å tilsette flere faste forskerstillinger, både i nye forskningsprosjekter og ved at tilsatte i lengere midlertidige tilsetningsforhold skal tilsettes fast. Utviklingen har imidlertid gått sakte, både fordi det er stilt spørsmål til prinsippet om tilsetting uten at stillingen er lyst ut og til problemstillinger knyttet til finansieringens varighet. Mot slutten 2016 og begynnelsen av 2017 er det likevel gjort flere faste tilsetninger, selv om omfanget totalt sett er lite. Dette arbeidet skal fortsette i 2017.

Antall midlertidige lektorstillinger inneholder også et stort antall bistillinger knyttet til praksisveiledere ved f.eks. helseforetakene. Disse skal nå skilles ut med egen stillingskode. Tabell 15 viser oversikt over antall midlertidige ansatte i undervisnings- og forskerstillinger.

Tabell 15. Midlertidighet i undervisnings- og forskerstillinger

	2013	2014	2015	2016
Forskere	139	152	171	185
Førsteamanuensis	30	33	39	37
Førsteamanuensis II	18	21	21	22
Førstelektor	4	4	3	3
Høgskolelærer	3	3	4	3
Professor	3	2	2	3
Universitetslektor	59	47	49	48
Totalt	257	261	289	299
Andel av total	23 %	23 %	25 %	25 %

Andel av samlingene og objektene som er tilfredsstillende sikret og bevart

Sikring gjelder magasinene og utstillingenes sikkerhetsnivå og grad av klimakontroll. Bevaring gjelder i hovedsak den konserveringsmessige innsatsen overfor både gammelt og nylig innkommet gjenstandsmateriale.

Museumsprosjektet i Bergen begynte i 2008 som en respons på Riksrevisjonens kritiske merknader om samlingenes bevaringstilstand. Siden har det vært investert betydelige midler fra UiB og Riksrevisjonen har da også registrert en vesentlig forbedring av tilstanden til samlingene. Dette arbeidet fortsetter som en omfattende kvalitetsheving og reorganisering av museets magasiner, ikke minst i forbindelse med rehabilitering av museumsbygningen på Muséplassen 3. Målet er en fullverdig sikring og bevaring av alle gjenstandene. Det vurderes også hvorvidt de arkeologiske samlingene i Bryggens Museum bør føres sammen med UMs øvrige samlinger. I 2016 er det også arbeidet med nytt magasin for spritpreparater og bedre utnyttelse av eksisterende magasiner.

I etatstyringsmøtet i 2016 kommenterte KD arbeidet med sikring og bevaring slik: «Det er en svak bedring på alle parametere knyttet til sikring og bevaring av samlingene ved Universitetsmuseet. Målene for 2016 viser en vesentlig forhøyet ambisjon, noe som henger sammen med flytting til andre magasiner. Selv etter flytting synes vannskaderisikoen å være relativt høy. Departementet ber om at det knyttes en spesiell kommentar til dette i årsrapporten for 2016.»

Å forbedre sikring og bevaring av samlinger er et krevende arbeid, som museet sakte, men systematisk arbeider med. Dette skyldes fortsatt flytting av objekter fra magasin med relativt lav sikring og bevaring til magasin med høyere nivå. I tillegg ble en del objekt (hval- og hesteskjelett) i MP3 flyttet til spesialmagasin, og er dermed bedre sikret og bevart.

Det ble i 2016 oppdaget svært dårlige forhold i steinaldermagasinet. Dette ble håndtert ved å sanere hele magasinet og samlingen. Dette var ikke meldt inn i ambisjonsnivået for 2016, men slår positivt ut på resultatene. Når det gjelder vannskaderisiko er den imidlertid fortsatt noe høy. Magasinet for middelaldersamlingen ligger på Bryggen, et område som kan være

utsatt ved høy vannstand. Et annet moment er at konserveringsseksjonen lokaler er plassert i ett bygg som det over lang tid har vist seg vanskelig å «holde tett». Imidlertid er det forbedret for de objekter som nå befinner seg i et magasin med høyere nivå. Til sammen vil likevel resultatene for 2016 og ambisjonene for 2017 fortsatt være noe lave når det gjelder vannskaderisiko.

UM har i 2016 tatt i bruk et nytt avlastningsmagasin av tilfredsstillende kvalitet for det materialet som ikke krever optimal sikkerhet. Samarbeidet omkring Språksamlingene vil føre til fortgang av kulturhistorisk gjenstandsmateriale til fjellmagasin. Etter at ledelsen ved konserveringsavdelingen er på plass, er oversikten forbedret prosedyrene skjerpet og tiltak kan nå skje kjappere og mer målrettet i samsvar med en overordnet plan.

Tabell 16. Andel av samlingene og objektene som er tilfredsstillende sikret

Tilfredsstillende sikring	Kultur			Natur		
	Resultat 2015	Mål 2016	Resultat 2016	Resultat 2015	Mål 2016	Resultat 2016
Indikatorer:	%	%	%	%	%	%
Ska lls ikring	55	90	60	80	90	82
Tyve ris ikring	55	90	60	80	90	82
Branns ikring	98	98	98	85	98	87
Va nns ka de ris iko	40	75	42	40	75	42
Rutiner og bereds kap	40	80	50	40	80	50
Totalt ma gas in areal (m ²)	6 400	5000***	6 400	4 300	3100****	3 100

Tabell 17. Andel av samlingene/objektene som er tilfredsstillende bevart

Tilfredsstillende bevaring	Kultur			Natur		
	Resultat 2015	Mål 2016	Resultat 2016	Resultat 2015	Mål 2016	Resultat 2016
Indikatorer:	%	%	%	%	%	%
Luftfuktighet og temperatur	65	80	70	83	90	85
Lysforhold	98	98	98	98	98	98
Aktiv konservering	65	70	67	92	95	93
Preventiv konservering	85	88	86	97	98	98
Andel digitalisering av objektene/samlingene	93	95	94	70	80	71
Andel av objektene/samlingene som er tilgjengelige på WEB	62	65	63	25	50	27
Totalt antall objekter/samlinger	1 400 000	1 450 000	1420000****	4 300 000	4 350 000	4 320 000

Virksomhetsmål 4.1 Universitetet i Bergen skal ha rett kompetanse, godt samspill mellom faglige, administrative og teknisk ansatte og effektive arbeidsprosesser for å nå universitetets felles mål

Digitalisering

Digitalisering og bruk av ny teknologi fremmer innovasjon i både forskning, utdanning, formidling, forvaltning og administrasjon. Arbeidet med digitalisering av universitetets ulike samlinger skal gjøre samlingene bedre tilgjengelig for flere grupper i samfunnet. Gjennom #ORG 2022 skal administrative ressurser frigjøres gjennom etablering av digitale arbeidsprosesser.

Universitetets ambisjoner er i 2016 nedfelt i en egen strategi for digitalisering. Planen skisserer ambisjoner innenfor følgende områder:

- Gjennomgående digitalisert infrastruktur

- Brukerorienterte digitale tjenester
- Det digitale universitet
- Det administrativt selvbetjente universitet
- Kultur for endrings- og gjennomføringsevne

#ORG2022

#ORG2022 skal legge til rette for å utvikle effektive og fremtidsrettede administrative og tekniske tjenester som aktivt skal bidra til å løse universitetets kjerneoppgaver. Prosjektet har som mål å bidra til frigjøring av tidsressurser for alle grupper av ansatte, og er et redskap for å frigjøre økonomiske ressurser som tilsvarer regjeringens effektiviseringskutt. I Langtidsbudsjett 2017-2022 konkretiseres dette ved at det legges opp til en tilpasning av omfanget av administrative stillinger. For sentraladministrative avdelinger er det alene lagt opp til en reduksjon fra 450 til 400 stillinger i perioden 2017-2020.

Prosjektet har en gradvis opptrapping med fokus på flere gjennomgående arbeidsprosesser og utviklingsprosjekter som kan bidra til bedre ressursutnyttelse. I en første fase i prosjektet rettes det blant annet særlig fokus på eksamen og sensur hvor både vitenskapelige og administrative arbeidsprosesser vil forenkles. Det er etablert et «indre arbeidsmarked» for teknisk- administrative stillinger for å kunne realisere gevinstene av tiltak som medfører effektivisering. Internutlysninger og bruk av hospiteringsordninger er viktige virkemidler for å øke mobilitet, kompetanse, samarbeid og forståelse på tvers av enheter og nivå. Dette vil både kunne bygge økt kvalitet i tjenester på tvers i organisasjonen, gi innsparinger og være viktig i arbeidet med å effektivisere arbeidsprosesser.

Arbeidsprosessen for digital eksamen og sensur er gjennomgått, og det er identifisert flere forbedringsområder som det arbeides videre med i 2017. Dette er blant annet knyttet til ytterligere digitalisering (fjerne papirbaserte elementer) og automatisering av eksamener som ikke krever ekstra saksbehandling i tillegg til at det er pekt på forbedringsområder i sensur- og klageprosessen.

#ORG2022 skal både legge til rette for forbedringsarbeidet i organisasjonen og initiere og gjennomføre egne utviklingstiltak. Programmet koordineres med oppfølging av digitaliseringsstrategien samt pågående prosjekter knyttet til det pågående arbeidet med anskaffelse av nye ERP-, HR- og sak/arkiv-systemer.

Basert på erfaringene fra gjennomgangen av arbeidsprosessene knyttet til digital eksamen og sensur og bruken av analyseverktøyet VISIO, vil nye 3-4 arbeidsprosesser bli gjennomgått pr. semester. Arbeidsprosesser med sterke innslag av digitalisering vil bli prioritert, og #ORG2022 vil samordne aktiviteten med oppfølging av digitaliseringsstrategien.

Styringsparametere

Utvikling i forholdstall mellom vitenskapelig og administrative/tekniske stillinger

Forholdstallet mellom vitenskapelig tilsatte og tilsatte i teknisk/administrative stillinger har vært svært stabilt i perioden 2011–2015. Totalt er det om lag 1,5 vitenskapelig årsverk pr teknisk/administrative årsverk. Det er imidlertid forskjeller mellom fakultetene der fakulteter med stort innslag av tekniske stillinger som Det medisinske- odontologiske-, Det matematisk-naturvitenskapelige- og Det psykologiske fakultet har lavere forholdstall enn de andre fakultetene.

Gitt universitetets strategier og målsetninger om økt handlingsrom for faglig aktivitet, skal utviklingen i forholdstallene følges med en ambisjon om økning på institusjonsnivå i strategisk periode.

Tabell 18. Forholdstall mellom vitenskapelig og teknisk/ administrativt personale

Fakultet	2012	2013	2014	2015	2016
HF	4	3,7	3,8	3,5	3,6
JUS	2,7	2,9	3	3,4	3,1
MN	2,5	2,7	2,5	2,5	2,4
MO	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7
PSYK	2,6	2,6	2,4	2,3	2,4
SV	3,3	3,5	3,6	3,7	3,6
UIB TOTALT	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5

Resultater og måloppnåelse for midler til oppgradering av bygg ved selvforvaltende institusjoner

De to viktigste prioriteringene i byggbudsjettet er innretning av virksomheten inn mot klyngesatsningen og å bedre vedlikeholdet. I tillegg er tiltak knyttet til energiøkonomisering og arealeffektivitet sentrale aktiviteter. Grunnleggende sett handler likevel all byggrelatert virksomhet ved UiB om å skaffe tjenlig bygningsmessig infrastruktur for forskning, undervisning og formidling.

Eiendomsavdelingens aktivitet inn mot klyngesatsningen omfatter både tiltak som er under utførelse i 2017, samt utredning og prosjektering av nye byggprosjekter. Dette gjelder Helseklyngen på Årstadvollen, Medieklyngen i Media City Bergen, Klimaklyngen i Geofysen og Energi og teknologiklyngen i ENTEK. I tillegg til dette vil det brukes store infrastrukturressurser på bygg som gir bygningsmessig infrastruktur for flere klynger som Realfagbygget, nybygg for Griegakademiet og Kulturhistorisk Museum.

Tilrettelegging av infrastruktur for klimaklyngen i Jahnebakken 5 er finansiert av midler til ekstra vedlikehold fra KD sammen med midler fra salg av ett av universitetets egne bygg. Prosjektet har pågått i 2015 og 2016 vil bli ferdigstilt våren 2017. I 2016 fikk UiB tilleggsbevilgninger til å delfinansiere av tiltak i Realfagbygget. Dette arbeidet fortsetter i 2017.

UiB øker avsetningen til vedlikehold og investering med en realvekst på minst 5 % hvert år. Dette gir en realøkning i internhusleien som slik fungerer som et nyttig verktøy for bedre vedlikehold. Sammen med midler fra ekstrabevilgninger og salg av bygg gir dette et økt handlingsrom.

Resultater og måloppnåelse for midler til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåinger

UiB ble tildelt 5 mill. kroner i SAKS-midler til sammenslåingsprosessen med Kunst- og designhøgskolen (KHiB). I 2016 ble en rekke aktiviteter igangsatt for å forberede og lette sammenslåingen mellom Kunst og designhøgskolen og Universitetet i Bergen. SAKS-midlene ga mulighet for å gjennomføre en rask overføring av ansatte og infrastruktur. Kunst- og designhøgskolen er fra 1.1.17 etablert som et nytt Fakultet for kunst, musikk og design. Fakultetet er etablert med en ny administrativ modell som trekker større veksler på universitetets sentraladministrative tjenester.

Resultater og måloppnåelse for midler tildelt over kap. 281 post 01 og post 45

Revidert nasjonalbudsjett 2016 post 45 – midler til vitenskapelig utstyr, 3. mill. kroner. Midlene ble tildelt høsten 2015 med 1,5 mill. kroner hver til Det medisinske fakultet og Det

matematisk naturvitenskapelige fakultet. Midlene er tildelt med fornying av vitenskapelig utstyr som formål.

UiB fikk videre en tildeling til bioCEED – Senter for fremragende utdanning i biologi, prosjekt 80076 med 4 mill. kroner. Tildelingen følger opp tidligere tilskudd fra NOKUT og finansierer et 5-årig SFU-prosjekt. Ved å flytte bevilgingen til departementet reklassifiseres aktiviteten i 2016 fra å være et bidragsfinansiert prosjekt til bevilgningsfinansiert virksomhet. Prosjektet startet i 2014 og er i 2016 inne i sitt tredje år. Prosjektet venter en samlet finansiering på 19 mill. kroner fra NOKUT/KD over 5 år. Prosjektet har skapt økt bevissthet og kunnskap om læringskultur og innovative læringsteknikker både ved og utenfor UiB. Prosjektet tiltrekker seg også ytterligere finansiering fra andre bidragsytere. Prosjektet innleder nå midtveisevalueringen.

Måloppnåelse for byggeprosjekter med samfunns- og effektmål

Den nye universitetsaulaen er den nye storstuen for Universitetet i Bergen og for Vestlandet. Målsettingen er at universitetsaulaen skal være den viktigste arenaen for formidling av forskning og utdanning ved UiB, og den sentrale møteplassen mellom universitetssamfunnet og kultur-, samfunns- og næringsliv. Det ble avvirket over 100 arrangementer i Universitetsaulaen i 2016. De fleste arrangementene involverte samarbeid med eksterne institusjoner. Universitetsaulaen blir brukt til konferanser, både regionale, nasjonale og internasjonale og som formidlings- og debattarena. Universitetsaulaen har også blitt en viktig konsertarena i Bergen. Aulaen har svart til universitetets forventninger om å etablere en attraktiv møteplass for universitetet og øvrig samfunnsliv, og det registreres en stadig økende etterspørsel fra et stort spekter av samarbeidspartnere og eksterne institusjoner.

For effektmål av øvrige byggeprosjekter vises det til omtale under kapitlet «*oversikt over større investeringsprosjekter*».

Styring og kontroll i virksomheten

Overordnet vurdering av internkontroll

Universitetet i Bergen har gjennomgående fokus på å etablere systemer og å gjennomføre nødvendige aktivitet slik at vi oppfyller kravene til styring og kontroll slik de fremkommer av Økonomireglementet §4 og §14 og bestemmelsene punkt 2.5 om intern kontroll. Den overordnede vurdering er at UiB har rimelig god styring og kontroll med virksomhetene.

I 2016 har UiB deltatt i DFØs Samarbeidsforum om internkontroll. Med bakgrunn i erfaringene fra dette samarbeidet, arbeides det videre med å etablere en enhetlig metode for internkontroll for å sikre mer helhetlig systematikk i internkontrollarbeidet.

I 2016 har internrevisjonen levert rapporter på følgende områder:

- Gjennomgang av innkjøpsprosessen
- Digital eksamen
- Bruk av midlertidig ansatte
- Organisasjonsutvikling

Innkjøpsprosessen:

Innkjøpsprosessen er gjennomgått med fokus på bruk av bestillersystemet, rutiner ved inngåelse av avtaler, etterlevelse av lov om offentlige anskaffelser og testing av at rutiner etterleves. Risikovurderingen som reflekterer området risiko for at UiB ikke skal nå sine mål, er satt til middels. Evalueringen av internkontroll er vurdert som gul: «Behov for forbedringer – Internkontrollen møter generelt akseptable standarder, men bør forbedres.

Digital eksamen

Utgangspunktet for revisjonen var å etterse at forbedringspunkter og risikoområder som ble avdekket i tilsvarende rapport fra 2014 er fulgt opp. Etter revisjonen er følgende anbefalinger fulgt opp:

- Etablering en prosjektmetodikk som kan benyttes for å sikre god styring og kontroll i UiBs prosjekter.
- Gjennomgang og kartlegging av ressursbehov i forhold til de ulike leveranser.
- Etablering av en plan for arbeidet med lokaler, nettverksinfrastruktur og andre nødvendige fasiliteter.
- Gjennomføring av analyser som svarer på hvilke funksjonelle endringer som må til for å realisere digital skoleeksamen inn mot målsetting i omfang og fag.

Midlertidighet

Revisjonen viser til at bruken av midlertidige stillinger har økt etter at UiB vedtok sin handlingsplan mot midlertidighet i 2013. Etter revisjonens oppfatning har følgende faktorer bidratt til dette:

- UiBs måltall bygger ikke på konkrete vurderinger om hva som er mulig å oppnå ved de enkelte fakultet. Samtidig benyttes ulike praksis for bruk av måltallene
- Handlingsplanen ble vedtatt administrativt uten involvering fra fakultetene.
- Målsettingen om økt BOA er til hinder for faste tilsetninger. Samtidig oppfattes målsettingen om økt BOA som viktigere enn redusert midlertidighet
- Fagmiljøene etterlyser felles fortolkning og retningslinjer for bruk av midlertidig tilsatte.

PwC peker også på forankring og fastsettelse av måltall som forklaringsvariable. Etter kritikken fra Kunnskapsdepartementet i etatstyringsmøtet i 2016, er fakultetene trukket tettere inn i arbeidet med tiltak for redusert midlertidighet. Fakultetenes vurderinger gir grunnlag for igangsettelse av tiltak. Dette tar imidlertid noe tid, og det har ikke lyktes å redusere midlertidigheten innen fristen for 2016 rapporteringen (01.10.16). Arbeidet med redusert midlertidighet skal prioriteres ytterligere i tiden framover, med målsetting om nedgang i løpet av våren 2017.

Organisasjonsutvikling

Internrevisjon av implementering av BOA-teamet ble gjennomført i desember 2015 – januar 2016. Revisjonsrapporten pekte på flere forbedringsområder som ble fulgt opp i form av bedre styringsstruktur for en tettere og mer koordinert oppfølging fra involverte avdelinger, videreutvikling av arbeidsplaner og tydelig ansvarsfordeling og roller. BOA-teamet gikk fra implementeringsfase til driftsfase sommeren 2016.

Tiltak for avbyråkratisering- og effektivisering

UiB har videreført det økonomiske kravet regjeringen har stilt til avbyråkratisering og effektivisering inn i fakultetenes og avdelingenes rammer i form av tilsvarende kutt. Det er etablert et eget prosjekt som skal identifisere mulige kilder til innsparinger. Prosjektet #ORG2022 har samme tidshorisont som strategien vil komplettere det økonomiske sparekravet med tiltak som gjør det mulig å effektivisere og helst øke kvaliteten på UiBs prosesser. Forbedringene som gjennomføres vil gi gevinster som først må gå til å dekke regjeringens kutt, gevinster utover dette vil gå til å bedre gjennomføringen av strategien. De igangsatte tiltakene er mange og finnes over hele organisasjonen. Et eksempel er overgangen til digital eksamen som på sikt vil gi lavere ressursbruk. Et annet eksempel er

Sentraladministrasjonen har som målsetning å redusere antall administrative stillinger med 50 over en fireårsperiode.

De fleste sentraladministrative avdelingene har gjennomført organisasjonsutviklingsprosjekter i 2016 med forbedring av strukturer og tjenester. Flere avdelinger fortsetter med tilsvarende prosesser i 2017 og dette vil resultere i en samlet gjennomgang av hele det sentraladministrative apparatet.

Sikkerhet og beredskap

Alle enheter rapporterer årlig om status for eget HMS-arbeid. Formålet med internkontrollen er å se til at det systematiske HMS-arbeidet ved UiB er i tråd med myndighetskrav og interne regler, vurdere om HMS-arbeidet er hensiktsmessig i forhold til å sikre oppnåelse av UiBs HMS-mål samt bidra til kontinuerlig forbedring og effektiv ressursbruk på HMS-området. Rapportene er del av UiBs HMS-årsrapport som vedtas i Arbeidsmiljøutvalget og universitetsstyret i vårsemesteret. Rapportene følges opp ved lokale enheter, ved fakulteter og avdelinger og av universitetsdirektøren.

En ny rullerende Handlingsplan for helse, miljø og sikkerhet, med fire HMS-mål konkretisert gjennom virkemidler og tiltak for perioden 2016-2018 er vedtatt. I 2016 har beredskap og samordning av HMS-arbeid med våre samarbeidspartnere vært vektlagt. Opplæring i risikovurdering og bruk av verktøy (CIM) ved fakultet og avdelinger ble igangsatt i 2015 og videreført i 2016.

På universitetets årlige beredskapsseminar for universitetsledelsen ble det gjennomført en kriseøvelse. Øvingsmoment for øvelsen var samhandling mellom lokalt og sentralt nivå, håndtering av ansatte i utlandet som rammes av en alvorlig hendelse, fremskaffe oversikt over ansatte i utlandet og bruk av CIM. Evaluering av øvelsen bidro til bevisstgjøring og identifiserte forbedringspunkt, som følges opp gjennom planverk og lokale øvelser. Det har i 2016 vært to hendelser hvor universitetsledelsen har satt stab. Disse var relatert til uvær og brann. Hendelsene og evaluering av disse har bidratt til økt oppmerksomhet om krisehåndtering og organisering av beredskapsledelsen. Et forslag til organisering som UiB mener vil bidra til en styrking av sentral og lokal kriseledelse er utarbeidet på bakgrunn av dette, samt resultater av internrevisjon av UiBs beredskapsarbeid i 2016.

I 2016 ble det registrert og fulgt opp 300 HMS-avvik. Det var ingen alvorlige HMS-avvik i 2016. Sekvensiell innføring av det digitale HMS-avvikssystemet ble igangsatt høsten 2015 og i løpet av 2016 har alle fakultet og avdelinger ved universitetet tatt systemet i bruk.

I 2016 er det gjennomført omfattende inneklimatekarteringer, inkludert måling av forurensning i arbeidsatmosfæren for å kartlegge mulige eksponeringer for farlige kjemikalier. Nødvendige tiltak er igangsatt og resultatene viser tilfredsstillende arbeid- og læringsmiljø.

UiB ble i april 2016 sertifisert som Miljøfyrtårn.

UiB igangsatte i 2014 «Arbeidsmiljø- og klimaundersøkelser – ARK», som er utviklet av og for universitets- og høgskolesektoren, som et supplement til årlig kartlegging av det psykososiale arbeidsmiljøet på lokalt nivå («HMS-møte»). Sekvensiell utrulling av ARK ved fakultet og avdelinger fortsatte i 2016.

Det totale sykefraværet har som tidligere vært relativt stabilt, mellom 3-4 %. Det er imidlertid fortsatt store forskjeller mellom grupper av tilsatte ved UiB. For å få bedre oversikt over sykefravær, samt mer systematisk oppfølging av sykemeldte ved universitetet har Det samfunnsvitenskapelige fakultet i 2016 vært pilot for ny fraværsmul i personalportalen

(PAGA). Det er høstet gode erfaringer med denne og alle enheter er oppfordret til å ta modulen i bruk.

Informasjonssikkerhet

UiB har innført Styringssystem for informasjonssikkerhet (SIS). Modellen bygger på kontinuerlig forbedring og rammeverket fra ISO 27001 tilpasset UiBs virksomhet.

I april 2016 ble UiBs IT-systemer rammet av en brann i strømtilførselen til de sentrale datarommene. Denne brannen medførte også røykskade på sirka en fjerdedel av IT-avdelingens kontorarealer. Systemene var tilgjengelig i løpet av sirka fire timer etter at brannen hadde brutt ut. I etterkant ble det meldt inn 71 forslag til forbedringspunkter som er behandlet. Det er videre gjennomført en større ROS-analyse av datahallene til UiB med forslag til forbedringer. UiB vil redusere fra tre til to haller høsten 2017.

Det har vært noen større angrep av såkalt kryptovirus ved UiB. Det er nå innført rutine med stenging av fellesområder for skrivning når kryptovirus som når fram til våre brukere oppdages. Det er satt i verk opplæring og informasjonstiltak for å øke oppmerksomheten om dette problemet. Gjennom UiBs løsning for løpende backup kan man gjenopprette data som er sirka 2 timer gamle.

Antallet avviste e-poster sendt til UiB ble doblet fra 2015 til 2016. I 2015 avviste UiB 20 mill. e-poster, i 2016 ble 41 mill. e-poster avvist. Antallet godtatte var hhv 19 mill. i 2015 og 21 mill. i 2016. E-poster avvises pga. spam, virus, svindelforsøk, etc. Dette er et økende problem.

Det ble i 2016 gjennomført en etterlevelserevisjon av leverandøren av UiBs Personalsystem PAGA, Bluegarden med hensyn på sikkerhetsdokumentasjon mv. Det ble etablert forbedrede rutiner i forlengelsen av dette. Det er videre gjennomført ROS analyse knyttet til UiBs løsning for behandling av sensitive forskningsdata SAFE, samt fire andre systemer/tjenester. Alle vesentlige avvik er håndtert.

Lærlinger pr. lærefag

Universitetet i Bergen ansatte i 2016 19 lærlinger i kontor- og administrasjonsfaget, byggdrifterfaget, IKT-faget og laboratoriefaget. Dette er en betydelig vekst fra 2015, hvor det ble tatt opp 6 lærlinger. Til sammen 25 lærlinger er ansatt ved UiB per 2016. I 2016 er det også opprettet forumer for lærlinger og fagansvarlige, arrangert mottaksuke for nye lærlinger og tilrettelagt for at lærlingene kan ta noe av læretiden i utlandet igjennom Erasmus+.

Tabell 19. Lærlinger etter fag

	2015	2016
Kontor- og administrasjonsfaget	4	13
IKT-faget	2	2
Laboratoriefaget		1
Byggdrifterfaget		3
SUM	6	19

Foreløpige estimat for 2017 er opptak på til sammen 12 lærlinger i 2017. Det vil si at UiB fra og med høsten 2017 vil ha 32 lærlinger.

Utdanningsdirektoratet anbefaler i en rapport fra 2016 at kontor- og administrasjonsfaget legges ned da et fagbrev i dette faget kun gir begrensede jobbmuligheter. UiB vil derfor i fremtiden søke å ta inn lærlinger i flere lærefag enn i vi gjør på nåværende tidspunkt. Vi vil i

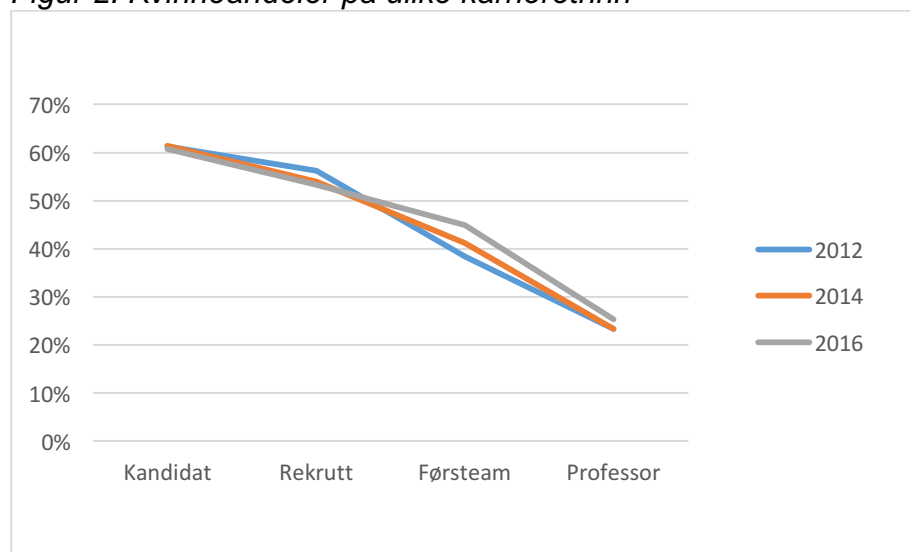
2017 søke om å bli godkjent lærebedrift i fagene undervannsoperasjoner og mediegrafikerfaget

Likestilling og diskriminering

Handlingsplan for likestilling ved UiB 2012 - 2015 ble videreført i 2016. Likestillingsstatus ved UiB rapporteres årlig i egen sak for universitetsstyret, og inkluderer status for arbeidet med handlingsplanen. De to siste årene har UiB brukt rundt 6 mill. kroner til oppfølging av handlingsplanen og andre likestillingstiltak.

Arbeidet for kjønnsbalanse i vitenskapelige toppstillinger og faglige lederstillinger er høyt prioritert. UiB har som mål at kvinner skal utgjøre minst 50 % av alle nytilsatte i alle vitenskapelige stillinger ved alle fakulteter i løpet av denne planperioden.

Figur 2. Kvinneandeler på ulike karrieretrinn

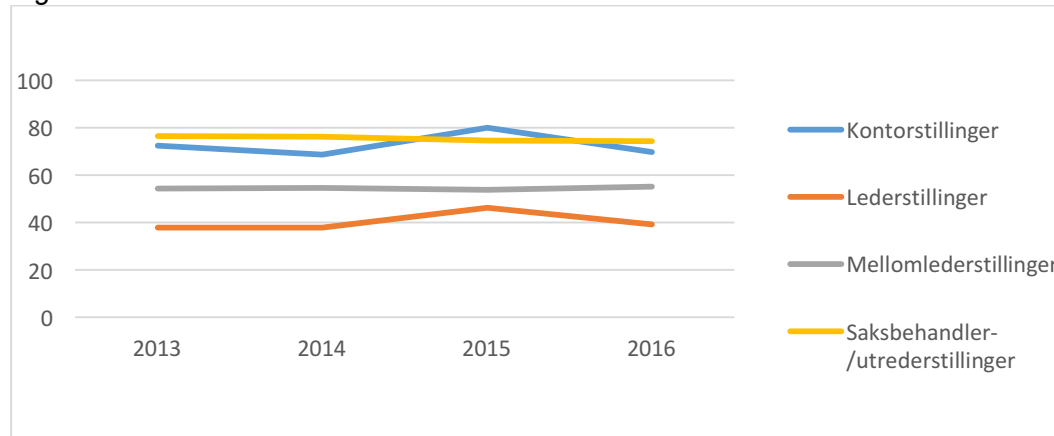
Figuren 2 viser endringer i kvinneandeler innenfor ulike grupper de siste årene. Kvinneandelen utgjør 61 % av uteksaminerte kandidater og 53 % av rekrutteringsstillingene. Blant førsteamanuensisene utgjør kvinner i 2016 45 %, en økning fra 38 % fra 2012. Andelen kvinner i professorstillinger var i 2016 25 %.

Innenfor profesjonsfagene har det vært en nedgang i andel mannlige studenter, en tendens man finner ved alle universitetene. Realfagene har fremdeles flest mannlige studenter. En mer kjønnsbalansert studentrekruttering er en viktig utfordring i tiden framover.

I 2016 utgjør kvinner om lag 70 % av den administrative staben på universitetet, mot 71 % i 2015. Det er stor kvinnedominans i kontor- og saksbehandlerstillinger, mens det på leder- og mellomledernivå er tilnærmet kjønnsbalanse. Fra 2015 til 2016 er det i første rekke en prosentvis nedgang i kvinneandeler innenfor kontorstillinger og lederstillinger. Innenfor begge disse stillingskategoriene er det imidlertid få stillinger slik at små endringer i antall personer gir stort prosentvis utslag.

Årsaken til den lave kvinneandelen i lederstillinger ligger i at også dekanstillinger, der kvinneandelen er 35 %, inngår i grunnlaget. Korrigert for dette var kvinneandelen 57 % i administrative lederstillinger.

Figur 3. Kvinneandeler i administrative årsverk ved UiB 2012–2016

Universitetet startet i januar 2014 opp et treårig prosjekt med støtte fra Forskningsrådets Balanse-program. Prosjektet, som har sluttdato 1.mars 2017, er særlig relevant for utfordringen med å øke andel kvinner i vitenskapelige toppstillinger og faglig ledelse. UiB samarbeider her med Høgskolen på Vestlandet, Havforskningsinstituttet og Uni Research/ Uni Rokkansenteret. Prosjektet har endringsledelse og likestillingskompetanse i forskning som hovedtema og har fått 5,4 mill. kroner i støtte fra Forskningsrådet. Det er store forhåpninger til at Balanse-prosjektet kan bidra med kunnskap om hvilke mekanismer og likestillingsbarrierer som hindrer en positiv utvikling på dette området. En forskningsrapport fra prosjektet, *Farefull ferd mot toppen (Brandser og Sümer 2016, Uni Research Rokkansenteret)* danner grunnlag for utvikling av større likestillingskompetanse blant ledere ved de deltakende institusjonene.

I tillegg til arbeidet for kjønnslikestilling har universitetet hatt særlig oppmerksomhet knyttet til arbeidet for å øke rekrutteringen av og tilrettelegging for personer med nedsatt funksjonsevne. Universitetet har også satt i verk en rekke nye tiltak som kvalifiseringsstipend til vitenskapelig ansatte med funksjonsnedsettelse, og trainee-ordninger og andre stillinger som kan være «portåpnere» til arbeidslivet. Det er også innarbeidet i utlysningstekster at personer med funksjonsnedsettelse oppfordres til å søke stillinger.

Et annet prioritert område i handlingsplanen er arbeidet for å rekruttere personer med innvandrerbakgrunn til alle stillingskategorier. Her har universitetet innført tiltak som både skal lette rekrutteringen og legge bedre til rette for personer som er internasjonalt rekruttert, blant annet gjennom opprettelse av trainee-stillinger for personer med høy utdanning og innvandrerbakgrunn. Universitetet har gjennom sin nye handlingsplan for internasjonalisering lagt vekt på å styrke internasjonal rekruttering gjennom økt bruk av nettverk og et bedre administrativt mottaksapparat.

Arbeidet med to nye handlingsplaner, en for likestilling mellom kjønnene og en for mangfold og inkludering, forventes å være klar i løpet av første kvartal 2017.

Rapport fra virksomheten ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen

Virksomheten som er overført til UiB fra Kunst- og designhøgskolen i Bergen (KHIB) har som formål å tilby høyeste utdanning i Norge på feltene kunst og design. Utdanningen skal være basert på det fremste innen kunstnerisk utviklingsarbeid, forskning og erfaringskunnskap. Fagmiljøene skal drive kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning, og formidle kunnskap om virksomheten. De har også som formål å formidle forståelse for kunst og design og være aktive i debatten om hvilken rolle kunst og design spiller i dagens og fremtidens samfunn, samt gi eller organisere tilbud om etter- og videreutdanning. Fagmiljøene tilbyr

bachelorgrader og mastergrader innen design og kunst, og har stipendiater på doktorgradsnivå i det nasjonale programmet for kunstnerisk utviklingsarbeid. Virksomheten til KHiB er ved overgangen til 2017 i sin helhet overført til Universitetet i Bergen, Fakultet for kunst, musikk og design.

Resultater, ressursbruk og måloppnåelse

Den viktigste oppgaven ved KHiB i 2016 har vært den pågående strukturprosessen og arbeidet med en virksomhetsoverdragelse til Universitetet i Bergen (UiB). På bakgrunn av styrevedtak i høgskolestyret og universitetsstyret høsten 2015 etablerte de to institusjonene våren 2016 et felles prosjekt for å utrede opprettelsen av et kunstnerisk fakultet ved Universitetet i Bergen. Arbeidet har vært faglig motivert gjennom aktiviteten innenfor de skapende og utøvende fagene ved de to institusjonene.

I mai og juni 2016 besluttet de to institusjonsstyrene dannelsen av Fakultet for kunst, musikk og design, der all aktivitet ved KHiB og all aktivitet ved UiB, Griegakademiet – Institutt for musikk, inngår. Vedtaket ble godkjent av Kongen i Statsråd i juni 2016.

De faglige premissene for etablering av det nye fakultetet er sentrale. Dette gjelder spesielt etablering av en phd-grad i skapende og utøvende kunst, men også et stort potensiale for felles forskningssatsinger (kunstnerisk utviklingsarbeid) ved fakultetet. Ambisjonene knytter seg videre til blant annet å utvikle felles forskningsprosjekter som kan få tildelinger i Horizon 2020-programmet.

En annen svært viktig milepæl er at nytt bygg i Møllendal nå er under fullføring. Fra å være en institusjon lokalisert i 6 svært lukkede bygg spredt i Bergen, går de to instituttene for kunst og design til et nybygg med markant arkitektur, programmert for maksimal åpenhet mot omverdenen. Byggeprosjektets samfunns mål uttrykker bl.a. at nybygget skal være en arena for utdanning, nytenkning og utprøvende kunstnerisk utviklingsarbeid. Aktivitetene skal være samfunnsrelevante og på et høyt internasjonalt nivå. Nybygget skal være en dynamisk arena for prosess, visning og dialog innen kunstnerisk utviklingsarbeid og studentarbeid. Samlokaliseringen er forberedt gjennom flere år ved interne organisasjonsprosesser rettet mot byggets muligheter. Gjennom bygget får kunst- og designmiljøene plassert seg geografisk tydelig blant lignende institusjoner i Bergen, Norge og verden. Snøhettas bygg vil vekke både nasjonal og internasjonal interesse når det står ferdig.

Arbeidet med nybygget og brukerstyr er omfattende, og svært mange ansatte ved er involvert i ulike delprosjekter og brukerstyrgrupper.

Høy kvalitet i utdanning og forskning

Struktur- og byggeprosessene har vært de viktigste oppgavene og krevd mye av institusjonens ansatte i 2016. Vi vil likevel fremheve at dette ikke har gått utover studietilbudet. Gjennomstrømningen i studiene er god, 69 % på BA-nivå og 67 % på MA-nivå i 2016.

For kunst- og designutdanningene har vi 2016 hatt spesiell fokus på opptaksprosessen til våre studier. Vi har jevnt høy søknad til studiene, men har opplevd større frafall i løpet av søknadsprosessen enn det vi har ønsket. I 2016 satte vi inn tiltak knyttet til mottak og oppfølging av søkerne. Evaluering etter semesterstart viste at dette hadde ønsket effekt – flere enn foregående år av de som fikk tilbud om studieplass takket ja til denne.

Gjennom egne avsetninger til kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning er det i 2016 også tildelt midler til ansattes egne prosjekter. Videre har det vært arbeidet systematisk med synliggjøring av forskningsaktiviteten ved institusjonen, både gjennom arbeidet med nye

web-sider, men også gjennom økt bruk av «Research Catalogue», internasjonal plattform for dokumentasjon og formidling av kunstnerisk utviklingsarbeid.

Utviklingen av et ph.d.-program i skapende og utøvende kunst har vært en hovedmålsetning gjennom flere år. Vi ser at antallet søknader til ledige stipendiatstillinger er svært høyt. I 2016 har rekruttering av stipendiater vært prioritert, og det er ansatt 2 egenfinansierte stipendiater i tillegg til at det er oppnådd tildeling til 2 stipendiater fra stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid.

Forskning og utdanning for velferd, verdiskapning og omstilling

Ansatte og studenter fra fagmiljøene innen kunst og design deltar aktivt i regionale, nasjonale og internasjonale fora hvor kunnskapsutvikling skjer gjennom faglig fordypning og tverrfaglig tilnærming til samfunnsspørsmål som krever samarbeid på tvers av etablerte fagområder. Ansatte ved KHiB har i 2016 gjennomført en rekke utstillinger, deltakelse på konferanser og seminarer i inn- og utland. Av felles satsinger vil vi trekke frem følgende:

- Samarbeid med Bergen Assembly og representasjon både av ansatte og studenter på triennalen i 2016
- Deltakelse med prosjektet «Inside Wood» under designuken i Milano våren 2016
- Videreutvikling av utdanning i «Design Thinking» i samarbeid med Norges handelshøyskole og Høgskolen på Vestlandet.

3 God tilgang til utdanning

Fagmiljøene innen kunst og design har en internasjonal sammensetning både blant vitenskapelig ansatte og studenter. Etterutdanningstilbudene retter seg primært mot praktiserende kunstnere og designere, men også til andre målgrupper. Kursene er forankret i det ordinære utdanningstilbudet og har normalt mellom 5 og 15 eksterne deltakere.

Utdanningene er fleksible, men kan vanskelig løsrives fra sin fysiske forankring i verksteder og spesialrom. I stor grad utvikler studentene sin helhetsforståelse for kunstnerisk virksomhet gjennom deltakelse og dialog i prosesser der praktiske eksempler og øvelser står sentralt.

Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

Strukturarbeidet

Strukturarbeidet i 2016 har som overordnet mål hatt å styrke den faglige virksomheten for skapende og utøvende utdanning og forskning/kunstnerisk utviklingsarbeid. Konkret har vi gjennom strukturarbeidet fått på plass styrking av den faglige virksomheten ved opprettelsen av flere stipendiatstillinger.

Videre har omstillingsprosessen for ansatte i tekniske og administrative stillinger muliggjort en styrking av støttefunksjoner til forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid, utdanning og formidling. Ved å utnytte Universitetet i Bergens infrastruktur kan fakultetet i større grad konsentrere virksomheten om kjerneaktivitetene innenfor kunst, musikk og design.

Brukerutstyr i nytt bygg

KHiB har utarbeidet budsjetter for brukerutstyrsprosjektet fordelt over årene 2015-2018. Budsjettfordelingen mellom de ulike postene blir revidert etter hvert som ny kostnadsinformasjon foreligger. Tabellen viser inndelingen av budsjettet for årene 2015-2018.

Prosjekt- struktur	Post	Budsjettramme revidert juni 2016	Forpliktet / kontrakt	Regnskap fra 2015 til d.d.
19000	Reserve/Uforutsett	26 000 000	-	-
1901x	Prosjektadministrasjon og interne prosjektpressurser	10 000 000	-	5 058 015
1902x	Arrangement/Informasjon/kurs og opplæring	5 000 000	-	1 001 332
191xx	Eksterne konsulenter	20 000 000	16 790 950	13 403 161
192xx	Verksted og spesialutstyr	45 000 000	11 133 577	-
193xx	IKT/AV	25 000 000	17 372 672	1 000 000
194xx	Inventar	37 000 000	25 132 169	190 839
195xx	Endringer Statsbygg	10 000 000	5 609 194	1 737 500
196xx	Bygg-/utstyrtilpasning etter innflytting	5 000 000	-	-
197xx	Flytting, avhending, rydding	6 000 000	-	264 387
198xx	Tilbakeføring av eksisterende lokaler (iht leieavtaler)	3 000 000	-	-
199xx	Nye driftsavtaler	5 000 000	-	-
1999x	Reinvesteringsfond	10 600 000	-	-
Sum ramme brukerutstyr		207 600 000	76 038 562	22 655 234

I 2016 har det påløpt kostnader til innkjøpskonsulent, flyttekonsulent og interiørarkitekt, endringsavtaler med Statsbygg og interne ressurser. Av konkrete utstyrskjøp i 2016 er det kun regnskapsført mindre kostnader.

Likestilling, diskriminering og tilgjengelighet

KHiB har gjennom en inkluderende personalpolitikk lagt stor vekt på å utvikle et arbeidsmiljø hvor alle trives. Likestillingsfokus er reflektert i alle sider ved institusjonens virksomhet, og nedfelt i sentrale reglementer og rutiner. Et strategisk fokus på likestilling avspeiles ikke minst i kjønnssammensetningen i de ulike stillingskategorier. Det er etablert en kultur hvor verdien av en bredt sammensatt gruppe av ansatte – hva gjelder kompetanse, bakgrunn i bred forstand, alder og kjønn – blir verdsatt.

Kvinneandelen i stilling som professor/dosent, som nasjonalt styringsparameter under sektormål 4, er 47 %. Konkret fordeler kvinneandelen for øvrig i ulike stillingsgrupper ved KHiB seg slik i 2016: Andelen kvinner totalt er 53 %, andelen kvinner i undervisnings- og forskerstillinger er 45 %, andelen kvinner i rekrutteringsstillinger (stipendiater) er 75 %. I administrative stillinger er andelen kvinner 65 %, i drifts- og vedlikeholdsstillinger 9 % og i støttestillinger for undervisning forskning og formidling 67 %. Rektor, høgskoledirektør og dekaner ved KHiB var alle kvinner.

Andelen midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger for 2016, som nasjonalt styringsparameter under sektormål 4, var ved KHiB 11 %. Dette ligger betydelig under snittet for statlig sektor (17,5 %).

Vurdering av framtidsutsikter

Planer for virksomheten og styringsparametere for 2017

Universitetet i Bergen sin rolle som et internasjonalt anerkjent forskningsuniversitet innenfor en rekke fagområder skal videreutvikles og styrkes. Slik kan UiB best fremstå som et offensivt, utadvendt og samfunnsengasjert universitet. UiB skal frambringe kunnskap og innsikt gjennom nyskapende og kreativ forskning av høy kvalitet og internasjonalt format. Kunnskapen skal formidles og videreutvikles gjennom forskningsbasert og studentaktiv undervisning. Dette gjør kandidater utdannet ved UiB til viktige bidragsytere i å forme framtidens samfunn gjennom bruk og utvikling av ny kunnskap, og UiB til en viktig kultur- og verdibærer.

Universitetets strategi 2016–2022 – «Hav, Liv, Samfunn» – er et verdidokument for hele universitetet. Realiseringen av mål og ambisjoner er avhengig av et vedvarende engasjement og eierskap blant alle våre ansatte og studenter. Arbeidet som er gjort i 2016

gir et godt utgangspunkt for utvikling og iverksetting av konkrete tiltak i 2017. Universitetet vil fortsette dialogen med viktige samarbeidspartnere og samfunnsinstitusjoner for å tydeliggjøre ambisjoner og for å hente innspill i arbeidet med realisering av strategien.

Et godt læringsmiljø er avgjørende for studentenes læringsutbytte og for den samlede utdanningskvaliteten ved UiB. Det er derfor av stor betydning å tilrettelegge for studentaktive lærings situasjoner som fremmer samhandling og læringsutbytte. Utvikling av et godt læringsmiljø krever både god pedagogisk tilrettelegging og prioritering av støttefunksjoner. Det skal særlig satses på digitalisering av undervisning, digital arbeidsflyt for vurderingsarbeid, ny læringsplattform og en ny lærings- og formidlingslab. i Media City gjennom programmet DigUiB.

Internasjonalt samarbeid har alltid vært viktig og UiB har på mange områder vært i en særstilling som et utadrettet universitet. Dette gjelder innenfor hovedsatsningsområdene utviklingsrelatert forskning, klima og energiomstilling og det marine, men også på mange andre felt har UiB en viktig posisjon internasjonalt og globalt. Samtidig er det en sentral målsetting å styrke kunnskapsregionen Bergen gjennom lokalt og regionalt samarbeid.

Det er en sentral oppgave å utvikle universitetet som en organisasjon tilpasset kjernevirksomhetens behov, og som er innrettet slik at universitetets mål nås. Målsettingen er at UiB skal ha en kultur der alle yrkesgrupper og ansatte opplever å ha det samme samfunnsoppdraget og identifiserer seg med universitetets kjernevirksomhet. Universitetets viktigste ressurs er de ansatte, studentene og den kompetansen de besitter. Aktiv rekruttering for å sikre seg de beste arbeidstakerne til alle deler av virksomheten er avgjørende dersom viktige kvalitetsmål skal nås.

Effektiv bruk og utnyttelse av infrastruktur og kjernefasiliteter er viktig og det skal inngås avtaler med andre forskningsinstitusjoner om bruk av felles kjernefasiliteter. Universitetets digitaliseringsstrategi beskriver hvordan mulighetene digitalisering gir for å nå våre mål skal realiseres og hvordan vi kan utnytte de strukturelle endringene digitalisering medfører. Digitalisering omfatter mer enn digitale verktøy, digital lagring og digital bearbeiding av data og informasjon. Digitalisering endrer arbeidsprosesser, organisering og samhandling internt og eksternt. Det skal arbeides videre med konkretisering av tiltak og framdriftsplaner for å realisere ambisjonene. Styrket kompetanse og ledelsesfokus på alle nivå vil være viktige forutsetninger for å implementere strategien.

En viktig side ved forskningsinfrastruktur er dataregistre og samlinger, som er avgjørende for mange forskere. Eksisterende samlinger og registre skal ivaretas og håndteres på en god og etisk forsvarlig måte. Samtidig legges det til rette for oppbygging av nye der dette er formålstjenlig, enten alene eller i samarbeid med andre institusjoner. Forvaltningen av skjevt arkiv og språksamlingene er eksempler på dette.

Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning

UiB skal tilby forskningsbasert utdanning, oppfølging og veiledning av høy kvalitet fra sterke fagmiljøer, og ta et nasjonalt ansvar på utdanningsområder der UiB har gode faglige forutsetninger og høy kompetanse. Rekrutteringsarbeidet skal styrkes for å tiltrekke de mest motiverte studentene, og rekruttere spesielt talentfulle forskere tidlig i karriereløpet.

Kunnskapsklyngene skal brukes aktivt til å utvikle nye utdanningsløp og utdanningsformer, også på tvers av utdanningsinstitusjonene i Bergen og på Vestlandet. Bergen som forsknings- og utdanningsby skal utvikles i tett samarbeid med de andre forsknings- og utdanningsinstitusjonene i byen.

UiB har målsetting om å etablere flere sentre for fremragende utdanning (SFU), og aktivt medvirke til at flest mulig gjennomfører studiene sine med et godt læringsutbytte.

Dimensjonering av utdanningsvirksomheten har vært et sentralt tema for UiB over lengre tid. UiB gjennomgår programporteføljen årlig, og har et spesielt fokus på robusthet og bærekraft i porteføljen, samtidig som høyt spesialiserte forsknings- og utdanningsdisipliner blir ivaretatt.

Universitetet i Bergen har som hovedmål for forskningen å ha og fremme grunnleggende forskning av høy kvalitet i bredden av universitetets fagdisipliner og med høy internasjonal kvalitet. Samtidig videreføres universitetets tre hovedsatsingsområder: Marin forskning, globale samfunnsutfordringer og energiomstilling.

I 2017 prioriteres arbeidet med å utarbeide en forskningsstrategi for det nye Fakultetet for kunst, musikk og design.

Tverrfaglighet for å møte samfunnets utfordringer

Kunnskapsklyngene og økt tverrfaglig samarbeid er sentrale grep for å utvikle flere framragende forsknings- og utdanningsmiljø. Med utgangspunkt i geografisk nærhet mellom ulike forsknings- og utdanningsaktører, fysisk samlokalisering og muligheter til å skape framragende utdanning, forskning og innovasjon fortsetter arbeidet med å etablere kunnskapsklyngene. Omorganiseringen av universitetets tverrfaglige hovedsatsingsområder, der klarere styring og ansvarsfordeling er sentrale element skal videreutvikles i 2017.

Internasjonalt samarbeid

Kunnskap og kompetanse utveksles i økende grad på tvers av landegrenser og internasjonalt samarbeid er preget av økende konkurranse mellom utdannings- og forskningsinstitusjoner og en rekke andre aktører. Forutsetningen for å lykkes i en skjerpet konkurranse, er at undervisningen og forskningen vår har høy kvalitet og at fagmiljøene fremstår som attraktive samarbeidspartnere. Samtidig skal UiB bidra til å løse globale utfordringer og sørge for kompetansebygging, selv der forskningen ikke har umiddelbar nytteverdi eller bidrar til å fremme nasjonale interesser. Handlingsplan for internasjonalisering følges opp gjennom følgende prioriterte tiltak:

- Videreføre insentivordningen SPIRE, for å stimulere fagmiljøene til utvikling/styrking av langsiktig forsknings- og utdanningssamarbeid med partnere utenfor EU/Europa.
- Utvikle, konsolidere og konkretisere forskningssamarbeid med institusjoner i de fremvoksende verdensregionene i Asia, Latin Amerika, Afrika og Australia/New Zealand/Stillehavsregionen.
- Etablering av internasjonalt kompetansesenter for tilrettelegging for økt internasjonal mobilitet av studenter og ansatte.
- Utvikle universitetets representasjonskontorer i utlandet som Brussel og Tokyo, samt utarbeide egen Kina- strategi.

Nasjonale styringsparametere

Andel bachelor- og masterkandidater i et kull som gjennomfører på normert tid

Revisjon av samtlige studieprogram og emner pågår, og prosessen skal være fullført i 2017.

UiB har vedtatt en omfattende handlingsplan for styrking av læringsmiljøet i perioden 2016-2019 og i 2017 skal det vedtas en handlingsplan for utdanningskvalitet. Systemet for kvalitetssikring av utdanning skal også fornyes og tilpasses krav i kvalitets- og tilsynsforordningen. Revisjon av samtlige studieprogram og emner pågår, og prosessen skal være fullført i 2017.

Rekrutteringen og inntakskvaliteten til UiB skal styrkes gjennom at elevene foretar mer avklarte eller informerte studievalg. For å styrke rekrutteringen planlegges det en massiv innsats for å nå potensielle studenter via søkemotorer og sosiale medier, og det skal jobbes med å forbedre innholdet på studieprogramsidene på UiB sine hjemmesider. Parallelt videreutvikles de tekniske løsningene. Det skal blant annet lages mer video, og i større grad prioritere det innholdet som er viktigst for søkerne.

Det skal settes inn flere tiltak mot yngre målgrupper av fremtidige studenter og mot lærere og rådgivere. Sammen med skoleverket skal informasjonen elevene mottar om høyere utdanning gjennom skoleløpet gjennomgås. Vi vil deretter se på om UiB kan justere sine tiltak, for å bedre tilpasse oss elevenes behov.

Synliggjøring av hva våre alumner gjør, og hvordan de klarer seg på arbeidsmarkedet skal prioriteres. Særlig viktig blir det å få frem samfunnsrelevansen til generalistutdanningene (for eksempel realfag, humanistiske fag, samfunnsvitenskapelige fag).

Andel ph.d.-kandidater som gjennomfører innen seks år

Handlingsplan for forskerutdanning gjelder for perioden 2016–2022. Gjennom den nye handlingsplanen vil tiltak som har som målsetning å bidra til at flere ph.d.-kandidater tar forskningsopphold internasjonalt bli utarbeidet. Det er også en målsetning at UiB bruker professor II ordningen til å oppnevne internasjonale forskere som biveiledere til doktorgradskandidater.

Handlingsplanen inneholder tiltak som skal bidra til å forsyne UiB med talentfulle kandidater til vitenskapelige stillinger. Karriereutviklingstiltak og talentutviklingsprogram skal bidra til at UiB når disse målsetningene

For å oppnå best mulig rekruttering til forskerutdanningen arbeides det med å utvikle forskerlinjer i profesjonsstudiene. Dette er allerede etablert i medisin og odontologi og er under planlegging i jus. Videre arbeides det med en programstruktur som vil gi fakultetene myndighet til å videreutvikle opptakskrav innenfor egne fagfelt.

UiB vil legge til rette for at fagmiljøene kan benytte nærings ph.d.-ordningen for å få tilført nye ph.d.-kandidater samt styrke forbindelsene til næringslivet. På tilsvarende måte skal det legges til rette for doktorgradsprosjekter innenfor ordningen offentlig-ph.d. I 2017 skal det etableres et eget kunstnerisk ph.d.-program for utøvende og skapende kunst.

Faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter (Fra Studiebarometeret)

I følge Studiebarometeret for brukte UiB-studentene i snitt 22,7 timer i uka på egenstudier. Den faglige tidsbruken er skal økes gjennom bedre integrering av studentene, jf. omtale i rapportdelen.

Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten (Fra Studiebarometeret)

Oppfølgingen av resultatene fra Studiebarometeret skal skje gjennom universitetets generelle studiekvalitetsarbeid.

Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk

UiB har som mål å øke deltagelsen i det nye rammeprogrammet Horisont 2020 sammenlignet med FP7 – både som koordinator og samarbeidspartner i prosjekter. Forholdene skal legges best mulig til rette for at forskningsmiljøene skal være godt rustet til å konkurrere om og forvalte eksterne midler.

Grunnforutsetningen for å lykkes i Horisont 2020 er at våre miljøer har høy kvalitet og kompetanse tilpasset delprogrammene i Horisont 2020. Tiltakene i handlingsplanen for satsing på Horisont 2020 skal gjennomføres for å styrke UiBs muligheter for å oppnå økt forskningsfinansiering.

Konkurransen i Horisont 2020 er hard og internasjonal og kun de beste miljøene når opp. Det vil bli vurdert om UiB skal satse på bestemte delprogrammer, koblet mot spesielle miljøer. Videre er det det nødvendig med løpende analyser og statistikk over erfaringer i søknadsprosessen for å lære av egen og andres suksess eller mangel på sådan. Særlig viktig er det å analysere løpende hva de institusjoner gjør som lykkes særlig godt.

Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt på studenttall

UiBs målsetting er at minst 40 % av kandidatene våre har et utvekslingsopphold som en del av graden sin innen 2022. Antall innreisende studenter skal ha økt med 20 prosentpoeng i samme periode.

For å nå dette målet må det sikres at alle studieprogram har en definert mulighet for utvekslingsopphold på minimum 3 måneder. En slik tilrettelegging er ett fokus i forbindelse med det pågående arbeidet med revidering av studieprogrammene ved UiB.

UiB har igangsatt en tiltaksplan som skal fremme og profesjonalisere arbeidet rundt internasjonal rekruttering. Formålet er å knytte forskning og utdanning tettere sammen, og ivareta UiBs identitet som et breddeuniversitet, med faglig tyngde innen et spekter av fagfelt. Internasjonal rekruttering skal understøtte områder der vi utmerker oss internasjonalt med et høyt akademisk nivå, hvor internasjonalt samarbeid er viktig.

Virksomhetsmål 1.1. UiB skal utvikle flere ledende forskningsmiljøer. Innen 2022 skal alle fakultetene ha fagmiljøer i verdensklasse og flere fagmiljøer av høy internasjonal standard

Kvalitet i forskning synliggjøres gjennom siteringer og anerkjente rangeringer der UiB over tid har dokumentert svært gode resultater. Kvalitet i forskning synliggjøres også gjennom forskningsmiljøenes evne til å konkurrere om ekstern finansiering og der gode evalueringer av søknader om eksterne forskningsmidler skal danne grunnlag for prioritering.

Etablering av kunnskapsklynger er en av flere arbeidsmetoder for å oppnå UiBs mål om å utvikle fremragende forsknings- og utdanningsmiljøer. I årene som kommer vil helseklyngen, den marine klyngen, klimaklyngen og flere kunnskapsklynger realiseres og dermed bli viktige bidrag til utviklingen av UiB som et internasjonalt forskningsuniversitet.

Visjonen for Havbyen Bergen er at UiB skal være Nordens ledende forsknings- og utdanningsinstitusjon i marine fag, og et internasjonalt ledende forskningsmiljø innen dette feltet. Sammen med partnere i Bergen marine forskningsklynge skal det bygges en marin campus som skal være Europas sterkeste integrerte klynge for marin utdanning, forskning og innovasjon. Følgende 5 tematisk satsingsområder der UiB kan etablere seg i den internasjonale forskningsfronten er løftet fram:

- Dyphav og polarforskning
- Biologiske prosesser, marint miljø og økosystemdynamikk
- Havet og human helse
- Forvaltning av havområder og marine ressurser
- Havets historier

Innenfor globale samfunnsutfordringer defineres satsingsområdet gjennom tre tematiske avgrensninger: Migrasjon, helse og ulikhet.

Ny organiseringen og profilering av Klima og energisatsingen skal vedtas i løpet av 2017. I tillegg skal det etableres et nytt senter for klima og energiomstilling (CET).

Følgende tiltak skal prioriteres:

- Universitetets prioriterte forskningsområder marin, globale samfunnsutfordringer og klima- og energisatsingen skal videreutvikles.
- Plan for utvikling og forvaltning av universitetets bygg- og campusområder som ble påbegynt i 2016 skal ferdigstilles. Universitetets bygningsmasse representerer betydelige ressurser og krever et langsiktig planarbeid og prioriteringer for å kunne realisere ambisjoner om nye bygg og for å utvikle eksisterende bygg slik at de legger best mulig til rette for universitetets primæroppgaver.
- Videre utvikling av kunnskapsklyngene
- Tilrettelegging og arbeid for økt BOA (se også finansiering for å nå våre mål)
- Høy kvalitet i all rekruttering av ansatte og studenter
- Handlingsplan for infrastruktur
- Internasjonalt samarbeid
- Samarbeid med BFS om toppforskerprogrammet og virkemidler for å bygge verdensledende miljø

Styringsparameter:

Antall publikasjonspoeng per faglig årsverk

Forskerne våre skal ha en omfattende publisering av funnene sine i velrenommerede kanaler og få gjennomslag i de største internasjonale forskningsprogrammene.

En særskilt utfordring er å få økt aktivitet for forskere med lav publiseringshyppighet. Samtidig skal det ikke legges entydig fokus på utvikling i antall poeng. Hvilke kategorier det publiseres i, utvikling i siteringer og nasjonal og internasjonal samforfatterskap, skal også vektlegges.

Virksomhetsmål 1.2. UiB skal utdanne Norges mest attraktive kandidater. Innen 2022 skal 85 % av kandidatene ha relevant jobb to år etter fullført utdanning

Alle fakultetene skal ha mottaksstrategier som gir en god start for studentene både faglig og sosialt. Et attraktivt læringsmiljø krever også den beste undervisningskompetanse blant våre vitenskapelig tilsatte. Læringsmiljøet skal utvikles i sammenheng med satsingen på infrastruktur, der særlig undervisningsrom og studiearealer av god kvalitet prioriteres.

Innen 2022 skal andelen som gjennomfører bachelorprogrammene ha økt. På mastergrad skal den ha økt til 80 %. Det skal legges til rette for at doktorgradsarbeider kan ferdigstilles på normert tid.

Universitetets undervisere skal alltid være opptatt av å utvikle sin egen undervisningskompetanse og skal raskt ta i bruk hensiktsmessige nye undervisnings- og vurderingsordninger. Digitale læringsarenaer skal være en viktig del både av universitets etter- og videreutdanning og vårt globale utdanningsengasjement. Gode læringsarenaer og arbeidsformer skal fremme god faglig integrasjon og stimulere studentene til innsats. Innen 2022 skal minst 50 % av universitetets undervisere ha deltatt på etterutdanning i universitetspedagogikk.

DigUiB er organisert som et program med tre underprosjekter:

- Prosjekt digital vurdering har som hovedmål å etablere en digital arbeidsflyt for vurderingsarbeid ved UiB. I løpet av 2017 skal prosjektet sørge for å digitalisere alle skoleeksamener der teknologien gjør dette hensiktsmessig.
- Prosjekt læringsplattform skal videreutvikle Mitt UiB som arena som fremmer studentaktiv læring
- Prosjekt lærings- og formidlingslab. har som hovedmål å etablere og videreutvikle en lærings- og formidlingslab. i Media City Bergen som senter for utvikling av digital produksjon, innovasjon og kompetanse i organisasjonen. Prosjektet skal sørge for at Universitetet i Bergen utnytter muligheten til et tett samarbeid med medie- og teknologiselskaper til det beste for et bredt lag av virksomheten ved UiB.

En ambisjon for 2017 er å gjennomføre en samlet prosess for revisjon av samtlige studieprogram ved Fakultet for kunst, musikk og design.

Følgende tiltak prioriteres:

- Styrke det universitetspedagogiske tilbudet med fokus på digital kompetanse
- Gjennomføre DigUiB programmet
- Etablere insentivtiltak for fremragende undervisning
 - Innføre meritteringsordning for fremragende undervisere basert på MN-ordningen som ble innført i 2016
 - Budsjettafsetning til insentivmidler knyttet til studiekvalitet
- Arbeidet med mentorordning for studentene skal videreutvikles og utvides til alle fagmiljø
- Videreutvikle læringsentre med biblioteks- og skrivertjenester
- Oppfølging av handlingsplan for styrking av læringsmiljøet
 - Nettbasert løsning der studenter skal kan melde fra om hendelser vedrørende det psykososiale læringsmiljøet
 - Utarbeidelse av rus-policy som omfatter studenter
- Oppfølging av handlingsplan for etter- og videreutdanning
- Faglig og sosial integrering av studentene.
 - Gjennomføring av prosjektet «Kompetansedeling for studenters suksess i høyere utdanning». Prosjektet fokuserer nasjonal kunnskapsdeling innfor utfordringer knyttet til frafall.
- Studentrekruttering

Styringsparameter:

Fulltidsekvivalente studenter per vitenskapelig ansatt

Et hensiktsmessig forholdstall mellom studenter og vitenskapelig ansatte er en forutsetning for at universitetet skal oppfylle bredden i samfunnsoppdraget og styrke posisjonen internasjonalt. Rapport for 2016 viste at forholdstallet har økt de siste årene knyttet til økt studentopptak og tilførsel av nye studieplasser. Erfaringer viser at tidsbruk knyttet til tilsetninger gjør at forholdstallet får en midlertidig økning i år med tilførsel av nye studieplasser. Det forventes således at forholdstallene skal gå noe ned i 2017. For øvrig vil en endring i forholdstallet mellom studenter og ansatte kunne endres gjennom økt tilførsel av bidrags- og oppdragsmidler. Dette krever at UiB lykkes i sitt arbeid med å øke denne aktiviteten.

Andel studenter med utenlandsopphold

Gjennom et utbredt samarbeid med de beste utdanningsinstitusjonene internasjonalt legges det til rette for attraktive utvekslingsopphold i alle universitetets studieprogrammer. Innen 2022 skal minst 40 % av kandidatene som uteksamineres fra UiB ha et utvekslingsopphold

som en del av graden sin. Antall innreisende studenter skal ha økt med 20 %, jf omtale under nasjonale styringsparametre.

Sektormål 2: Forsking og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

Regjeringens ambisjon er at Norge skal være et av de mest innovative landene i Europa. Universiteter og høyskoler vil være sentrale premissleverandører i denne utviklingen. Skal universiteter og høyskoler fylle denne rollen, må de ha et utstrakt samarbeid med samfunns- og næringsliv. Norge trenger forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid, kunnskapsdeling og kandidater som bidrar til nødvendig omstilling, innovasjon og verdiskaping i offentlig og privat sektor.

UiB vil utvikle Bergen som forsknings- og utdanningsby i tett samarbeid med de andre forsknings- og utdanningsinstitusjonene i byen. Kunnskapsklyngene skal brukes aktivt til å utvikle nye utdanningsløp, utdanningsformer og forskningsprosjekter, også på tvers av utdanningsinstitusjonene i Bergen og på Vestlandet.

Kommunikasjon, formidling og samfunnsansvar skal bli en enda større del av alle fagmiljøers og ansattes virksomhet og Bergen Teknologioverføring skal videreutvikles som universitetets instrument i kommersialisering av nye ideer.

UiB skal utrede og etablere gode modeller og insentiver for forskning, forskerutdanning og undervisning på tvers av fakulteter og fag skal etableres, og bygge videre på tematiske satsinger som gjennom høy faglig kvalitet bidrar til å svare på vår tids store samfunnsutfordringer.

Nasjonale styringsparametere

Delen masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning (se over)

Bidraginntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk

Universitetets eksternt finansierte virksomhet har stor betydning for å kunne realisere våre strategiske mål. Ekstern finansiering gir ressurser, inspirasjon og kunnskap. Å vinne fram i norske og internasjonale konkurranser viser og styrker kvalitetene i forskning. Rapporten fra 2016 viser at det fortsatt er et potensial for å øke de eksternt finansierte inntektene fra Forskningsrådet.

Andre bidrags- og oppdragsinntekter utenom EU og Forskningsrådet per faglig årsverk

Universitetet i Bergen har klare målsettinger om å øke aktivitetene innenfor BOA kilder også utenom EU og NFR. Rapport fra 2016 viser fallende aktivitet innenfor disse aktivitetene. Samtidig er kontraktvolumet økt, noe som kan gi grunnlag for økt aktivitet i 2017.

For å sikre bedre totaloversikt og analyser over alle prosjektsøknader som sendes fra UiB til ulike finansieringskilder, prioriteres arbeidet med å opprette en egen søknadsdatabase (pre-award verktøy).

Som beskrevet i rapportdelen prioriterer UiB nå utvikling av støttefunksjoner og tilrettelegging for drift av større prosjekter. Det etablerte BOA-teamet for økt helhetlig tjenestetilbud til fakultetene skal evalueres og videreutvikles i 2017.

Forskningsprogrammene utvikles nå med større vekt på de store samfunnsutfordringene, mer tverrfaglig orientering og vekt på innovasjon. Dette gjør sterkere satsing på tematisk og

tverrfaglig samarbeid mellom fagmiljøer og et mer strategisk samarbeid med randsonen nødvendig. Aktuelle problemstillinger i dette arbeidet er bruk av tilsetning i faste forskerstillinger basert på eksternt finansierte inntekter, enten internt ved UiB eller i UiBs randsoneselskap.

Andel forskingsinnsats i MNT-fag

UiB skal følge opp de nasjonale føringene for økt forskingsinnsats innenfor MNT-fagene og har satset betydelig på disse fagene gjennom rammestyrking, tildeling av stipendiater og postdoktorer og med sterk oppmerksomhet om infrastruktur gjennom bevilgninger til utstyr og opprustning av bygningsmassen. Satsingen ønskes forsterket i tråd med regjeringens forslag, gjennom tiltak utenfor rammen i budsjettet for 2017. Dette gjelder tiltak for bedre infrastruktur, studentarbeidsplasser og styrket ramme. Arbeidet med EnTek-bygg inngår også i et initiativ for å etablere en energi- og teknologiklyngen «Science City Bergen». Det samme gjelder arbeidet med Havbyen Bergen og den marine forskningsklyngen.

Virksomhetsmål 2.1. UiB skal innen 2022 være en ettertraktet kompetanseinstitusjon som har styrket sine langvarige relasjoner med myndigheter, næringsliv, kulturliv og samfunnsliv.

UiB vil utnytte bredden i forskningen og utdanningen ved universitetet og aktivt formidle våre kandidaters kompetanse ved fullførte studier. Dette skal gjøres parallelt med en effektiv formidling av UiBs forskningsresultater, innovasjon og kunstneriske virksomhet. Internasjonalt samarbeid om større forskningsinfrastruktur og forskningssentra, og åpen tilgang til forskningsresultater og forskningsdata skal prioriteres.

- Universitetsbiblioteket skal videreutvikles som et nyskapende studie- og forskningsintegriert bibliotek som sikrer tilgang til relevante kunnskapskilder, brukertilpassede tjenester som effektiviserer forskernes og studentenes arbeid, samt formidling av universitetets samlinger, arkiv og vitenskapelige produksjon.
- Samarbeidet mellom Universitetsmuseet og Universitetsbiblioteket skal videreutvikles for å utvikle fysisk og digital forvaltning, sikret bevaring og formidling av fotografiske samlinger og papirkonservering.
- Økt tilgang og formidling av UiBs spesialsamlinger
- Utvide samarbeidet med arbeidsliv og arbeidslivsaktører
- Åpen tilgang til publisering og forskningsdata
- Videreutvikle Universitetsaulaen som arena for formidling og møteplass med samfunnet

Sektormål 3: God tilgang til utdanning

Nasjonale styringsparametere

Kandidattall på helse- og lærerutdanningene, jf. måltall

I tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet for 2017 stilles det aktivitetskrav i form av uteksaminerte kandidater innenfor utvalgte helsefag og lærerutdanningene. Universitetets krav for 2017 er gitt i tabell 20.

Tabell 20. Aktivitetskrav innenfor helsefag og lærerutdanningen 2017 (kandidater)

Helseutdanning	Måltall
Klinisk ernæringsfysiologi	24
Farmasiutdanning MA	25
Medisinutdanning	156
Odontologiutdanning	45
Psykologi profesjonsutdanning	80
Tannpleierutdanning	30
Lærerutdanning	Måltall
Integrert MA 5 år	28
PPU og PPU-Y	123

Virksomhetsmål 3.1. UiB skal bidra i det offentlige ordskiftet og til den kunnskapsbaserte samfunnsutviklingen gjennom god formidling og dialog med omverdenen. Innen 2022 skal vi være ledende i Norge på digital formidling

Økende konkurranse om både studenter og forskningsmidler, nasjonalt og internasjonalt, krever en økende satsing på profilering og synliggjøring: av fag, forskningsresultater, læringsmiljø, studentlivet og UiBs rolle og betydning for samfunnet rundt. UiB skal vise samfunnsengasjement og ansvar gjennom aktiv dialog med omverdenen.

Digitalisering og bruk av ny teknologi fremmer innovasjon innen både forskning, utdanning, formidling, forvaltning og administrasjon, og gjør universitetets kunnskap og omfattende samlinger tilgjengelig for nye grupper i samfunnet. UiBs nettsider og nettbaserte tjenester for god kommunikasjon med publikum, ansatte og studenter skal videreutvikles. I tillegg skal digitale arbeidsprosesser med høy grad av brukervennlighet og tilgjengelighet frigjøre administrative ressurser til andre formål ved UiB.

Følgende tiltak skal prioriteres:

- DigUiB skal gjøre UiB ledende innenfor digital læring og formidling
- Utvikling av Universitetsmuseet med nye naturhistoriske samlinger
- Etablering av infrastruktur for banebrytende forskning, utdanning og formidling
 - Oppfølging av handlingsplan for infrastruktur

Styringsparameter:

Omfang av populærvitenskapelig virksomhet

Formidling av universitetets kunnskaper til profesjonelle brukere, politikere og allmennheten er en sentral oppgave. God formidling er også en bidragsyter til å øke kjennskapen til UiB og derigjennom også heve universitetets omdømme. Universitetets økte satsing på open access publisering skal bidra til at forskningen gjøres lettere tilgjengelig for en større brukermasse.

Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høgre utdanningssektor og forskningssystem

Funksjonell organisasjon

For et universitet er menneskene den viktigste ressursen. Stabilitet og forutsigbarhet i form av trygge stillingsrammer er et viktig i langsiktig strategisk akademisk arbeid. Å få tak i flere gode medarbeidere – både faglige, administrative og tekniske – vil være avgjørende i strategiperioden.

Universitetet skal være en god, inspirerende og inkluderende arbeidsplass for våre medarbeidere og studenter. Implementeringen av UiBs strategi krever en velfungerende

organisasjon, med effektive og fremtidsrettede administrative og tekniske tjenester tilpasset universitetets oppgaver innenfor forskning, utdanning, formidling og innovasjon.

Bemanningsplanen for tekniske og administrative støttefunksjoner ved KMD representerer i UiB-sammenheng nytenkning om organisering på fakultetsnivå, og om samspill med sentraladministrative avdelinger. I tillegg til administrativ støtte fra Økonomiavdelingen, HR-avdelingen, Studieadministrativ avdeling og Kommunikasjonsavdelingen, har fakultetet teknisk-administrativt ansatte i to seksjoner: Seksjon for verksteder og tekniske tjenester og Seksjon for støtte til utdanning, forskning og formidling.

Følgende tiltak prioriteres:

- Eierstyring og samarbeid med forskningsselskaper
- Videreføring av #ORG2022, framtidsrettet organisasjon
- Samarbeid med HVL
- Videreutvikle modeller for lederutvikling
- Rullerende handlingsplan for ytre miljø
- HMS og sikkerhet
- Reduksjon av midlertidig ansatte (se nedenfor)
- Systematisk arbeid for likestilling
 - Handlingsplan for likestilling

Finansiering for å nå våre mål

En stabil og forutsigbar økonomi er avgjørende for at strategien skal oppfylles. Etableringen av flere ledende forskningsmiljøer krever både økte ressurser, langsiktige investeringer i infrastruktur, så vel som nødvendige lønns- og driftsmidler. Skal UiB nå målet om å holde høy, internasjonal faglig kvalitet må bidrags- og oppdragsfinansieringen styrkes. Inntekter fra Forskningsrådet og EU er spesielt viktig, jf. omtale under sektormål 1 og 2.

Følgende tiltak prioriteres:

- Grundige budsjettprosesser skal legge til rette for å sikre styrets strategiske handlingsrom. Fordelingen av universitetets ressurser skal skje gjennom åpne prosesser og etter forutsigbare prinsipper.
- Langsiktig forvaltning av universitetets ressurser er viktig for å gi grunnlag for vekst og prioriteringer i den faglige virksomheten. Universitetet skal videreutvikle langtidsbudsjetter for alle enheter slik at det sikres et solid beslutningsgrunnlag for å kunne innrette ressursene til beste for å løse våre primæroppgaver og foreta strategiske satsninger.
- Støttefunksjonene for bidrags- og oppdragsaktivitetene skal videreutvikles gjennom det opprettede BOA-teamet.

Nasjonale styringsparametere

Antall studiepoeng per faglig årsverk

Det er en ambisjon om at hver student skal avlegg flere studiepoeng. Dette vil øke antall avlagte poeng per stilling. Samtidig er målsettingen å øke antall faglige årsverk, noe som vil tekke i motsatt retning. I sum er det ikke forventet store endringer på dette måleparameteret.

Andel kvinner i dosent- og professorstillinger

UiB ønsker å være et foregangsuniversitet i arbeidet for likestilling og kjønnsbalanse på alle nivåer i organisasjonen. Det er et mål er at kvinner skal utgjøre 50 % av nytilsatte i alle

vitenskapelige stillinger ved UiB i planperioden og at andel kvinner totalt innenfor kategorien skal utgjøre minst 40 %.

Andel midlertidig tilsatte i undervisnings- og forskerstillinger

Universitetets målsetting er å redusere andelen midlertidige undervisnings- og forskerstillinger.

Andel av samlingene og objektene ved universitetsmuseet som er tilstrekkelig sikret og bevart

Museet vil opprettholde oppmerksomheten rundt sikring og bevaring av samlingene, med ferdigstillelse av flytting av utstillingssamlingene i Muséplassen 3 og deretter flytting av magasinsamlingene i Håkon Sheteligs plass 10.

Virksomhetsmål 4.1

Universitetet i Bergen skal ha rett kompetanse, godt samspill mellom faglige, administrative og teknisk ansatte og effektive arbeidsprosesser for å nå universitetets felles mål

Styringsparametere

Utvikling i forholdstall mellom vitenskapelig og administrative/ tekniske stillinger

Effektive arbeidsprosesser skal også sikres gjennom lederutvikling og en organisasjonsgjennomgang som begge forankres i hele universitetssamfunnet. En viktig forutsetning er en forenklet rapporteringsstruktur og målet er å skape en formålstjenlig organisasjon. Universitetet vil nøye overvåke dimensjoneringen og utviklingen av ulike grupper ansatte; mellom vitenskapelige og teknisk/administrative, og fordelingen intern i disse.

Plan for tildelt bevilgning 2017

Universitetets strategi Hav Liv Samfunn 2016–2022 er førende for innretning og prioritering i budsjettforslaget for 2017. Handlingsplanene gir retning for innsats innenfor prioriterte områder. Budsjettet er rettet inn for å støtte realiseringen av strategien. Alle tiltak under UiB felles er henført til strategiske mål, og det er satt av midler til iverksetting av tiltak i de handlingsplaner som ennå ikke er ferdig.

Det er de siste årenes gjort flere viktige endringer gjennom budsjettarbeidet som gjør at vi nå er bedre i stand til å gjennomføre den vedtatte strategien:

- Reetablere sentralt handlingsrom
- Klyngesatsningen
- Økt vedlikehold og investering i bygg
- Legge til rette for vekst gjennom studieproduksjon og BOA
- Mer langsiktighet/forutsigbarhet
- Fokus på sammenheng mellom strategi og økonomi

De viktigste økonomiske virkemidlene i budsjettet for 2017 er:

- Refordeling av 51 rekrutteringsstillinger.
- 6 nye stipendiatstillinger.
- Kraftig økning i utstyrsposten både på kort og lenger sikt.
- 7,2 mill. kroner til handlingsplanene under strategien, der tiltak ennå ikke er avklart.
- HF styrkes med 6 mill. kroner derav 4 mill. kroner til programmet HF2018
- Det juridiske fakultet har hatt en opptrappingsplan med en styrking på 10 mill. kroner over 3 år som avsluttes i 2017. Fakultetet styrkes med ytterligere 3 mill. kroner i 2017. Totalt styrkes fakultetet med 6 mill. kroner i 2017.

- Budsjettet til DigUiB økes med 2,5 mill. kroner og prosjektet fortsetter med høy prioritet innen utdannings- og digitaliseringsområdet med Digital læringslab som innsatsområde i 2017.
- Økte bevilgninger til forskningsfartøyet «Kristine Bonnevie»
- Lansering av en spareplan på totalt 18 mill. kroner for å sikre UiBs del av finanseringen av nye utstillinger i Universitetsmuseet.
- Sikre stabil vekst i UBs mediebudsjett gjennom å dempe effekter av valutasingninger og ved å bevilge en fast realvekst.
- Fortsatt realvekst innenfor eiendomsområdet slik at klyngesatsningen skal kunne realiseres. Dette gjelder bl.a. Helseklyngen på Årstadvollen, Energi- og teknologiklyngen i ENTEK, Klimaklyngen på Nygårdshøyden syd.
- Incentivordning for EU-prosjekter videreføres.
- Videreføring av avsetningen på totalt 12,2 mill. kroner over 3 år til å utvikle studieprogram ved fakultetene.
- Større grad av tidsbegrensning av UiB felles sine budsjettposter for å sikre mulighet til resirkulering av midler til nye tiltak.
- Omfordeling til strategiformål på 1,3 % i 2017, statens effektiviseringskutt kommer i tillegg

Den største endringen i UiBs budsjett for 2017 er likevel at Kunst- og designhøgskolen (KHIB) kommer inn og sammen med Griegakademiet blir til et nytt fakultet, Fakultet for kunst, musikk og design.

Tabell 21 gir oversikt over tildelt bevilgning fra Kunnskapsdepartementet for 2017.

Tabell 21. Plan for tildelt bevilgning fra Kunnskapsdepartementet 2017

Budsjett 2017 <i>Beløp i 1000 kr.</i>	Inntekter					
	Annuum			Øremerket	Øremerket	
	Basis	Res utd.	Res RBO	Rekruttering	Annet	Sum 2017
Det humanistiske fakultet	145 050	69 627	17 464	67 453	16 936	316 530
Det matematisk-naturvit. fakultet	260 342	104 009	77 332	168 490	24 184	634 356
Det med-odontologiske fakultet	230 340	180 840	43 196	131 811	31 373	617 560
Det samfunnsvitensk. fakultet	122 370	79 576	14 544	48 558	12 012	277 060
Det juridiske fakultet	48 172	63 548	3 123	20 146	-	134 989
Det psykologiske fakultet	77 197	72 984	11 250	39 825	6 913	208 169
Fakultet for kunst, musikk og design	139 425	15 507	539	5 320	1 306	162 099
Universitetsmuseet	101 872		4 476	7 094	5 419	118 860
Universitetsbiblioteket	90 304				58 047	148 351
Felles forskningsinstitutter/sentre	72 299			-	1 931	74 229
Forskningsstrategi					79 199	79 199
Teknisk infrastruktur og vitenskapelig utstyr					24 237	24 237
Felles utdanningsformål					51 935	51 935
Sum faglig virksomhet	1 287 371	586 090	171 925	488 698	313 491	2 847 574
Sum diverse felles tiltak	66 903	-	-	9 529	115 991	192 423
Sum Sentraladm.	214 410	-	-	-	-	214 410
Andre formål					130 739	130 739
SUM	1 568 683	586 090	171 925	498 227	560 221	3 385 146

Større byggeprosjekter

Museumsbygget

Prosjektet for midt- og nordfløy hadde byggestart i 2016 og er planlagt ferdigstilt i løpet av 2019. Prosjektet har en kostnadsramme på 380 mill. kroner.

Byggeprosjekter finansiert gjennom Statsbygg gis også utstyrsmidler. For museumsbygningens midt- og nordfløy vil det være behov for utstyrsmidler til etablering av nye utstillinger. Utstillinger krever stor innsats over lengre tid før åpning. Totalt vil

brugerutstyr og utstillingsprosjektet komme på om lag 150 mill. kr. inkludert lokal prosjektledelse og prosjektorganisasjon.

Campus Årstadvollen

Årstadvollen inneholder i dag Nytt odontologibygget, Overlege Danielsens hus, Gammelt odontologibygget og en byggeklar tomt sør i området. Rammene ligger altså godt til rette for en klyngedannelse for helse- og omsorgsforskning og undervisning. UiB ønsker å utvikle og konsentrere ressursene og innsatsen mot områder hvor vi har særlige forutsetninger for å lykkes nasjonalt og internasjonalt.

Helse Campus Årstadvollen skal «skape innovative helse- og omsorgsløsninger for hele mennesket, ved hjelp av fremragende forskning og utdanning, fullverdige praksisarenaer og tverrfaglig samarbeid». I så måte er dette en måte å styrke UiBs og Bergens posisjon innenfor den nye nasjonale forsknings- og innovasjonsstrategien for helse- og omsorgssektoren «HelseOmsorg 21»

I dette arbeidet inngår samtlige relevante helsemiljøer innenfor forskning, undervisning og kurativ virksomhet. Det medisinsk-odontologiske fakultet og Det psykologiske fakultet har i dag samarbeid med en rekke forskningspartnere som er interessert i fortsatt å være samlokalisert med UiB på Årstadvollen, slik som Folkehelseinstituttet og Uni Helse. Nye aktører har meldt sin interesse for samarbeid og som leietakere. Blant annet har Bergen kommune, Helse Bergen og BTO signalisert interesse for å etablere aktiviteter i nybygg på Årstadvollen. En slik satsing vil ha stor verdi for realisering av samhandlingsreformen. Gjennom en ny Helsecampus kan Bergen bli en foregangsarena for satsing på forebyggende helse, forskning i kommunehelsesektoren og kompetanseutvikling i primærhelsetjenesten. Satsingen vil også skape vesentlige forbedrede vilkår for studentene gjennom fornyelsen av bygningsmassen og gjennom en mer samlet campus for flere av helsefagene.

Masterplan for Campus Nygårdshøyden - Sør

Med ombygginger og nybygg kan Nygårdshøyden Sør bli en Teknologiport for våre egne miljøer og samarbeidende institusjoner og virksomheter. UiB arbeider med en masterplan for samling av ulike miljøer innen klima-, marin- og teknologisk forskning gjennom klyngedannelser. I den forbindelse må det nevnes at UiB er i dialog med Nansensenteret om flytting til Vestfløyen av Geofysen. Med en slik løsning får vi samlet Klimaklyngen i dette bygget.

Tomten mellom Fysikkbygget og Geofysen er utredet med tanke på et teknologibygget. Konseptet er videreutviklet til det som nå er planen om Entek-bygget (Energi- og teknologibygget). Bygget vil ha stor betydning for videreutviklingen av det samlede energi- og teknologimiljøet i Bergen og inngår i et initiativ for å etablere en energiklynge med navnet «Science City Bergen», et tiltak som vil øke byens attraktivitet for både for forskere og studenter.

«Science City Bergen» vil muliggjøre en samlokalisering med CMR og har moderne laboratorier og teknologiplattformer. Det er forutsatt et tett samarbeid med Uni Research AS, HVL, næringslivet og andre aktører. Det nye bygget vil bedre studentenes arbeidsvilkår ved bedre og mer moderne studentarbeidsplasser i en aktiv energi- og teknologiklynge.

Reguleringsarbeidet til Entek-bygget pågår i samarbeid med Bergen kommune. Arealrammen er stipulert til 16.500 m² og vil bli avklart endelig når reguleringsplan foreligger. Prosjektet vil kreve at samarbeidspartnere går inn og dekker kostnader til husleie eller investeringer for areal de skal disponere. Universitetets areal vurderes å kunne utgjøre rundt 5–6000 m².

Rehabilitering av det eksisterende Realfagbygget inngår som en viktig del av utviklingen av en helhetlig campus på Nygårshøyden Sør. Bygget trenger en større oppgradering for å være tjenlig for ansatte og studenter og imøtekomme dagens og morgendagens krav til moderne og trygge forsknings- og undervisningsarealer. Realfagbygget er et eksempel på at selv med normalt vedlikehold, vil tidens voksende krav til slutt innhente forskningsbygg dersom en ikke gjør større moderniseringstiltak underveis. Oppgraderingen bør skje etappevis over en tidsbegrenset periode på 8 år der en fjerdedel av bygget tas over 2 år hver. Dette betyr at det er behov for avlastningslokaler i denne perioden for både ansatte og studenter. Noe areal som blir ledig fremover må derfor planlegges midlertidig disponert til dette formålet.

De tekniske installasjonene er fra byggeåret. Det er behov for å skifte ut varmeanlegg, ventilasjonsanlegg, vinduer og gjennomføre generelle oppgraderinger av fasader. Det er ikke gjennomført noe skisseprosjekt for oppgradering, men basert på erfaringstall bør dette kunne gjennomføres for kostnader som vil ligge mellom 600–800 mill. kroner.

Ved å samle flere fagmiljø i Realfagbygget åpnes det nye muligheter for å selge andre bygg og redusere universitetets samlede areal. Universitetet har gjort deler av rehabiliteringen av realfagsbygget med egne ressurser, i tillegg til en øremerket bevilgning fra KD i 2016 på 30 mill. kroner (se ovenfor).

Samlet sett vil samling av de ulike realfaglige klyngene rundt de aktuelle forskningsområdene styrke forskningen og samfunnsoppdraget innen teknologifeltet, klima og marin.

Arealer for Fakultet for kunst, musikk og design (Institutt for musikk – Griegakademiet)

Griegakademiet har i dag sin virksomhet i gamle Nygård skole og i 4 andre lokaler. Arealene i Nygård skole er nedslitt og lite funksjonelle. Siden 2006 har det vært utarbeidet plandokumenter for nye arealer for Griegakademiet. Det ble i 2014 utarbeidet et skisseprosjekt på rehabilitering av Nygård skole og bruk av de lokalene Bergen kommune i dag leier. Kostnadene ble da stipulert til ca. 560 mill. kroner.

En samlokalisering med kunst og design i Møllendal ble aktualisert i forbindelse med utredningen om å etablere et nytt kunstnerisk fakultet ved UiB. Kunst og design flytter i 2017 hele sin virksomhet inn i landets første spesialtilpassede nybygg for kunst og design. Statsbygg eier nabotomten og det har vært dialog om mulig bygg for Griegakademiet på denne tomten. Ut fra de tilbakemeldinger som er kommet både fra brukere og Statsbygg vil tomten kunne gi plass til de arealbehov Griegakademiet har. En samlokalisering vil også gi betydelige synergieffekter både på administrativ bemanning og arealbruk.

UiB har forutsetninger for å videreutvikle sine roller på nasjonalt nivå og bidra til å tydeliggjøre kunstfagenes arbeidsformer og innhold. En viktig forutsetning for å kunne utnytte effektene av etableringen av et nytt kunstnerisk fakultet ved UiB er at det både styrker Griegakademiet og gir muligheter for å heve de faglige ambisjonene for kunstfagene samlet ved universitetet gjennom tverrfaglig samarbeid mellom et kunstnerisk fakultet og Det humanistiske fakultet.

Prosjektet foreslås prioritert finansiert over statsbudsjettet med en foreløpig antatt kostnadsramme på 600–650 mill. kroner. Det foreligger romprogram og prosjektet vil kunne realiseres raskt hvis finansiering kommer på plass. Kostnadsrammene vil kunne bli vesentlig nedjustert fordi nybygget til Fakultetet for kunst, musikk og design med fellesfunksjoner som cafe og bibliotek, samt Universitetsaulaen med svært gode kvaliteter for akustisk musikk, gir mulighet for å nedskalere det totale arealbehovet.

Årsregnskap Universitetet i Bergen 2016

LEDELSESKOMMENTARER

Institusjonens formål

Universitetet i Bergen er et internasjonalt anerkjent forskingsuniversitet med forskning, forskningsbasert utdanning og forskerutdanning i alle fagmiljøer.

Forskning, utdanning og formidling er universitetets hovedoppgaver, og faglig bredde, mangfold og høy kvalitet er fundamentet. All aktivitet ved UiB er tuftet på forskningsuniversitetets akademiske verdier. UiB skal frembringe kunnskap og innsikt gjennom nyskapende og kreativ forskning av høy kvalitet og internasjonalt format.

Vurdering av institusjonens drift i perioden

Driften ved universitetet anses som normal. Resultatet er som budsjettet. Inntektene har samlet vært høyere enn budsjettet, hovedsakelig grunnet høyere inntekter enn planlagt på grunnbevilgningen. Kostnadene har også vært høyere enn budsjettet, som i hovedsak skyldes høyere lønnskostnader enn budsjettet på grunnbevilgningen.

Regnskapsavleggelse

Regnskapet for 2016 er avlagt i samsvar med bestemmelser om økonomistyring i staten samt regler i relevante statlige regnskapsstandarder. Resultatoppstilling for inntekter og kostnader følger Kunnskapsdepartementets (KD) mal. Universitetet utfører internkontroll som fungerer godt, er dokumentert og baserer seg på risikovurderinger. Universitetet er underlagt revisjon av Riksrevisjonen.

Gjennomføring av årets budsjett

Universitetet i Bergen gjennomfører oppdraget KD har gitt i tildelingsbrevet for 2016: Det blir gjennomført grunnleggende forskning, blir gitt forskerutdanning og gjennomført forskningsbasert undervisning med forventet omfang og kvalitet.

Overføringen på grunnbevilgningen har blitt redusert de siste årene, med unntak av i 2015, da universitetet spesielt hadde høye overføringer knyttet til øremerkede midler til investering i bygg og inntekter fra salg av bygg. I løpet av året er overføringen bygget ned til et lavere nivå. Dette var som forventet på grunn av et høyt investeringsbudsjett. I 2016 har universitetet blant annet hatt øremerkede midler knyttet til utstyrsmidler til Universitetsmuseet og rehabilitering av Jahnebakken 5 og Realfagsbygget. Overføringen ut av året består også i stor grad av avsetninger til større investeringer. Dette innebærer at universitetets handlingsrom er mindre enn det som fremkommer av overføringsnivået.

Bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA) utgjør en stor del av universitetsbudsjettet og universitetet arbeider for å øke denne delen av økonomien, spesielt inntektene fra EU. Regnskapet for 2016 viser svak nedgang i BOA-økonomien. Aktiviteten har vært lavere enn budsjettet og lavere enn i 2015. Det har likevel vært vekst på NFR-, EU- og oppdragsaktiviteten, mens nedgangen er knyttet til aktivitet finansiert av andre bidragsytere. Budsjettmålet for 2016 var på nivå med aktiviteten i 2015.

Resultatregnskap og periodisert budsjettTotaltall

Tabell 1: Totaltall UiB, inntekter og kostnader.

UiB totalt (mill. kroner)	Årsbudsjett 2016	Regnskap per 2016	Avvik per 2016
Inntekter	4 166	4 237	1,7 %
Kostnader	4 269	4 339	-1,7 %
Driftsresultat	-102	-102	0,3 %

I 2016 er både de totale driftsinntektene og de totale driftskostnadene 71 mill. kroner (1,7 %) høyere enn budsjettet. Driftsresultatet er som budsjettet.

GB

Tabell 2: Tall inntekt og kostnad GB

UiB GB (mill. kroner)	Årsbudsjett 2016	Regnskap 2016	Avvik 2016	Regnskap 2015	Endring siste år
Inntekter	3 301	3 377	2,3 %	3 468	-2,6 %
Lønn	2 251	2 334	-3,7 %	2 215	5,4 %
Andre driftskostnader	1 335	1 310	1,8 %	1 298	0,9 %
Interne transaksjoner	-182	-165	-9,7 %	-212	-22,2 %
Kostnader	3 403	3 479	-2,2 %	3 301	5,4 %
Driftsresultat	-102	-102	0,3 %	166	
Overført fra i fjor	222	222	0,0 %	56	295,8 %
Overført videre	120	120	-0,3 %	222	-45,9 %
Sum	0	0		0	

Driftsinntektene på grunnbevilgningen er 76 mill. kroner (2,3 %) høyere enn budsjettet. Budsjettavviket er i stor grad knyttet til salg av lisensavtale og avskrivningsinntekter. Driftsinntektene er 91 mill. kroner lavere enn i 2015. Hovedårsaken til nedgangen er at universitetet ikke har hatt inntekter fra salg av bygg i år.

Driftskostnadene på GB er 76 mill. kroner (2,2 %) høyere enn budsjettet. Budsjettavviket er i hovedsak knyttet til høyere lønnskostnader enn budsjettet. Kostnadene er 178 mill. kroner (5,4 %) høyere enn i 2015. Økningen fra i fjor kan blant annet tilskrives høyere lønnskostnader som resultat av at det er kostnadsført en avsetning for verdien av opparbeidet fleksitid og ikke avvirket ferie, høy aktivitet i byggeprosjekter og bruk av midler til øremerkede avsetninger.

Resultatet av periodens aktiviteter er -102 mill. kroner. Dette reduserer overføringen fra i fjor, 222 mill. kroner, til 120 mill. kroner. Overføringen er som budsjettet.

BOA

Tabell 3: Inntektsutvikling BOA

Inntekter BOA (mill. kroner)	2013	2014	2015	2016	Endring siste år
NFR-inntekt*	307	386	424	438	3,3 %
EU-inntekt	48	66	70	79	12,2 %
Annen bidragsinntekt	342	317	347	313	-9,6 %
Oppdragsinntekt	28	24	22	29	29,1 %
Sum	725	794	864	859	-0,5 %

Inntektene fra bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA) utgjør tilskudd og overføringer fra andre, med tillegg av salgsinntekter fra oppdragsprosjekter. BOA-inntektene blir bokført når aktiviteten blir gjennomført og kostnadene blir bokført. Tabell 3 viser at inntektene i 2016 er 859 mill. kroner. Dette er 7 mill. kroner (0,7 %) lavere enn årets budsjettmål. Inntektene fra NFR har vært lavere enn budsjettet, mens inntektene fra EU, oppdrag og andre bidragsyttere har vært høyere enn ventet. Inntektene er 5 mill. kroner (0,5 %) lavere enn i 2015. Inntekten fra NFR-, EU og oppdrag har økt med henholdsvis 3,3 %, 12,2 % og 29,1 %, mens det har vært en nedgang på 9,6 % i inntektene fra andre bidragsyttere sammenlignet med i fjor.

Universitetet ønsker å øke inntektene fra BOA og har iverksatt tiltak som insentiver, holdningsskapende arbeid og bedret støtteapparat.

Balansen

Innestående på universitetets konsernkonto og øvrige bankkonti er 988,6 mill. kroner. Det er 53,8 mill. kroner høyere enn per 31.12.2015.

Den totale virksomhetskapitalen er økt med 108 000 kroner siden 31.12.15. Økningen kommer av overskudd fra oppdragsprosjekter.

Avregningen med statskassen viser en forpliktelse på 120,3 mill. kroner og beløpet er i sin helhet knyttet til avsatte bevilgninger. Det er en nedgang på 102,1 mill. kroner fra 31.12.15.

Innenfor kortsiktig gjeld har universitetet en forpliktelse på 287 mill. kroner knyttet til ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer. Forpliktelsen består av 170,7 mill. kroner i ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag og 116,3 mill. kroner i ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger. Forpliktelsen er samlet økt med 75,4 mill. kroner fra 31.12.15.

Utvikling i avsatt andel til tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet

Per 31.12.2016 er overføringen av KD-midler 120,3 mill. kroner. Dette er, som budsjettet, 102,1 mill. kroner lavere enn per 31.12.2015. Tabell 4 viser utviklingen i overføringene slik de er presentert i note 15.

Tabell 4: Overføringer knyttet til bevilgninger

Note 15 del 1 (mill. kroner)	2016	2015
KD Utsatt virksomhet	97,9	129,6
KD Strategiske formål/sparing	72,7	145,5
KD Investeringer	78,7	18,0
KD Annet (forskutteringer)	-131,6	-74,8
Andre dep - utsatt virksomhet og investeringer	2,7	4,2
Sum bevilgningsfinansiert aktivitet	120,3	222,4

Hovedårsaken til at overføringene er bygget ned siden 31.12.15 er at utsatt virksomhet er redusert ved at forsinkelser er tatt igjen og at investeringsprosjekter er igangsatt ved forskutteringer.

Investeringer

Posten for avskrivning er tilnærmet uendret fra 31.12.15. Investeringene i eiendom er 300,3 mill. kroner høyere enn per 31.12.15. Av dette beløpet er 283,4 mill. kroner knyttet til aktivering av Universitetsaulaen i UiB sitt regnskap.

Tabell 5: Forholdet mellom investering og verdifall

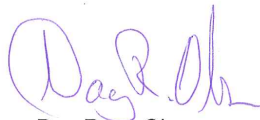
Opprettholdelsesgrad	2005-2015	2016	2005-2016
Bygninger	1,3	2,6	1,4
Bygningsinstallasjoner	0,6	1,6	0,7
Delsum bygg	0,8	2,0	1,0
Teknisk-vitenskapelig utstyr	1,3	0,9	1,3
Datautstyr, lisenser og kontormaskiner	1,1	1,0	1,1
Inventar	1,2	0,8	1,2
Annet	0,7	1,4	0,7
Delsum andre eiendeler	1,2	0,9	1,2
Totalt	1,0	1,6	1,0

Tabell 5 viser forholdet mellom investering i eiendeler og det regnskapsmessige fallet i verdien på eiendelene. Forholdstallene sier noe om det blir investert tilstrekkelig for å opprettholde verdien på de aktiverbare eiendelene til universitetet. Opprettholdelsesgrad over 1 indikerer at det ble investert mer enn verdifallet. I perioden 2005–2015 er forholdet mellom investering i bygg 0,8. Samlet for alle UiB sine aktiverte eiendeler er forholdstallet 1 i samme periode. Aktivering av nye bygg har stor effekt på nøkkeltallet for opprettholdelsesgrad. Isolert for 2016 er forholdstallet på 2,0 på grunn av aktivering av Universitetsaulaen i UiB sitt regnskap i juni.

Tabellen antyder at det er investert tilstrekkelig i de forskjellige kategoriene, med unntak av bygningsinstallasjoner og annet. Det har vært høyt prioritert ved universitetet å allokere betydelige midler til å sikre vedlikehold og investering i bygg og infrastruktur. Prioritering av dette vil fortsette og økte investeringer og driftskostnader innenfor byggområdet ventes å kreve en større del av universitetets budsjetter også i årene fremover.

Store investeringer for UiB de nærmeste årene vil være rehabilitering av Jahnebakken 5, rehabilitering av Realfagsbygget og ferdigstilling av Universitetsmuseet, – i tillegg til Campus Årstadvollen, Entek-bygget og klyngesatsingene for øvrig.

Bergen, 23.02.2017

Dag Rune Olsen
rektor

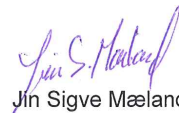
Kjersti Fløttum

Peter M. Haugan

Synnøve Myhre

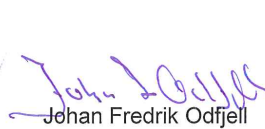
Jin Sigve Mæland

Anne Kverneland Bogsnes

Kari Amble

Johan Fredrik Odjell

Per Joakim Palme

Line Marie Sørsdal

Johanne Vaagland

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er satt opp i samsvar med Statlige Regnskapsstandarder (SRS) og de tilhørende veiledningsnotater er som er utarbeidet av Finansdepartementet og Direktoratet for økonomistyring med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter

Tildelinger uten motytelse eller med utsatt motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 10 og sammenstilt med de tilsvarende kostnadene (motsatt sammenstilling). Ordinær driftsbevilgninger fra Kunnskapsdepartementet og tilskudd til ordinær drift fra andre departement er med mindre annet ikke er særskilt angitt, å anse som opptjent på balansedagen. Dette innebærer at slike bevilgninger og tilskudd fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer er presentert i regnskapet i den perioden midlene er bevilget. Bevilgninger og tilskudd til ordinær drift som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og ført opp i avsnitt C II Avregning med statskassen i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for andre statlige bevilgninger og tilskudd til ordinære driftsoppgaver som gjelder vedkommende regnskapsperiode og som ikke er benyttet på balansedagen. Bevilgninger og tilskudd fra statlige virksomheter som etter sin art er forutsatt benyttet i senere perioder, er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsført bevilgning i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsførte bidrag i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Inntekter som forutsetter en motytelse behandlet etter bestemmelsene i SRS 9 og er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det tidspunktet krav om vederlag oppstår.

Kostnader

Kostnader ved virksomhet som er finansiert av bevilgninger eller midler som skal behandles tilsvarende, er resultatført i den perioden kostnaden er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse.

Kostnader som vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode. Prosjekter innen oppdragsvirksomhet er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom påløpte kostnader og totalt estimerte kontraktskostnader.

Tap

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter. Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet.

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler er balanseført til historisk anskaffelseskost på transaksjonstidspunktet. Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i *Innskutt virksomhetskapital*. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt oppdragsvirksomhet, har motpost i *Opptjent virksomhetskapital*. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt. Når verdifallet ikke er forventet å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkelig verdi.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Varige driftsmidler balanseføres med motpost *Forpliktelser knyttet til anleggsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av *forpliktelse* knyttet til anleggsmiddelet på realisasjonstidspunktet er vist som *Utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler* i note 1.

For eiendeler som inngår i åpningsbalansen er bruksverdi basert på gjenanskaffelsesverdi lagt til grunn for verdifastsettelsen, mens virkelig verdi benyttes når det gjelder finansielle eiendeler.

Ved fastsettelse av gjenanskaffelsesverdi er det tatt hensyn til slit og elde, teknisk funksjonell standard og andre forhold av betydning for verdifastsettelsen. For tomter, bygninger, infrastruktur er gjenanskaffelsesverdien dels basert på estimer utarbeidet og dokumentert av virksomheten selv, og dels på kvalitetssikring fra og verddivurderinger utarbeidet av uavhengige tekniske miljøer. Verdi knyttet til nasjonaleiendom og kulturminner, samt kunst og bøker er i utgangspunktet ikke inkludert i åpningsbalansen. Slike eiendeler er inkludert i den grad det foreligger en reell bruksverdi for virksomheten. Finansieringen av varige driftsmidler, som er inkludert i åpningsbalansen for første gang, er klassifisert som en langsiktig forpliktelse. Denne forpliktelsen løses opp i takt med avskrivningen på de anleggsmidler som finansieringen dekker.

For omløpsmidler, kortsiktig gjeld samt eventuelle øvrige forpliktelser som inkluderes i åpningsbalansen, er virkelig verdi benyttet som grunnlag for verdifastsettelsen.

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Immaterielle eiendeler er balanseført med motpost *Forpliktelser knyttet til anleggsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskrivning for påregnelig ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg er det for kundefordringer gjort en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Pensjoner

De ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming, og det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Virksomhetskapital

Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapital innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapital ved enhetene.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den *direkte* metode tilpasset statlige virksomheter.

Kontoplan

Standard kontoplan og Kunnskapsdepartementets anbefalte føringskontoplan for virksomheter i universitets- og høyskolesektoren er lagt til grunn.

Selvassurandørprinsipp

Staten er selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle bankinnskudd/utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Bankkonti utenfor konsernkontoordningen er presentert på linje Andre bankinnskudd i avsnitt IV i balanseoppstillingen

RESULTATREGNSKAP*Tall i 1000 kroner*

	Note	31.12.2016	31.12.2015
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	3 177 752	3 284 157
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	830 538	841 336
Salgs- og leieinntekter	1	228 313	197 283
Andre driftsinntekter	1	21	8 674
<i>Sum driftsinntekter</i>		4 236 624	4 331 450
Driftskostnader			
Lønnskostnader	2	2 726 145	2 609 261
Varekostnader		7 544	7 386
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	291 667	292 349
Andre driftskostnader	3	1 313 925	1 256 299
<i>Sum driftskostnader</i>		4 339 281	4 165 295
Driftsresultat		-102 657	166 156
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	2 075	2 237
Finanskostnader	6	1 400	2 089
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		676	148
Resultat av periodens aktiviteter		-101 981	166 304
Avregninger og disponeringer			
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	102 089	-166 228
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	8	-108	-76
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		101 981	-166 304

BALANSEREGNSKAP

Tall i 1000 kroner

	Note	31.12.2016	31.12.2015
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	4	5 337	5 277
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		5 337	5 277
II Varige driftsmidler			
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	5 032 424	4 884 775
Maskiner og transportmidler	5	8 375	7 713
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	386 108	393 951
Anlegg under utførelse	5	55 143	20 000
<i>Sum varige driftsmidler</i>		5 482 050	5 306 439
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	11	48 372	48 372
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		48 372	48 372
Sum anleggsmidler		5 535 758	5 360 088
B. Omløpsmidler			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	1 838	1 920
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		1 838	1 920
II Fordringer			
Kundefordringer	13	125 095	84 216
Andre fordringer	14	85 910	100 109
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	2 466	2 043
<i>Sum fordringer</i>		213 471	186 367
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	871 119	813 061
Andre bankinnskudd	17	117 467	121 753
Kontanter og lignende	17	2	7
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		988 589	934 821
Sum omløpsmidler		1 203 898	1 123 108
Sum eiendeler		6 739 657	6 483 196

Tall i 1000 kroner

	Note	31.12.2016	31.12.2015
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
I Innskutt virksomhetskaper			
Innskutt virksomhetskaper	8	16 700	16 700
Opptjent virksomhetskaper	8	33 504	33 396
Sum virksomhetskaper		50 204	50 096
II Avregninger			
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	120 339	222 427
<i>Sum avregninger</i>		120 339	222 427
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	5 487 386	5 311 716
<i>Sum statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler</i>		5 487 386	5 311 716
Sum statens kapital		5 657 929	5 584 239
D. Gjeld			
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		178 197	141 872
Skyldig skattetrekk		101 770	94 554
Skyldige offentlige avgifter		91 456	87 693
Avsatte feriepenger		225 418	219 224
Ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15	286 992	211 624
Mottatt forskuddsbetaling	16	24 418	27 688
Annen kortsiktig gjeld	18, 20	173 476	116 302
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		1 081 728	898 957
Sum gjeld		1 081 728	898 957
Sum statens kapital og gjeld		6 739 657	6 483 196

NOTER

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

Tall i 1000 kroner

	31.12.2016	31.12.2015
Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet*	3 316 763	3 022 376
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)*	-467 481	-166 665
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)*	291 667	292 349
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	143	104 771
- periodens tilskudd til andre (-)	-2 344	-2 278
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet ¹⁾	2 066	2 079
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	3 140 814	3 252 631
* Periodens bevilgning fra kunnskapsdepartementet, brutto benyttet til investeringsformål og utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer inkluderer overdragelse av Aulaen fra Statsbygg pr 31.12.16		
Tilskudd og overføringer fra andre departement		
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement ¹⁾	36 938	31 526
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	36 938	31 526
Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	3 177 752	3 284 157
Tilskudd og overføringer fra statlige etater¹⁾		
Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	104 595	114 235
- periodens tilskudd til andre virksomheter (-)	-6 085	-10 638
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	98 510	103 597
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	435 483	497 231
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	80 221	63 111
- periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	-77 521	-136 132
Periodens netto tilskudd fra NFR	438 184	424 210
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige etater (spesifiseres) ²⁾	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	536 694	527 808
Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet¹⁾		
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	7 547	5 229
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	52 768	61 822
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	37 162	41 843
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsyttere	29 254	24 753
- periodens tilskudd/overføring fra diverse bidragsyttere til andre virksomheter (-)	-9 975	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsyttere	116 756	133 646
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	124 791	107 269
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	27 310	28 676
- periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning til andre (-)	-76 093	-66 961
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	76 008	68 984
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	3 330	1 024
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	991	339
- periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet til andre (-)	-1 415	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	2 906	1 363
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	195 670	203 994
Tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger¹⁾		
Mottatte gaver/gaveforsterkninger i perioden	117 717	95 871
- ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger (-)	-116 250	-96 781
+ utsatt inntekt fra mottatte gaver/gaveforsterkninger (+)	96 707	110 444
Sum tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger	98 174	109 535
Sum tilskudd og overføringer fra andre (linje RE.3 i resultatregnskapet)	830 538	841 336

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter (forts)		
	31.12.2016	31.12.2015
Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter		
<i>Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet¹⁾</i>		
Statlige etater	12 273	10 849
Kommunale og fylkeskommunale etater	313	128
Organisasjoner og stiftelser	4 460	3 202
Næringsliv/privat	7 722	5 409
Andre	4 188	2 837
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	28 956	22 425
<i>Andre salgs- og leieinntekter</i>		
Leieinntekter	24 858	30 573
Pasientinntekter	25 847	28 029
Andre inntekter*	148 652	116 256
Sum andre salgs- og leieinntekter	199 357	174 858
<i>* Økning i andre inntekter sammenlignet mot fjoråret kommer i hovedsak av inntekter knyttet til salg av lisensavtale.</i>		
Sum oppdrags-, salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	228 313	197 283
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.¹⁾		
Salg av eiendom		8 634
Salg av andre driftsmidler	21	40
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	21	8 674
Sum driftsinntekter	4 236 624	4 331 450

Note 2 Lønn og sosiale kostnader

DEL I

<i>Tall i 1000 kroner</i>	31.12.2016	31.12.2015
Lønninger	1 913 206	1 820 388
Feriepenger	232 602	227 273
Arbeidsgiveravgift	334 285	326 214
Pensjonskostnader ¹⁾	240 994	237 224
Sykepenger og andre refusjoner	-77 327	-84 623
Andre ytelser	82 384	82 785
Sum lønnskostnader	2 726 145	2 609 261

Antall årsverk: **3 690** **3 612**

Økning i lønnskostnader, sammenlignet med fjoråret, skyldes bla at det er avsatt for verdien av opparbeidet fleksitid og opptjent ikke avviklet ferie pr 31/12-16. Disse avsetningene er ikke gjort tidligere år.

1) Gjelder virksomheter som betaler pensjonspremie selv (alle som har unntak fra bruttoprinsippet)

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.

Premiesats til Statens pensjonskasse er 12,3 prosent for 2016.

Premiesatsen for 2015 var 12,7 prosent.

DEL II**Lønn og godtgjørelser til ledende personer**

	Lønn	Andre godtgjørelser
Rektor	1 500	16
Administrerende direktør	1 284	9

Godtgjørelse til styremedlemmer

	Fast godtgjørelse	Godtgjørelse pr. møte
Styremedlemmer fra egen institusjon	100	
Eksterne styremedlemmer	100	
Styremedlemmer valgt av studentene	100	
Varamedlemmer for styremedlemmer fra egen institusjon (1.vara for vintenskapelige tilsatte)	50	
Varamedlemmer for styremedlemmer fra egen institusjon		8
Varamedlemmer for eksterne styremedlemmer		8
Varamedlemmer for studenter		8

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner for regnskapsåret 2016. For styremedlemmer som har fast godtgjørelse, oppgis godtgjørelsen for regnskapsåret 2016. Når det gis godtgjørelse pr. møte, oppgis satsen pr. møte.

Note 3 Andre driftskostnader

Tall i 1000 kroner

	31.12.2016	31.12.2015
Husleie	147 217	139 007
Vedlikehold egne bygg og anlegg	137 546	129 393
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	159 137	146 277
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	49 900	42 600
Mindre utstyranskaffelser	80 380	48 811
Tap ved avgang anleggsmidler	113	14 253
Leie av maskiner, inventar og lignende	6 028	7 927
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	184 690	169 656
Reiser og diett	136 170	139 973
Øvrige driftskostnader (*)	412 743	418 402
Sum andre driftskostnader	1 313 925	1 256 299

(*) Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

Tidsskrifter	55 869	51 643
Rekvisita, materiell og driftskjøp	79 409	76 532
Kontorkostnader, trykksaker og lignende	40 924	41 746
Porto, telefon, linjeleie mm.	15 651	17 130
Representasjon, bevertning, markedsføring	6 472	12 593
Tilskudd mm.	71 807	88 482
Øvrige driftskostnader	142 610	130 276
Sum øvrige driftskostnader (*)	412 743	418 402

Økning i mindre utstyranskaffelser skyldes bla. at det har vært en økning i kjøp av utstyr knyttet til eksterntfinansierte prosjekter.

Note 4 Immaterielle eiendeler

Tall i 1000 kroner

	F&U ¹⁾	Programva re og tilsvarende	Andre rettigheter mv.	Under utførelse	SUM
Anskaffelseskost 31.12.2015		21 420			21 420
+ tilgang pr. 31.12.2016 (+)		1 713			1 713
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2016 (-)		-630			-630
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)					0
Anskaffelseskost 31.12.2016	0	22 503	0	0	22 503
- akkumulerte nedskrivninger 31.12.2015 (-)		0			0
- nedskrivninger pr. 31.12.2016 (-)		0			0
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2015 (-)		-16 143			-16 143
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2016 (-)		-1 654			-1 654
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2016 (+)		630			630
Balanseført verdi 31.12.2016	0	5 337	0	0	5 337

Note 5 Varige driftsmidler

Tall i 1000 kroner

	Tomter	Drifts-bygninger	Øvrige bygninger	Anlegg under utførelse	Infrastruktur-eiendeler	Maskiner, inventar og utstyr	Annet	Sum
Anskaffelseskost 31.12.2015	607 891	7 158 409		20 000		263 531	1 582 203	9 632 034
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2016 - eksternt finansiert (+)		283 425						283 425
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2016 - internt finansiert (+)		3 208						3 208
+ andre tilganger pr. 31.12.2016 (+)		40 193		35 143		2 498	101 301	179 135
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2016 (-)		-67				-77	-12 042	-12 186
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)								0
Anskaffelseskost 31.12.2016	607 891	7 485 168	0	55 143	0	265 952	1 671 462	10 085 617
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2015 (-)		0						0
- nedskrivninger pr. 31.12.2016 (-)								0
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2015 (-)		-2 881 525				-255 818	-1 188 254	-4 325 597
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2016 (-)		-179 137				-1 837	-109 039	-290 013
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2016 (+)		27				77	11 938	12 042
Balanseført verdi 31.12.2016	607 891	4 424 533	0	55 143	0	8 374	386 108	5 482 050

	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert lineært	20-60 år dekomponert lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets-spesifikt	3-15 år lineært	3-15 år lineært
Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:							
Vederlag ved avhending av anleggsmidler	0	0	0	0	0	16	36
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler* (-)	0	-40	0	0	0	0	-103
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	-40	0	0	0	16	-68

*Når det er sannsynlighetsovervekt for at salgssummen tilfaller virksomheten:

Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendede anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler".

Note 5 Varige driftsmidler, forts

Vedr. bygg under arbeid i regi av Statsbygg

Det pågår nå rehabilitering av Museplass 3, Naturhistorisk Museum midt- og nordfløy, i regi av Statsbygg. Planlagt ferdigstilt i 2019.

Vedr. leieforhold med kjøpsopsjon *

Selskap/bygg	Bokført verdi 31.12.2015	Langsiktig gjeld 31.12.2016	Kontraktenes utløpsår	Brutto areal m ²
<u>Universitetet i Bergen Eiendom AS</u> Thormøhlensgate 55 A****	kr 151 833 788	kr 146 104 509	2026+10 2021+10+5	486 16 170
Seksjonene 3, 5, 6, 7 og 10-12 i Thormøhlensgt. 55				
<u>Nygårdshøyden Eiendom AS****</u> Nygårdsgaten 5 Stein Rokkans Hus Jon Lunds Plass 3 Rosenberggt. 39 Nina Griegs gate 2,4,6, Nygård skole, S2 Sydneshaugen 4, 8, 12 og 14 Jekteviksbakken 31, S 1 og 1/2 S 3 Thormøhlensgate 53 A Thormøhlensgate 53 B	kr 655 123 931	kr 664 391 755	2035 2029 2029 2035 2033 2019 + 10 + 5 2024 +5+5+5 2019 + 10 + 5	17 275 790 1 214 4 180 1 175 3 383 4 572 5 264
<u>Magør Eiendom AS</u> Harald Hårfagresgt. 29-31 ** Lars Hilles gate 3, Nygård skole, S1*** Thormøhlensgate 55 S 2***** Thormøhlensgate 55 A del av S 8 og S 9*****	kr 124 997 385 kr 689 999 kr 12 271 849	kr 118 873 988	2034 2026 2025+5	1 914 4 662 210 1 417
Sum total	kr 944 916 952	kr 929 370 252		62 712

* Opsjonene går ut på å overta eiendommene til restgjeld. Med restgjeld menes gjeld til kredittorganisasjoner.

** I Harald Hårfagresgt. 29-31 er det gjennomført et større rehabiliteringsprosjekt som er lånefinansiert. Bare den delen av rehabiliteringskostnadene som innebærer standardheving utover det opprinnelige, aktiveres (de andre utgiftsføres direkte og gir store fremførbare underskudd i investeringsperioden).

*** Nygård skole S1 leies av Bergen kommune for 5+5 år. UiB skal overta leieforholdet når kommunen flytter ut.

**** Inngår i leieavtalen for Thormøhlensgate 55.

***** Fremleiet, formell eier er Magørs datterselskap Høyteknologisenteret Seksjon 2 AS.

***** Er reseksjonert 2016. Fremleiet, formelle eiere er Magørs datterselskaper Høyteknologisenteret Seksjon 8 AS Høyteknologisenteret Seksjon 9. S 8 er utleiet eksternt.

Note 5 Varige driftsmidler, forts

Vedr. disposisjonsrett i Helse Bergens lokaler

Bygg	Bruttoareal m ²
Gamle hovedbygg	395
Hudbygget	191
Kvinneklinikken	461
Øyebygget	470
Studenthuset Gamle Gade	859
Barneklinikken	641
Haukelandsbakken	-
Sentralblokken	3 561
Laboratoriebygget	4 569
Laboratoriebygget	370
Barnepsykiatrisk	26
Undervisningssenteret	-
Sandviken	527
Haukelandsbk 45	58
Konrad Birkhaugs Hus	34
Haukelandsbakken 49	20
Haukelandsbakken 45	29
Sum arealer med disposisjonsrett Helse Bergen	12 211

Av oppdatert oversikt fra Helse Bergen pr 10.01.2017 fremgår det at UiB har disposisjonsrett over et bruttoareal på 12 634 kvm.

Vedr. tomteforhold knyttet til Helse Bergens grunn

UiB og Helse Bergen er enig om at grunnen under Vivariet (Gnr. 161, Bnr. 15) og BB-bygget (Gnr. 161, Bnr. 15) skal eies av UiB. Når hjemmelsforholdet er ordnet vil disse tomtene bli aktivert i UiBs balanse. Tomtene skal følges disse to byggenes yttervegger. UiB og Helse Bergen er enige om hvor tomtegrensene skal gå, samt enig om avtaler knyttet til dette. Bergen kommune har avholdt kartforretning med innmåling av grensepunkter med Helse Bergen i desember 2014. I 2016 er saken videre avklart og det som gjenstår er signering av tomteavtale og tinglysning av forholdene. Det er søkt om fritak fra avgift ved overføring av eiendom.

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

Tall i 1000 kroner

31.12.2016 31.12.2015

Finansinntekter

Renteinntekter	549	1 015
Agio gevinst	1 526	1 222
Sum finansinntekter	2 075	2 237

Finanskostnader

Rentekostnad	237	64
Agio tap	1 163	2 025
Sum finanskostnader	1 400	2 089

Grunnlag beregning av rentekostnad på investert kapital:

Balanseført verdi immaterielle eiendeler
Balanseført verdi varige driftsmidler
Sum

31.12.2015	31.12.2016	Gjennomsnitt i perioden
5 277	5 337	5 307
5 306 439	5 482 050	5 394 244
5 311 716	5 487 386	5 399 551

Antall måneder på rapporteringstidspunktet: (må fylles ut)

12

Gjennomsnittlig kapitalbinding i år 2016:

5 399 551

Fastsatt rente for år 2016:

1,15 %

Beregnet rentekostnad på investert kapital ³⁾:

62 095

Beregning av rentekostnader på den kapitalen som er investert i virksomheten vises her i henhold til "Utkast til veiledningsnotat om renter på kapital".

Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskaper (nettobudsjetterte virksomheter)*Tall i 1000 kroner*

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskaper innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskaper tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitetet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskaper til å finansiere investeringer i randsoneraktivitet. Når virksomhetskaper er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet virksomhetskaper, dvs. den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskaper er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskaper skal anses som bundet.

<i>Innskutt virksomhetskaper:</i>	Beløp
Innskutt virksomhetskaper 01.01.2016	16 700
Innskutt virksomhetskaper 31.12.2016	16 700
<i>Bunden virksomhetskaper:</i>	
Bunden virksomhetskaper pr. 01.01.2016	31 673
Bunden virksomhetskaper 31.12.2016	31 673
Innskutt og bunden virksomhetskaper 31.12.2016	48 373
<i>Annen opptjent virksomhetskaper:</i>	
Annen opptjent virksomhetskaper 01.01.2016	1 724
Overført fra periodens resultat	108
Annen opptjent virksomhetskaper 31.12.2016	1 832
Sum virksomhetskaper 31.12.2016	50 204

Note 9 og 10 gjelder ikke for UiB

Note 11 Investeringer i aksjer og selskapsandeler

Tall i 1000 kroner

	Organisasjons- nummer	Antall aksjer/andel er	Eierandel	Årets resultat*	Balansført egenkapital* †	Balansført verdi i virksom- hetens regn- skap
Aksjer						
Uni Research AS	985 827 117	14 875	85,0 %	1 538	77 308	29 750
Unifond AS	995 200 090	10 000	100,0 %	0	187	200
Universitetet i Bergen Eiendom AS	983 231 292	400	100,0 %	0	1 192	400
Chr. Michelsens Research AS	965 243 798	14 000	50,0 %	-12 866	113 420	14 000
Bergen Teknologiverføring AS	987 753 153	46 061	33,4 %	5 684	24 110	1 040
Forskningsenteret for informasjon og kommunikasjonssikkerhet AS	916 893 957	490	49,0 %		3 250	196
Bergen Vitensenter AS	989 005 049	450	19,0 %	421		451
SKIBAS	973 199 986	1	33,3 %	162	7 631	35
Sum aksjer				-5 061	227 098	46 072
Andeler (herunder leieboerinnskudd)						
Leieboerinnskudd i Stiftelsen Bryggen Museum				0	0	2 300
Sum andeler				0	0	2 300
Balansført verdi 31.12.2016				-5 061	227 098	48 372

* Gjelder bokført resultat i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

** Gjelder bokført egenkapital i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

*** Vesentlige poster spesifiseres i eget avsnitt under oppstillingen

Note 12 Beholdninger av varer og driftsmateriell

Tall i 1000 kroner

31.12.2016 31.12.2015

Anskaffelseskost

Beholdninger anskaffet til internt bruk i virksomheten	311	273
Beholdninger beregnet på videresalg	1 527	1 646
Sum anskaffelseskost	1 838	1 920
Sum varebeholdninger	1 838	1 920

Note 13 Kundefordringer*Tall i 1000 kroner***31.12.2016 31.12.2015**

Kundefordringer til pålydende	127 595	85 916
Avsatt til latent tap (-)	-2 500	-1 700
Sum kundefordringer	125 095	84 216

Aldersfordeling kundefordringer:**31.12.2016 31.12.2015**

Ikke forfalt	115 355	75 863
1-30 dager	8 149	5 283
31-60 dager	383	534
61-90 dager	572	437
91-180 dager	39	651
181-360 dager	314	1 173
Over 360 dager	282	275
Sum	125 095	84 216

Det er avsatt ca 2,2 % av fordringsmassen til latent tap. Tapsavsetningen blir beregnet ut i fra en vurdering av enkeltfordringer og historisk tap på krav.

Note 14 Andre kortsiktige fordringer*Tall i 1000 kroner***31.12.2016 31.12.2015**

Forskuddsbetalt lønn	272	700
Reiseforskudd	2 452	2 410
Personallån	354	933
Andre fordringer på ansatte	10 759	7 494
Forskuddsbetalte kostnader	58 572	73 525
Andre fordringer	13 501	15 047
Sum	85 910	100 109

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter)

Tall i 1000 kroner

Den andel av bevilgninger og midler som skal behandles tilsvarende som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Del I: Inntektsførte bevilgninger:	Avsetning pr. 31.12.2016	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2015	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet				
<i>Utsatt virksomhet</i>				
Fakultetenes frie annuum	-53 526		-45 215	-8 310
Sentre og felles satsninger	23 322		31 119	-7 797
Vitenskapelig utstyr	10 131		8 553	1 577
Andre prioriterte oppgaver*	117 954		135 144	-17 190
SUM utsatt virksomhet	97 881	0	129 601	-31 719
<i>Strategiske formål</i>				
Tildeling til rehabilitering av bygg, Jahnebakken 5	0		28 500	-28 500
Salgsinntekter bygg (avsatt til Jahnebakken 5)	25 000		60 000	-35 000
Utstyr i odontologibygget (planlagt i 2016) - sentral avsetning	14 554		24 554	-10 000
Utstyrsmidler Museet	11 500		23 800	-12 300
Andre prioriterte oppgaver (bygningstiltak i 2016)*	21 656		8 656	13 000
SUM strategiske formål	72 710	0	145 510	-72 800
<i>Større investeringer</i>				
Jahnebakken 5	16 830		-57	16 887
Rehabilitering Realfagbygget	8 063		473	7 590
Ombygging til Servicesenter, Studentsenteret	12 776		-38	12 814
Andre prioriterte oppgaver*	40 999		17 588	23 411
SUM større investeringer	78 668	0	17 966	60 702
<i>Andre avsetninger</i>				
Forskutteringer byggprosjekter	-89 985		-70 173	-19 812
Andre formål*	-41 646		-4 676	-36 970
SUM andre avsetninger	-131 631	0	-74 849	-56 782
Sum Kunnskapsdepartementet	117 629	0	218 229	-100 600
Andre departementer				
Dobbeltkompetanse odontologi	1 106		846	260
Spesialistutdanningen	736		1 653	-917
Kvalifiseringsprogrammet	85		158	-73
Karakteristika ved alvorlig temporomandibulær disorder TMD	16		776	-760
Jussformidlingen	767		689	78
Realfagstermar på nynorsk	0		77	-77
Sum andre departementer	2 710	0	4 199	-1 489
Sum avsatt andel av bevilgningsfinansiert aktivitet	120 338	0	222 428	-102 089
Sum avsatt andel av tilskudd til statlig og bidragsfinansiert aktivitet				
	120 338	0	222 428	-102 089
Korreksjon for feriepengeforpliktelser				0
Tilført fra annen opptjent virksomhetskapskapital, se note 8				0
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				-102 089

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter), forts

Del II: Ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver:

	Avsetning pr. 31.12.2016	Avsetning pr. 31.12.2015	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet			
<i>Periodisering KD inntekt i forhold til innbetaling</i>	0	0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0
Andre statlige etater (unntatt NFR)			
<i>Statlige etater</i>	52 036	44 815	7 221
Sum andre statlige etater	52 036	44 815	7 221
Norges forskningsråd			
<i>NFR</i>	6 199	-14 242	20 442
Sum Norges forskningsråd	6 199	-14 242	20 442
Andre bidragsytere			
<i>Kommunale og fylkeskommunale etater</i>	-3 091	-322	-2 769
<i>Organisasjoner og stiftelser</i>	15 208	6 567	8 641
<i>Næringsliv og private bidragsytere</i>	31 111	28 850	2 261
<i>Andre bidragsytere</i>	30 879	12 416	18 463
<i>EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning</i>	36 832	33 699	3 133
<i>EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål</i>	1 566	3 060	-1 495
Sum andre bidragsytere	112 506	84 271	28 235
Sum ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag	170 742	114 843	55 898
Gaver og gaveforsterkninger			
<i>Gaver</i>	66 927	58 468	8 459
<i>Gaveforsterkning</i>	49 323	38 313	11 010
Sum gaver og gaveforsterkninger	116 250	96 781	19 469
Sum ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver mv	286 992	211 624	75 367

*Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Med utsatt virksomhet menes tiltak som er forutsatt gjennomført i 2016. Strategiske er tiltak der det er vedtatt å bruke midlene i senere perioder (sparing).

Større investeringer er bygginvesteringer. Under andre avsetninger er universitetets forskutteringer ført opp. Forskutteringer muliggjør igangsetting av andre tiltak mot midlertidig inndekning i tiltak som er under sparing eller er forsinket (jmf utsatt virksomhet og strategi).

Tilgang er som hovedregel årets tildelte budsjett pluss merinntekter. Avgang er kostnadsført for 2016.

Innenfor KD-avsetningen er det forskuttet midler til tiltak innenfor virksomheten slik det går frem av "andre avsetninger".

Som forskuttering regnes bevilgninger som er stilt til rådighet for bruk for et tiltak med midlertidig inndekning i utsatt virksomhet, strategiske tiltak eller byggtiltak. Forskuttering av salgsinntekt gjelder aktivitet som skal finansieres ved salg av bygg, der kostnadene kommer tidligere enn inntektene.

Underspesifikasjon av note 15 Avregning statlig og bevilgningsfinansiert virksomhet mv

Tall i 1000 kroner

	Avsetning pr. 31.12.2016	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2015	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet				
<u>Utsatt virksomhet</u>				
Rekruiteringsstillinger	3 302		0	3 302
Bibliotekformål ved UB, drift	1 871		7	1 864
Bibliotekformål ved UB, mediekjøp	-3 491		-3 052	-439
Museumsformål ved Universitetsmuseet i Bergen	5 840		5 913	-73
Sentre og felles satsninger	23 322		31 119	-7 797
Fakultetenes frie annuum	-53 526		-45 215	-8 310
Vitenskapelig utstyr	10 131		8 553	1 577
Sentraladministrasjon og IT-infrastruktur	-503		878	-1 380
Bygningsdrift	2 044		6 056	-4 012
Forskerininitierte prosjekter	5 682		13 195	-7 513
Andre forsknings-satsninger	-7 886		972	-8 858
Administrative systemer	5 557		4 890	667
Likestillingsarbeid	3 312		3 243	69
Forskningsetisk komite REK III	4 998		5 160	-161
Førstesemesterstudiet	-879		687	-1 565
Eksamensavvikling	-13		0	-14
Etter og videreutdanning (12451)	10 263		9 971	292
Norsk for fremmedspråkelige	-242		511	-754
DigUiB	-339		81	-419
Avsatt til egenfinansiering BOA	19 741		24 520	-4 778
Holbergprisen inkl. prispenger	-527		461	-988
UH-nett vest	2 130		2 244	-114
Kjernefasiliteter	10 367		8 304	2 063
Tungregnemaskin	-288		1 637	-1 925
Midler til fagmiljø for læringsanalyse (SLATE)	4 173		5 000	-827
Andre tiltak samt restmidler på drift	52 842		44 467	8 375
Sum utsatt virksomhet	97 881		129 601	-31 719
<u>Strategiske formål (planlagt i 2016 og senere)</u>				
Utstyr i nytt odontologibygget (planlagt i 2016) - sentral avsetning	14 554		24 554	-10 000
Tildeling fra KD til rehabilitering av bygg, Jahnebakken 5	0		28 500	-28 500
Tildeling fra KD til rehabilitering av Realfagsbygget	13 000		0	13 000
Salgsinntekter bygg (avsatt til Jahnebakken 5)	25 000		60 000	-35 000
Salgsinntekter bygg (sparing)	8 656		8 656	0
Utstyrmidler Museet	11 500		23 800	-12 300
Sum strategiske formål	72 710		145 510	-72 800

Underspesifikasjon av note 15 Avregning statlig og bevilgningsfinansiert virksomhet mv (forts.)

Tall i 1000 kroner

	Avsetning pr. 31.12.2016	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2015	Endring i perioden
<u>Større investeringer (planlagt i 2015)</u>				
Allegaten 70 - ny heis m.m .	68		-146	214
Div arbeid ved fakultetene	756		1 677	-921
Inventar	3 228		0	3 228
Undervisningsrom	474		40	434
Salg av bygg	-29 285		-17	-29 268
Utstyr og tiltak i odontologibygget (tiltak planlagt i 2015)	12 049		2 841	9 207
Sjøvannsledning HIB	0		-1 530	1 530
Forvaltning av UiBs kulturhistoriske bygg	578		-72	650
ENØK tiltak - EOS	0		-89	89
Skilting	454		688	-234
AHH - auditorium m.m.	7 947		0	7 947
Dragefjellet skole, ventilasjon	586		987	-402
H. Hårfagresgt. 1 - ventilasjon	8 067		-299	8 366
Jahnebakken 5	16 830		-57	16 887
Rehabilitering Realfagbygget	8 063		473	7 590
Christiesgate 12, studentarb.plasser for psykologi	-2 890		1 296	-4 186
Årstadveien 21 ODH - rehabilitering	1 186		1 497	-311
Nytt sjøvannsanlegg m/energidel-område 3	8 997		403	8 594
Sannering oljefyrer	209		-610	819
ENTEK-bygget, prosjektering	3 284		-308	3 592
HF div. prosjekter	2 612		3 913	-1 301
Realfagbygget - nye studentsosiale arbeidsplasser	-171		871	-1 042
MOF studentsosiale arealer i ODH	0		1 159	-1 159
Utstyrsmidler Museet, Aula	9 792		7 726	2 065
KJOS-lab, uet.Jahnebk.3	92		1 960	-1 868
Dragefjellet skole - rehabilitering tak og fasade	5 309		-17	5 327
Ombygging til Servicesenter, Studentsenteret	12 776		-38	12 814
Thormøhlens gate 55 - ombygging laboratorium 3. et.	-965		1 451	-2 416
Øisteins gate 1 - kartleggingsarbeider sopp	1 572		-101	1 673
Allegaten 41, Realfagbygget - flytting UB/læringscenter	257		-85	343
SFF-er byggtiltak	3 000		0	3 000
Velferdshytter mv	-147		-264	117
Prosjekter under planlagt vedlikehold	-1 840		-7 079	5 239
Andre bygg- og vedlikeholdsprosjekter	5 781		1 696	4 086
Større investeringer	78 668		17 966	60 702
<u>Andre avsetninger</u>				
Disponering av 2017-ramme for bygg	-39 012		0	-39 012
Forskutteringer byggprosjekter	-89 985		-70 173	-19 812
Forskuttering printprosjekt IT	-2 634		-4 676	2 042
Sum andre avsetninger	-131 631		-74 848	-56 782
Sum Kunnskapsdepartementet	117 629		218 228	-100 599
<u>Andre departementer og statlige etater</u>				
Utsatt virksomhet, Dobbeltkompetanse odontologi	1 106		846	260
Spesialistutdanningen	736		1 653	-916
Kvalifiseringsprogrammet	85		158	-73
Karakteristika ved alvorlig temporomandibulær disorder TMD	16		776	-760
Jussformidlingen	767		689	78
Realfagstermar på nynorsk	0		77	-77
Sum andre departementer og statlige etater	2 710		4 199	-1 489
				0
Sum andel bevilgningsfinansiert aktivitet	120 338		222 427	-102 089

Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter/Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter

Tall i 1000 kroner

DEL I

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Opptjente, ikke fakturerte inntekter</i>		
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	592	1 475
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	1 453	294
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	212	249
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	209	25
Sum fordringer	2 466	2 043

DEL II

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter</i>		
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	6 405	8 611
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	126	416
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	1 848	2 366
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	7 623	8 189
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	8 416	8 107
Sum gjeld	24 418	27 688

1) Gjelder aktivitet som faller inn under bestemmelsene i F-07-13.

Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende⁴

Tall i 1000 kroner

	31.12.2016	31.12.2015
Innskudd på oppgjørskonto i statens konsernkontosystem ³⁾	871 119	813 061
Øvrige bankkonti i Norges Bank ^{1) 3)}	108 666	112 874
Øvrige bankkonti utenom Norges Bank ¹⁾	8 801	8 878
Håndkasser og andre kontantbeholdninger ¹⁾	2	7
Sum bankinnskudd og kontanter	988 589	934 821

Posten øvrige bankkonti i Norges bank består av innestående på gave og gaveforsterkningskonto

Posten øvrige bankkonti består av innestående på konto for EU koordinatormidler.

Note 18 Annen kortsiktig gjeld*Tall i 1000 kroner*

	31.12.2016	31.12.2015
Skyldig lønn	49 978	12 409
Skyldige reiseutgifter	4 325	960
Annen gjeld til ansatte	-199	-394
Påløpte kostnader	77 083	75 156
Midler som skal videreformidles til andre**	16 792	23 771
Annen kortsiktig gjeld	25 498	4 399
Sum	173 476	116 302

Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Midler som skal videreformidles til andre**

EU-midler prosjektkoordinering	16 792	23 771
--------------------------------	--------	--------

Økning i skyldig lønn, sammenlignet med fjoråret, skyldes at det er avsatt for verdien av opparbeidet fleksitid og opptjent ikke avviklet ferie. Denne avsetningen er ikke gjort tidligere år.

Økning i annen kortsiktig gjeld skyldes avsetning for oppgjør i forbindelse med salg av lisensavtale.

Redusjon i EU-midler prosjektkoordinering skyldes nedgang av innstående bankkonto

Note 19 og 20 gjelder ikke for UiB

Note 30 EU-finansierte prosjekter

Tall i 1000 kroner

Prosjektnavn (tittel)	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EUs randsoneprogram til FP7	Tilskudd fra andre tiltak/programmer finansiert av EU	Koordinator-rolle (ja/nei)
Bioelve conditioning and settlement. Keys to competitive hatchery production	274			274 Ja
Calcification by marine organisms	351			351 Nei
Knowledge-based sustainable management for Europe's seas	65			65 Nei
Traditional Chinese medicine in the post-genomic era. Identifying lead therapeutic compounds against cancer	-10			-10 Nei
Sustainable trade in ethical aquaculture	588			588 Nei
Construction kit for tailor-made vascularized boneimplants	116			116 Nei
Regenerating bone defects using new biomedical engineering approaches	-956			-956 Nei
Network of leading mesocosm facilities to advance the studies of future aquatic ecosystems from the Arctic to the Mediterranean	1 264			1 264 Ja
Research to improve PROduction of SEED of established and emerging bivalve species in European hatcheries	107			107 Nei
Towards the mechanism and function of tumbling nanotube (TNT)-dependent, intercellular exchange of cargo	107			107 Ja
Nanoscopically-guided induction and expansion of regulatory, hematopoietic cells to treat autoimmune and inflammatory processes	38			38 Nei
Hearing Voices - From Cognition to Brain Systems	-92			-92 Ja
Tracing the evolution of symbiotically mediated behaviours within variable environments in Europe and southern Africa	-26			-26 Ja
Microbial and viral ecology of hot spring environments with emphasis on 454 pyrosequencing and microbial and viral interactions	73			73 Ja
Microbial Network Organisation	2 221			2 221 Ja
Vaccination against Shigella and ETEC: novel antigens, novel approaches	187			187 Nei
Changes in carbon uptake and emissions by oceans in a changing climate	-177			-177 Ja
RIGOROUS THEORY OF PREPROCESSING	-264			-264 Ja
Sub-seabed CO2 Storage: Impact on Marine Ecosystems (ECO2)	438			438 Nei
Promoting Adolescent health through an intervention aimed at improving the quality of their participation in physical activity	192			192 Nei
Collaborative Research in Structure Preservation	-121			-121 Nei
Adaptions and Lifestyles in Contemporary Europe Reframing Addictions Project	-112			-112 Nei
Globes for Research, Ocean Observation and Management	-141			-141 Nei
Protein citrullination as a link between periodontal diseases and rheumatoid arthritis (RA) and target for development of novel drugs to treat RA.	-2			-2 Ja
Sustainable prevention of obesity through integrated strategies	401			401 Nei
Interruption of protein-protein interaction and network to cancer biomarkers and therapeutic targets	-3			-3 Nei
Digilised Manuscripts to Europeana		73		73 Nei
Integrated Assessment of Societal Impacts of Emerging Science and Technology from within Epistemic Networks	-211			-211 Ja
Rheumatoid Arthritis and Periodontal Inflammatory Disease (RAPID)	-408			-408 Nei
High Impact Weather in the Arctic: fundamental understanding and future projections (HIMWARC)	224			224 Ja
Parameterized Approximation	3 629			3 629 Ja
Global Lithospheric Imaging using Earthquake Recordings	338			338 Ja
Novel Tools for Early Childhood Predisposition to Obesity	453			453 Ja
Cancer Associated Fibroblasts (CAF) Function in tumour Expansion and Invasion	84			84 Nei
North Atlantic Climate: Predictability of the climate in the North Atlantic/European sector related to North Atlantic/Arctic sea surface temperature and sea ice variability and	237			237 Nei
European Consortium for Pacific Studies	101			101 Ja
Invasive seaweeds in rising temperatures: impacts and risk assessments		222		222 Nei
Scanning Neutral Helium Microscopy: A novel tool for fast, nondestructive characterisation of mechanical parameters for nanostructured coatings	1 495			1 495 Ja
GLANAM (Glaciated North Atlantic Margins)	1 868			1 868 Ja
Sifal Gamma Flashes-the Most Energetic Photon Phenomenon in our Atmosphere	5 953			5 953 Ja
King of hearts, joints and lungs; periodontal pathogens as etiologic factor in RA, CVD and COPD and their impact on treatment strategies.	1 421			1 421 Ja
Race, identity, exclusion and belonging in higher education: Personal narratives and classroom discourse	40			40 Ja
Daguerrebase		26		26 Nei
Progenetic evolution in the deep-sea fauna	468			468 Ja
Novel thermostable enzymes for industrial biotechnology		17		17 Nei

Note 30 EU-finansierte prosjekter (forts.)

Tall i 1000 kroner

Prosjektets kortnavn (hos EU)	Tilskudd fra Horisont 2020	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EUs randsoneprogram til FP7	Tilskudd fra EUs og andre finansiering av EU	Koordinator-rolle (ja/nei)
Prosjektnavn (tittel)				SUM	
ANOREG	731			731	Nei
IS-ENES2	188			188	Nei
INFECT	1 436			1 436	Nei
SYNERGENE	56			56	Nei
AGGRESSOTYPE	436			436	Nei
MIDAS	-136			-136	Nei
FIX03	122			122	Nei
PREFACE	2 938			2 938	Ja
OCEAN-CERTAIN	2 035			2 035	Nei
MIRAQLES	1 253			1 253	Nei
UNIVAX	2 643			2 643	Nei
STREVCOMS	78			78	Nei
EGALITARIANISM	4 368			4 368	Ja
ICE2ICE	10 464			10 464	Ja
EPIMEN	348			348	Ja
MIND	1 613			1 613	Nei
Mellgren			62	62	Nei
THERAPY OPTION		-47		-47	Nei
ERASMUS*			243	243	Nei
NORFACE					Nei
COCLIMAT	931			931	Nei
FLUCCP			358	358	Nei
ALEC	1 037			1 037	Nei
NIMARE	347			347	Nei
ATLANTOS	980			980	Nei
ParaFishControl	466			466	Nei
DiscardLess	10			10	Nei
ECOPOTENTIAL	965			965	Nei
AIDA2020	190			190	Nei
EMGAL			285	285	Nei
EMSD			24	24	Nei
FRINDOC			85	85	Nei
PEMDEEV			-18	-18	Ja
NEPTUNE			2 309	2 309	Ja
AOP			97	97	Ja
EVOMESODERM	2 155			2 155	Ja
C4T	3 752			3 752	Ja
HEIRRI	212			212	Nei
SELFIE	834			834	Nei
STERCP	1 544			1 544	Ja
EMBRIC	189			189	Nei
MARneED	1 256			1 256	Nei
ppZEMBRIC	266			266	Nei
EPOS-IP	1 148			1 148	Nei
ELIXR-EXCELERATE	80			80	Nei

Note 30 EU-finansierede prosjekter (forts.)										
Tall i 1000 kroner										
Prosjektets kortnavn (tittel)	Prosjektets kortnavn (hos EU)	Tilskudd fra Horisont 2020	Tilskudd fra EU rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EU rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EU rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EU rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EU rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EU rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EU rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Koordinatorrolle (ja/nei)
How grassroots energy initiatives are changing the face of democracy in Europe	Repower Democracy	846								846/Ja
Dynamic hormone diagnostics	Ultradian	1 616								1 616/Ja
Tourism for Sustainable Heritage Sites in the "Cool North"	SwitchBoard	472							95	95/Ja
In the eye of the observer: Visual processing at the heart of the retina	WiseFeed	120								472/Nei
Improving sustainability and performance of aquacults	CRESCENDO	834								120/Ja
Coordinated Research in Earth Systems and Climate: Experiments, Knowledge, Dissemination and Outreach	CLARIN ERIC/CLARIN	181								834/Nei
CLARIN ERIC Secondment	STEMM+CCS	72								181/Nei
Strategies for environmental Monitoring of Marine Carbon Capture and Storage	ERASMUS+	41							71	71/Nei
Development of innovative e-learning and teaching through strategic partnerships in Global Health Education	CoCA	41								41/Nei
Comorbid Conditions of Attention deficit/hyperactivity disorder	BLUEandGREEN	25								25/Nei
Boosting scientific excellence and innovation capacity in biorefineries based on marine resources	PROTEIN KINASES								14	14/Nei
Fell i n.kilde EU rammeprogram	CAVICE									-65/Nei
Protein Kinases - Novel Drug targets of Postgenomic Era	CLARIN ERIC	25							235	235/Nei
Cave Ice Microbiom	CLARIN ERIC	221								25/Nei
Ciarin Eric of Koensraad De Smedt	SponGES	1 112								221/Nei
Deep-sea Sponge Grounds Ecosystems of the North Atlantic	Magic	54								1 112/Ja
Moving Towards Adaptive Governance in Complexity	ISPIC	310								54/Nei
Image-Guided Surgery and Personalised Postoperative Immunotherapy to Improving Cancer Outcome	Virus-X	509								310/Nei
Viral Metagenomics for Innovation Value	PET3D	6								509/Nei
PET Imaging in Drug and Development	AML-YACGIN	430								6/Nei
EU AML-YACGIN H2020 Mc Cormack	CLARIN ERIC									430/Nei
CLARIN NCF September 2016	ONOFF	242								14/Nei
Hugdahl-ERIC	US-PPIP									242/Ja
HERA "Uses of the Past"	SeaDataCloud	12							391	391/Nei
SeaDataCloud	CANDID	2								12/Nei
Musikk og Media	ERASMUS+									2/Ja
ENERI	KeyCoMath	3								40/Ja
KeyCoMath/EUMette										3/Nei
Sum		25 113		49 355		1 541		2 906	78 915	

Note 31 Resultat - Budsjettoppfølgingsrapport

Tall i 1000 kroner

	Budsjett pr:	Regnskap pr:	Avvik budsjett/ regnskap	Regnskap pr:
	31.12.2016	31.12.2016	31.12.2016	31.12.2015
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	3 102 034	3 177 752	-75 718	3 284 157
Inntekt fra tilskudd og overføringer	849 564	830 538	19 026	841 336
Salgs- og leieinntekter	181 698	228 313	-46 615	197 283
Andre driftsinntekter	33 000	21	32 979	8 674
<i>Sum driftsinntekter</i>	4 166 296	4 236 624	-70 328	4 331 450
Driftskostnader				
Lønn og sosiale kostnader	2 621 199	2 726 145	-104 946	2 609 261
Varekostnader	6 870	7 544	-674	7 386
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	278 876	291 667	-12 791	292 349
Andre driftskostnader	1 361 563	1 313 925	47 639	1 256 299
<i>Sum driftskostnader</i>	4 268 508	4 339 281	-70 773	4 165 295
Driftsresultat	-102 212	-102 657	445	166 156
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	100	2 075	-1 975	2 237
Finanskostnader	315	1 400	-1 085	2 089
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>	-215	676	-891	148
Resultat av periodens aktiviteter	-102 427	-101 981	-446	166 304
Avregninger				
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	102 427	102 089	338	-166 228
Tilført annen opptjent virksomhetskapital	0	-108	108	-76
<i>Sum avregninger</i>	102 427	101 981	446	-166 304

Note 32 Datagrunnlaget for indikatorer i finansieringssystemet*Tall i 1000 kroner*

Indikator	31.12.2016	31.12.2015
Tilskudd fra EU	78 915	70 348
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	438 184	424 210
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	0	0
Sum tilskudd fra NFR og RFF	438 184	424 210
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)		
- diverse bidragsinntekter	116 756	133 646
- tilskudd fra statlige etater	98 510	103 597
- oppdragsinntekter	28 956	22 425
Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	244 221	259 668

LIKVIDITET–KONTANTSTRØMANALYSE

Tall i 1000 kroner

	Note	31.12.2016	31.12.2015
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter			
Innbetalinger			
innbetalinger av bevilgning (nettobudsjetterte)		3 033 338	3 276 329
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		513 650	179 113
innbetalinger av tilskudd og overføringer		564 233	510 505
andre innbetalinger		341 672	300 755
Sum innbetalinger		4 452 893	4 266 702
Utbetalinger			
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		2 803 046	2 693 739
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester		1 321 894	1 263 829
andre utbetalinger		90 181	90 815
Sum utbetalinger		4 215 121	4 048 384
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		237 772	218 318
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)		52	99 192
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)		-184 056	-166 665
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)		0	-1 000
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-184 004	-68 473
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
innbetalinger av virksomhetskapital (+)			
tilbakebetalinger av virksomhetskapital (-)			
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)			
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0
Kontantstrømmer knyttet til overføringer			
innbetalinger fra statskassen til tilskudd til andre (+)			
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)			
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer		0	0
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		0	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		53 768	149 845
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		934 821	784 975
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		988 588	934 821

* Avstemming	Note	31.12.2016	31.12.2015
resultat av periodens aktiviteter		-101 981	166 304
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet	15	-102 089	166 228
bokført verdi avhendede anleggsmidler		143	104 771
ordinære avskrivninger		291 667	292 349
netto avregninger		102 089	-166 228
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)		-467 481	-166 665
endring i ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler		175 671	-230 455
endring i varelager		82	-95
endring i kundefordringer		-40 879	-9 164
endring i ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag		94 836	0
endring i ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger		-19 469	-13 262
endring i leverandørgjeld		36 326	19 038
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter		184 004	67 473
endring i andre tidsavgrensingsposter		84 853	-11 976
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		237 772	218 318

OPPSTILLING AV BEVILGNINGSRAPPORTERING

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen er satt opp i samsvar med prinsippene som gjelder for føring av statsregnskapet. Dette innebærer at opplysningene knyttet til bevilgningsregnskap og kapitalregnskap er satt opp etter kontantprinsippet og gjelder for regnskapsterminen fra 1. januar til 31. desember.

Nettobudsjetterte virksomheter har en forenklet rapportering til statsregnskapet. Virksomhetens betalingsformidling skal skje gjennom statens konsernkontoordning og oppgjørskonto i Norges Bank. Beholdninger på oppgjørskonti overføres til nytt år. UiB sender likviditetsrapport til statsregnskapet en gang i måneden.

Bevilgningsoppstillingens øvre del viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet. For UiB gjelder det oppgjørskonto, leierboerinnskudd og konto for gaver og gaveforsterkningsmidler.

Bevilgningsoppstillingens midtre del omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank. For UiB gjelder det oppgjørskonto og konto for gaver og gaveforsterkningsmidler.

Bevilgningsoppstillingens nedre del gir en oversikt over utbetalingene som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2016 for nettobudsjetterte virksomheter

Tall i 1000 kroner

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet

Konto	Tekst	Note	31.12.2016	31.12.2015	Endring
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	871 119	813 061	58 058
628002	Leieboerinnskudd	11	2 300	2 300	0
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger	17	108 666	112 874	-4 208

Beholdninger rapportert i likvidrapport ¹⁾	Note	Regnskap 31.08.2016
Oppgjørskonto i Norges Bank		
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	813 061
Endringer i perioden (+/-)		58 058
<i>Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank</i>	17	871 119
Øvrige bankkonti Norges Bank²⁾		
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17	112 874
Endringer i perioden (+/-)		-4 208
<i>Sum utgående saldo øvrige bankkonti i Norges Bank</i>	17	108 666

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet utbetaling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	3 009 647
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	01	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70	4 000
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	45	Større utstyrsanskaffelser, kan overføres	3 000
<i>Sum på kapitler og poster under programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoler</i>				<i>3 016 647</i>
258	Tiltak for livslang læring	21	Spesielle driftsutgifter	5 150
287	Forskningsinstitutter og andre	56	Ludvig Holbergs minnepris	11 541
329	Arkivformål	01	Skeivt arkiv	5 000
470	Fri Rettshjelp	72	Spesielle rettshjelpstiltak	3 552
770	Tannhelsetjenester	70	Tilskudd	28 449
<i>Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet</i>				<i>53 692</i>
Sum utbetalinger i alt				3 070 339

Kunst- og designhøgskolen i Bergen
Bergen Academy of Art and Design

[Årsregnskap KHiB 2016](#)

LEDELSESKOMMENTARER

1. INSTITUSJONENS FORMÅL

Kunst- og designhøgskolen i Bergen (KHiB) har som formål å tilby høyeste utdanning i Norge på feltene kunst og design, sikre at utdanningen er basert på det fremste innen kunstnerisk utviklingsarbeid, forskning og erfaringskunnskap, drive kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning, og formidle kunnskap om virksomheten. KHiB har også som formål å utbre forståelse for kunst og design og være aktiv i debatten om hvilken rolle kunst og design spiller i dagens og fremtidens samfunn, samt gi eller organisere tilbud om etter- og videreutdanning. KHiB tilbyr bachelorgrader og mastergrader innen design og kunst, og har stipendiater på doktorgradsnivå i det nasjonale programmet for kunstnerisk utviklingsarbeid.

2. DISPONIBEL BEVILGINGSRAMME 2016

KHiBs rammebevilgning på kap 260 er kr 195.378' for 2016. KHiB fordeler disponible midler på kap 260 til *strategiske tiltak*, *driftsformål*, *investeringsformål* og *reserver*, samt for tiden en ramme til brukerutstyr til nytt bygg. Følgende fordeling av tildelt bevilgning 2016 er vedtatt:

- *Strategiske midler*. Det er budsjettert med kr 9.250' til formålet i 2016.
- *Driftsmidler*. Herunder forstås alle KHiBs ordinære aktiviteter unntatt investeringer. Av tilskuddet fra KD er kr 113.308' fordelt til driftsformål.
- *Investeringer*. Det er budsjettert med kr 2.000' til investeringsformål for 2016.
- *Brukerutstyr*. For 2016 er det tildelt og budsjettert med kr 70.375' til brukerutstyrprosjektet.
- *Reserver*. Kr 445' er budsjetterte reserver.

På kap 260 disponerer KHiB dessuten kr 14.470' i ubrukte inntektsførte bevilgninger fra 2015.

Innen kap 280 post 01 er Program for kunstnerisk utviklingsarbeid tilført kr 38.947'. *Stipendiatprogrammet* er for 2016 tildelt kr 5.561' til drift og støtte av programmet og kr 22.894' til 26 stipendiatstillinger. *Prosjektprogrammet* er for 2016 tildelt Kr. 10.492'.

PKU har avsatt gjennomstrømningsmidler på en balansekonto, øremerket til tildelinger til stipendiater og prosjektmidler, mens midler til drift av programmene og KHiBs stipendiat- og prosjekttildelinger inntektsføres.

- *PKU-drift*. Kr 4.684' er i samråd med administrasjonssjef for PKU inntektsført til *drift av programmene*, ettersom det er ønskelig å bygge ned avsatte ubrukte driftsmidler fra 2015.
- *KHiBs stipendiater*. Kr 2.835' er inntektsført for KHiBs stipendiater i stipendiatprogrammet med finansiering i 2016.
- *KHiB prosjektprogrammidler*. Kr 951' er inntektsført for KHiBs prosjekt Synsmaskinen tildelt fra prosjektprogrammet.

Innen kap 280 disponeres også kr 4.101' i ubrukte inntektsførte bevilgninger fra 2015. Se også i tabellen i kapittel 6 for disponible budsjettmidler 2016.

3. INSTITUSJONENS DRIFT I PERIODEN

Den viktigste oppgaven ved KHiB i 2016 har vært den pågående strukturprosessen og arbeidet med en virksomhetsoverdragelse til Universitetet i Bergen (UiB). På bakgrunn av styrevedtak i høgskolestyret og universitetsstyret høsten 2015 etablerte de to institusjonene våren 2016 et felles prosjekt for å utrede opprettelsen av et kunstnerisk fakultet ved Universitetet i Bergen. Grunnlaget for arbeidet har vært faglig motivert gjennom aktiviteten innenfor de skapende og utøvende fagene ved de to institusjonene.

I mai og juni 2016 besluttet de to institusjonsstyrene dannelsen av Fakultet for kunst, musikk og design, der all aktivitet ved KHiB og all aktivitet ved UiB, Griegakademiet – Institutt for musikk, inngår. Vedtaket ble godkjent av Kongen i Statsråd i juni 2016.

De faglige premissene for etablering av det nye fakultetet er sentrale. Dette gjelder spesielt etablering av en phd-grad i skapende og utøvende kunst, men også et stort potensiale for felles forskningssatsinger (kunstnerisk utviklingsarbeid) ved fakultetet. Ambisjonene knytter seg videre til blant annet å utvikle felles forskningsprosjekter som kan få tildeling i Horizon 2020-programmet.

En annen svært viktig milepæl er at nytt bygg i Møllendal nå er under fullføring. Fra å være en institusjon lokalisert i 6 svært lukkede bygg spredt i Bergen, går de to instituttene for kunst og design til et nybygg med markant arkitektur, programmert for maksimal åpenhet mot omverdenen. Byggeprosjektets samfunns mål uttrykker bl.a. at nybygget skal være en arena for utdanning, nytenkning og utøvende kunstnerisk utviklingsarbeid. Aktivitetene skal være samfunnsrelevante og på et høyt internasjonalt nivå. Nybygget skal være en dynamisk arena for prosess, visning og dialog innen kunstnerisk utviklingsarbeid og studentarbeid. Samlokaliseringen er forberedt gjennom flere år ved interne organisasjonsprosesser rettet mot byggets muligheter. Gjennom bygget får kunst- og designmiljøene plassert seg geografisk tydelig blant lignende institusjoner i Bergen, Norge og verden. Snøhettas bygg vil vekke både nasjonal og internasjonal interesse når det står ferdig.

KHiB fikk i 2016 tildelt 70 MNOK til brukerutstyr for nytt bygg, som den andre tildelingen av en samlet brukerutstyrssamme på 207,6 MNOK. Arbeidet med nybygget og brukerutstyr er omfattende, og KHiBs prosjektorganisasjon for brukerutstyrprosjektet involverer svært mange av medarbeiderne i ulike delprosjekter og brukerutstyrgrupper. For 2016 er en vesentlig del av kostnadene for brukerutstyr medgått til planlegging og forberedelse av innkjøp, interiørvalg og flytting, samt til interne ressurser og aktiviteter. KHiB har utformet en kontraheringsplan for brukerutstyr, og har iverksatt de fleste av anskaffelsesprosessene til nybygget.

KHiB har hatt nytt styre i 2016. Dette styret fratradte 31. desember 2016 da virksomheten ble overført til Universitetet i Bergen.

VESENTLIGE ENDRINGER I RESULTAT OG BALANSEPOSTER

KHiBs resultatregnskap for 2016 viser et positivt resultat pr 31.12.16.

Omtalte endringer i resultat- og balanseposter relateres til sammenligning med 2015-tall:

Resultatposter:

Driftsinntektene viser en økning i KD-bevilgninger i forhold til 2016. For KHiBs rammebevilgning (Kap 260) har dette først og fremst sammenheng med økning i tildelte brukerutstyrsmidler for nytt bygg, med 70 MNOK inntektsført for 2016 mot 15 MNOK i 2015. Utover dette utgjør økningen en generell justering for prisvekst samt siste konsekvensjustering av midler til nye MA-studieplasser fra høsten 2014.

Den inntektsførte andelen av bevilgninger Kap 280 til Program for kunstnerisk utviklingsarbeider (PKU) er lavere enn i 2015, og skyldes lavere inntekter til KHiB fra PKUs prosjektprogram og mindre inntektsført til drift av PKU enn i 2015.

Tilskudd og overføringer fra andre er vesentlig høyere i 2016 enn 2015. KHiB har hatt en betydelig økning i bidragsinntekter, som var lave i 2015.

På kostnadssiden viser det en økning i lønn og sosiale kostnader i 2016. Utover normal lønnsvekst skyldes dette også at det i 2015 samlet sett var mer vakanser i stillinger.

Andre driftskostnader viser en økning i kostnadsnivå i forhold til 2015. Det er særlig kostnader knyttet til bruk av konsulenttenester i forbindelse med brukerutstyrprosjektet som øker ytterligere i 2016.

KHiBs har et stort positivt driftsresultat for 2016, som i hovedsak er en følge av ubrukte brukerutstyrsmidler. Regnskapsføring av utstyrsmidlene vil i all vesentlighet bli belastet regnskapet f.o.m. 2017. Det er også andre årsaker til det positive driftsresultatet, jf. omtale av utvikling i avsetninger i kap. 7.

Balanseposter:

KHiBs eiendeler viser en økning i anleggsmidler i 2016. Dette skyldes først og fremst innkjøpt AV-utstyr i nytt bygg som er aktivert som varige driftsmidler i regnskapet.

Fordringer øker som følge av at husleie er blitt forskuddsbetalt for 1. kvartal 2017 grunnet virksomhetsoverdragelsen til UiB og overgang til nye systemer fra 1.1.2017. Det er også fordringer knyttet til forskuddsbetalt brukerutstyr til nytt bygg. Kundefordring øker som følge av fakturerte inntekter for bidragsprosjekter i desember 2016.

KHiBs omløpsmidler/bankinnskudd i Norges Bank viser en betydelig økning i bankinnskudd i 2016 og skyldes i all hovedsak innbetalinger knyttet til brukerutstyrbevilgning.

KHiBs leverandørgjeld er kr 0 pr 31.12.2016, og skyldes at KHiB ifm. virksomhetsoverdragelsen til UiB sørget for å bygge ned all leverandørgjeld. Dette hadde sammenheng med overgang til nye systemer. Annen kortsiktig gjeld vedrører midler øremerket PKU's stipendiatprogram og prosjektprogram.

Avregning med statskassen viser at avsetninger av bevilgningsfinansiert virksomhet øker mye i 2016. Den vesentlige årsaken er avsetninger til brukerutstyr for nytt bygg. Se forklaringer i kap. 7 og jfr. note 15.

4. RESULTATBUDSJETT I FORHOLD TIL RESULTATREGNSKAP

KHiB har pr. 31.12.16 inntektsført bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet (KD) på til sammen kr 196.758' (kr 203.848' ekskl. aktiverte investeringer og avskrivninger). KHiBs bevilgning over Kap 260 Statlige høyskoler er inntektsført med kr 195.378' i 2016, mens tilskudd gitt over Kap. 280 Fellesmidler for universiteter og høyskoler er inntektsført med kr 8.470'.

Ved KHiB fordeles ikke tilskuddene fra KD (eller NFR) ut på budsjettenhetene som inntekter. Med det menes at kunst- og designhøgskolens budsjettenheter tildeles et kostnadsbudsjett, og ikke et resultatbudsjett. I periodisert resultatbudsjett (jf note 31) er likevel inntektssiden presentert med tildelinger fra KD for å balansere kostnadssiden, og saldert på posten Andre driftsinntekter.

KHiB disponerer også midler overført fra 2015 (avsetninger av statlig og bidragsfinansiert aktivitet). Pr 31.12.16 er det kun mindre avvik mellom resultatbudsjett og resultatregnskap. Resultatbudsjettet inkluderer imidlertid ikke budsjetterte tall for avsetninger pr 31.12.2015, mens resultatregnskapet ikke skiller på bruk av nye midler og bruk av avsetningene.

Det fremgår noe avvik mellom resultatbudsjett og resultatregnskap på både inntekter og lønnskostnader. Budsjett for andre driftskostnader er residualt bestemt, og avviket mellom resultatbudsjett og -regnskap er sammensatt, men kan for en stor del tilskrives brukerutstyrsmidler. Note 31 har imidlertid begrenset informasjonsverdi. KHiBs interne budsjettfordeling og regnskap pr 31.12.16 gir et bedre bilde av KHiBs regnskapsresultater i forhold til disponibelt budsjett 2016 (jf. kap.6).

5. DISPONIBELT BUDSJETT OG REGNSKAP 2016

Tabellen nedenfor viser KHiBs disponible rammer for 2016, inkludert overføringer og tildelinger gjennom året, samt intern budsjettfordeling og resultat pr hovedbudsjettområde. Oversikten viser at KHiB har mindreforbruk på alle budsjettområder. Se omtale nedenfor.

BUDSJETTOMRÅDE	Årsbudsjett 2016	Overførte midler 2015	Tildelinger i året	Sum disponibelt budsjett 2016	Regnskap 2016	% av budsjett	Rest disponibelt
Sumstrategisk ramme	9 250 000	5 745 695	3 984 200	18 979 895	10 067 749	53 %	8 912 146
Fellesnivået	64 588 000	0	-1 563 000	63 025 000	60 917 687	97 %	2 107 313
Avd. for kunst	25 944 000	747 330		26 691 330	25 639 071	96 %	1 052 259
Avd. for design	22 776 000	679 350	15 800	23 471 150	20 946 933	89 %	2 524 217
Sumdrift	113 308 000	1 426 680	-1 547 200	113 187 480	107 503 691	95 %	5 683 789
Suminvesteringer	2 000 000	449 429	0	2 449 429	1 583 016	65 %	866 413
Brukerutstyrsmidler nytt bygg	70 375 000	2 951 525		73 326 525	20 150 187	27 %	53 176 338
Budsjett ufordelt/reserver	445 000	3 896 463	-2 437 000	1 904 463	0	0 %	1 904 463
SUM KAP 260	195 378 000	14 469 793	0	209 847 793	139 304 644	66 %	70 543 149
Stipendiater KHiB	2 835 770	1 381 996		4 217 766	2 406 911	57 %	1 810 855
Prosjektprogrammidler KHiB	951 000	1 449 639		2 400 639	1 400 088	58 %	1 000 551
PKU	4 683 703	1 270 003		5 953 706	5 965 463	100 %	-11 756
SUM KAP 280/281	8 470 473	4 101 639	0	12 572 112	9 772 461	78 %	2 799 650
TOTALT	203 848 473	18 571 431	0	222 419 904	149 077 105	67 %	73 342 799

Kap 260 Strategisk ramme

I 2016 er det budsjettert med betydelige midler til nye strategiske og faglige formål, som web-utvikling, strategi-/strukturarbeid og organisasjonsutvikling, samt tildelinger i løpet av året til boken om KHiB og avsetning til finansiering av 2 stipendiater over 3 år. I tillegg til 5,7 MNOK i overførte midler fra 2015. Mindreforbruket på strategiske formål utgjør 8,9 MNOK pr 31.12.16.

Mindreforbruk på de ulike budsjetterte formålene har ulike årsaker, men skyldes dels at flere budsjetterte formål strekker seg over år og dels at fremdrift og/eller kostnadsomfang ikke er blitt som antatt ved budsjettering. De største postene med mindreforbruk er strategi- og strukturmidler, byggesak (utover brukerutstyr), organisasjonsutviklingstiltak, bok om KHiB, egenfinansiering av 2 stipendiater (kostnadsført kun ¼ år av 3 års budsjett) og andre faglige midler knyttet til kunstnerisk utviklingsarbeid; KU-prosjekter, KU-såkommidler, KU-undervisningsprosjekter og publikasjoner. Enkelte andre formål har merforbruk – som web-utvikling og visuell identitet.

Kap 260 Driftsrammer:

Avdelingene disponerer et rammebudsjett vedtatt av styret og kan innenfor denne rammen foreta disposisjoner mellom ulike budsjettformål. Økonomisk status pr hovedbudsjettområde viser følgende regnskapstall i forhold til disponible budsjettall pr 31.12.2016:

- Fellesnivået har et mindreforbruk ved årets slutt på 2,1 MNOK. Mindreforbruket er sammensatt, og fremkommer på ulike administrative budsjettposter. Inntekter godskrevet fellesnivåets for KHiBs operatørrolle for PKU og for deltakelse i brukerutstørsprosjektet forklarer noe. Det gjør også lavere forbruk ved bibliotek, IT-drift, personal og bygningsdrift.
- Avdeling for kunst har et mindreforbruk på ca. 1,0 MNOK. Dette er sammensatt, men avdelingen har bl.a. avvik på budsjetterte strategimidler, kurs og studiereiser. I henhold til KHiBs budsjettprinsipper får avdelingen overført inntil 3 % av driftsrammen for 2016, og midlene blir overført til avdelingens disponible budsjett for 2017.
- Avdeling for design har et mindreforbruk på 2,5 MNOK. Dette skyldes i all hovedsak ledige lønnsmidler gjennom hele 2016, men også udisponerte midler til prosjektstøtte. Av

ubrukne midler blir 3 % av driftsrammen 2016 overført til avdelingens disponible budsjett for 2017.

Kap 260 Investeringer:

Styret fordelte 2,0 MNOK av årets bevilgningsramme til investeringsformål. Disponible investeringsmidler utgjør 2,45 MNOK inkludert overførte investeringsmidler fra 2015.

Regnskapet pr 31.12.16 viser et mindreforbruk i forhold til disponible investeringsmidler for 2016. Hovedbudsjettenhetene får overført summen av ubrukne midler.

Kap 260 Brukerutstyr:

Brukerutstyrbevilgningen er totalt på 207 MNOK over årene 2015-2018, og bevilgningene fra KD er i all hovedsak periodisert til 2016 og 2017. KHiB er tildelt 70 MNOK i 2016 til brukerutstyrprosjektet. I tillegg disponerer KHiB 3,0 MNOK av ubrukt bevilgning fra 2015. Regnskapet for 2016 viser 20,15 MNOK. Kostnadene i 2016 omfatter i hovedsak konsulentbistand, brukeravtaler med Statsbygg, AV-utstyr til bygget, prosjektadministrasjon og interne ressurser.

Kap 280: Fellesmidler for UH-sektoren

Program for kunstnerisk utviklingsarbeid (PKU):

For 2016 er det bevilget kr 38.947' til program for kunstnerisk utviklingsarbeid, fordelt slik:

- Kr 28.455' til stipendiatprogrammet.
- Kr 10.492' til prosjektprogrammet.

Midler knyttet til driften av programmene inntektsføres (resultatføres). Midler til stipendiater og prosjektprogrammet som skal fordeles til institusjonene i programmene balanseføres, og inntektsføres av institusjonene som mottar midlene, deriblant KHiB.

PKU disponerer overførte driftsmidler fra 2015 med kr 1.270'. Av PKUs bevilgning 2016 er midler til drift av programmene inntektsført med kun kr 4.684'. Dette er gjort i dialog med programledelsen som har ønsket å bygge ned avsetningene fra 2015. Regnskapet for 2016 viser at det er samlet sett er balanse i forhold til årets disponible budsjett.

Se også eget segmentregnskap i note 19.

KHiBs stipendiatmidler

På KHiB inntektsføres kun den andelen av stipendiatmidler som vedrører KHiBs egne KD-finansierte stipendiater. Det er lagt inn budsjettmidler for 5 stipendiater ved KHiB som finansieres av kap 280 (PKU) i 2016. Av disse er 1 i siste år med finansiering, mens det høsten 2016 ble tilført midler for 2 nye stipendiater. Til sammen kr 2.836'. I tillegg disponerer KHiB kr 1.382' i ubrukne stipendiatmidler overført fra 2015. Sum disponibelt kr 4.218'.

Regnskapet viser kr 2.407' pr 31.12.2016. KHiB har fortsatt forpliktelser og kostnader knyttet til stipendiater som har gått utover den finansierte stipendiatperioden.

KHiBs prosjektprogrammidler

I 2016 mottok KHiB kr 951' til Synsmaskinen (ramme kr 1.652', hvorav kr 710' tildelt 2015).

Det er overført kr 1.449' av ubrukne midler fra 2015, slik at KHiB for 2016 disponerer kr 2.400' til prosjektene i prosjektprogrammet. Pr. 31.12.16 viser regnskapet samlet sett kr 1.400' på KHiBs aktive prosjekter i prosjektprogrammet. Ubrukte midler pr 31.12.15 er øremerket prosjektene Synsmaskinen, Topographies of the obsolete – phase 2 og Pictogram.me.

6. UTVIKLING I AVSETNINGER

KHiB har de siste årene spesifisert avregninger av bevilgningsfinansiert virksomhet på kapitler og hovedoppgaver. KHiB hadde i 2016 samlede inntekter på kr 198.966' og driftskostnader på kr 144.196' (se resultatregnskapet vedlagt). Etter netto finanskostnader (1') gir det et driftsresultat fra årets virksomhet på kr 54.771' (jfr. vedlagte resultatoppstilling). Netto avregning av bevilgningsfinansiert virksomhet (kr 54.771') er resultatført og balanseført som økt avsetning.

Avregning av statlig og bidragsfinansiert aktivitet øker dermed vesentlig i 2016, i all hovedsak som følge av bevilgning til brukerutstyr i nytt bygg. Tabellen under viser sammenheng mellom disponible midler, regnskap og avregning av bevilgningsfinansiert virksomhet (i note 15).

BUDSJETTOMRÅDE	Sum disponibelt budsjett 2016	Regnskap 2016	% av budsjett	Rest disponibelt	Avregning bevilgningsfinansiert virksomhet		
					Interne disponeringer (bindinger):	Udisponerte midler ved enhetene	Ufordelt av styret
Sum strategisk ramme	18 979 895	10 067 749	53 %	8 912 146	9 491 000	-578 854	0
Fellesnivået	63 025 000	60 917 687	97 %	2 107 313	-	2 107 313	0
Avd. for kunst	26 691 330	25 639 071	96 %	1 052 259	800 000	252 259	0
Avd. for design	23 471 150	20 946 933	89 %	2 524 217	704 000	1 820 217	0
Sum drift	113 187 480	107 503 691	95 %	5 683 789	1 504 000	4 179 789	0
Sum investeringer	2 449 429	1 583 016	65 %	866 413	866 413	0	0
Brukerutstyrsmidler nytt bygg	73 326 525	20 150 187	27 %	53 176 338	53 176 338	0	0
Budsjett ufordelt/reserver	1 904 463	0	0 %	1 904 463	1 563 000	0	341 463
SUM KAP 260	209 847 793	139 304 644	66 %	70 543 149	66 600 751	3 600 935	341 463
Stipendiater KHiB	4 217 766	2 406 911	57 %	1 810 855	1 810 855	0	0
Prosjektprogrammidler KHiB	2 400 639	1 400 088	58 %	1 000 551	1 000 551	0	0
PKU	5 953 706	5 965 463	100 %	-11 756	-11 756	0	0
SUM KAP 280/281	12 572 112	9 772 461	78 %	2 799 650	2 799 650	0	0
TOTALT	222 419 904	149 077 105	67 %	73 342 799	69 400 401	3 600 935	341 463

Nedenfor er det gitt forklaringer til avsetninger i note 15 til årsregnskapet.

6.1. INNTEKTSFØRTE BEVILGINGER OG BIDRAG:

Avsatte midler innen kap 260 (ordinær bevilgning)

KHiB har gjennom flere år ført en økonomistyring der ubrukte midler av ordinær bevilgning kan overføres fra en budsjettperiode til den neste. Dette er overføringer som er nødvendig for å dekke inngåtte forpliktelser og behov for eventuelle budsjettreserver. Avsetninger kan også bidra til fremtidige økonomiske utfordringer, men det er viktig å presisere at avsetningene ikke er varige disponible midler.

Ved utgangen av 2016 er avsetningene svært høye, og skyldes først og fremst ubrukte brukerutstyrsmidler pr 31.12.16. Store deler av avsetningene er bundet og dels forutsatt disponibel ved budsjettfordeling 2017. Avsetninger innen Kap. 260 fremkommer slik pr 31.12.16:

Driftsformål (kr 1.504'): Avdelingene får overført inntil 3 % av årets driftsramme til neste års driftsbudsjett, evt. trekk i rammen ved merforbruk. Avdeling for kunst overfører kr 800' til Institutt for kunst. Avdeling for design overfører kr 704' til Institutt for design. Til sammen kr 1.504'.

Strategiske ramme – felles (kr 4.298'): Avsetningen er knyttet til tidligere tildelte strategiske tiltak, der ubrukte midler pr 31.12.16 er bundet til disse formålene.

Strategisk ramme – faglige tiltak (kr 5.193'): Avsetningen utgjøres av følgende poster:

- Egenfinansierte stipendiater (kr 2.629'). KHiB har vedtatt å finansiere 2 egne stipendiater for en periode over 3 år. Kun ¼ år av disse er kostnadsført pr 31.12.16.
- Faglige tildelinger, KU-tiltak (kr 2.564'). Utgjøres av tildelte prosjekter og rest budsjettmidler avsatt til KU-prosjekter, publikasjoner, såkornmidler og KU-undervisningsprosjekter. KU-midler strekker seg ofte over flere år. Enkelte prosjekter må gjennomgås i forhold til eventuelle restmidler, men KHiB har praksis for at ubrukte faglige tildelinger øremerkes samme formål.

Investeringsformål (kr 866'): Av midler til investeringsformål er avsetningene knyttet til Avdeling for design som har kr 241' i ubrukte investeringsmidler for 2016, Avdeling for kunst har kr 230' i ubrukte midler. Øvrige midler utgjør kr 395' pr. 31.12.16 og øremerkes til investeringsformål.

Andre avsetninger (kr 5.505') utgjøres av følgende midler:

- Ufordelte midler øremerket (kr 1.563'). Av tildeling nye MA-plasser er kr 1.563' øremerket husleieutfordring i nytt bygg.
- Ubrukte midler ved enhetene (kr 3.601') fremkommer i hovedsak på Fellesnivået og ved Avdeling for design, etter avsetning av bundne midler til 2017.
- Ufordelte midler ved styret (kr 341') er rest ufordelte midler ved årets slutt.

Ubrukte midler ved enhetene og ufordelte midler ved styret, tilsammen kr 3.942', er helt uten bindinger pr. 31.12.16. Dette er ca. 3 % av tildelt bevilgningsramme kap 260 i 2016 (eks. ramme til brukerutstyr nytt bygg), og utgjør budsjettreserver for 2017. Tilstrekkelige reserver er avgjørende for å kunne håndtere uforutsette kostnader og behov for nødvendige endringer i budsjettprioriteringer. At det ville bli betydelige avsetninger uten bindinger som disponible reserver for 2017, var også forutsatt ved budsjettfordeling 2017.

Avsatte midler innen kap 260 (brukerutstyrsmidler)

Brakerutstyr (kr 53.176'): Disponibelt budsjett viser 73,3 MNOK, mens regnskapet for brukerutstyrsprosjektet viser 20,115 MNOK pr 31.12.16. Regnskapet utgjør kostnader til konsulentbistand, brukeravtaler Statsbygg, AV-utstyr og interne ressursbruk.

Kostnadsbelastning for bestilt og planlagt innkjøp av brukerutstyr vil i all hovedsak komme f.o.m. 2017. Dette er årsaken til det store mindreforbruket i forhold til inntektsført bevilgning i 2016. Ideelt sett var periodisering av bevilgningen bedre i samsvar med fremdrift i kostnadsføring, men ubrukte midler er uansett øremerket brukerutstyrsprosjektet.

Avsatte midler innen kap 280 Drift av nasjonale fellesoppgaver

KHiBs stipendiater (1.811'). Avsetningene øker noe og skyldes i hovedsak refusjoner og avsetning av midler til prosjekttildelinger. KHiB har fortsatt forpliktelser for stipendiater som har gått over periodene for tildeling fra programmet. Det er avsatt midler til disse forpliktelsene.

KHiBs prosjekter fra prosjektprogrammet (kr 1.000'). KHiB er i 2016 tildelt midler til Synsmaskinen, men disponerer også ubrukte midler fra tidligere år på prosjektene Topographies of the Obsolete: Phase 2 og Pictogram.me. Avsetningene er redusert i løpet av 2016.

Program for kunstnerisk utviklingsarbeid (kr -12'). Av tildelt bevilgning er det midler til drift av programmene som inntektsføres. I samråd med programledelsen ble det inntektsført kr 4.684' til drift av programmene. Inkludert ubrukte driftsmidler fra 2015 med kr 1.270', hadde PKU til sammen kr 5.953' i disponibelt driftsbudsjett for 2016. Regnskapet viser kr 5.965'. Avsetningen redusert til kr -12'.

6.2. IKKE INNTEKTSFØRTE BEVILGINGER, BIDRAG OG GAVER:

Avsetninger vedrørende ikke inntektsførte bidrags utgjøres av bidragsinntekter som pr 31.12.16 står uopptjent. I sum utgjør disse kr 179'.

7. INVESTERINGER I PERIODEN OG PLANLAGTE INVESTERINGER

Også avsetninger fra 2015 øremerket til investeringsformål. Disponible investeringsmidler utgjør 2,45 MNOK inkludert overførte investeringsmidler fra 2015.

Regnskapet viser et forbruk på 1,6 MNOK pr 31.12.16. Udisponerte investeringsmidler overføres til investeringsformål for 2016.

Budsjett til ordinære investeringer er i 2016 lavere enn tidligere år, som følge av betydelige utstyrsoppgraderinger ved samlokalisering i nytt bygg i Møllendal.

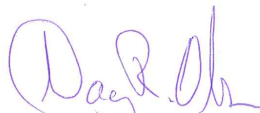
Rammen til brukerutstyr til nytt bygg er på totalt 207,6 MNOK. KHiB fikk første tildeling i 2015 på 15 MNOK. For 2016 har KHiB mottatt en tildeling på 70 MNOK. For kunst og design vil utstyrsinvesteringer de nærmeste par årene være forbundet med brukerutstyrsrammen til nybygget.

8. BEKREFTELSE AV ÅRSREGNSKAPET FOR 2016

Det bekreftes at KHiBs regnskap pr 31.12.16 gir et dekkende bilde og er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra overordnet departement, herunder i samsvar med reglene i de statlige regnskapsstandarder med tilpasninger som vist til i vedlagte prinsippnote.

Riksrevisjonen er revisor for Kunst- og designhøgskolen i Bergen.

Bergen, 23.02.2017

Dag Rune Olsen
rektor

Kjersti Fløttum

Peter M. Haugan

Synnøve Myhre

Jin Sigve Mæland

Anne Kverneland Bogsnes

Kari Amble

Johan Fredrik Odjell

Per Joakim Palme

Line Marie Sørsdal

Johanne Vaagland

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

REGNSKAPSPRINSIPPER

Generelle regnskapsprinsipper

Regnskapet er utarbeidet og avlagt i samsvar med de Statlige Regnskapsstandardene (SRS) og etter de nærmere retningslinjene som er fastsatt for forvaltningsorganer med fullmakt til bruttoføring utenfor statsregnskapet i Bestemmelser om økonomistyringen i staten av 12. desember 2003 med endringer, senest 5. november 2015. Regnskapet er avlagt i henhold til punkt 3.4 i Bestemmelser om økonomistyringen i staten og retningslinjene i punkt 6 i Finansdepartementets rundskriv R-115 med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren. Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter

Tildelinger uten motytelse eller med utsatt motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 10 og sammenstilt med de tilsvarende kostnadene (motsatt sammenstilling). Ordinære driftsbevilgninger fra Kunnskapsdepartementet og tilskudd til ordinær drift fra andre departement er med mindre annet ikke er særskilt angitt, å anse som opptjent på balansedagen. Dette innebærer at slike bevilgninger og tilskudd fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer er presentert i regnskapet i den perioden midlene er bevilget. Bevilgninger og tilskudd til ordinær drift som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og ført opp i avsnitt C II Avregning med statskassen i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for andre statlige bevilgninger og tilskudd til ordinære driftsoppgaver som gjelder vedkommende regnskapsperiode og som ikke er benyttet på balansedagen. Bevilgninger og tilskudd fra statlige virksomheter som etter sin art er forutsatt benyttet i senere perioder, er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsført bevilgning i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsførte bidrag i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Inntekter som forutsetter en motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 9 og er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det tidspunktet krav om vederlag oppstår.

Kostnader

Kostnader ved virksomhet som er finansiert av bevilgninger eller midler som skal behandles tilsvarende, er resultatført i den perioden kostnaden er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse.

Kostnader som vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode. Prosjekter innen oppdragsvirksomhet er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom påløpte kostnader og totalt estimerte kontraktskostnader.

Tap

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter. Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet.

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler er balanseført til historisk anskaffelseskost på transaksjonstidspunktet. Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i *Innskutt virksomhetskapital*. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsaktivitet, har motpost i *Opptjent virksomhetskapital*. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt. Når verdifallet ikke er forventet å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkelig verdi.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Varig driftsmidler balanseføres med motpost Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av *forpliktelse* knyttet til anleggsmiddelet på realisasjonstidspunktet er vist som *Utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler* i note 1.

For eiendeler som inngår i åpningsbalansen er bruksverdi basert på gjenanskaffelsesverdi lagt til grunn for verdifastsettelsen, mens virkelig verdi benyttes når det gjelder finansielle eiendeler. Ved fastsettelse av gjenanskaffelsesverdi er det tatt hensyn til slit og elde, teknisk funksjonell standard og andre forhold av betydning for verdifastsettelsen. For tomter, bygninger, infrastruktur er gjenanskaffelsesverdien dels basert på estimater utarbeidet og dokumentert av virksomheten selv, og dels på kvalitetssikring fra og verdivurderinger utarbeidet av uavhengige tekniske miljøer. Verdi knyttet til nasjonaleiendom og kulturminner, samt kunst og bøker er i utgangspunktet ikke inkludert i åpningsbalansen. Slike eiendeler er inkludert i den grad det foreligger en reell bruksverdi for virksomheten. Finansieringen av varige driftsmidler, som er inkludert i åpningsbalansen for første gang, er klassifisert som en langsiktig forpliktelse. Denne forpliktelsen løses opp i takt med avskrivningen på de anleggsmidler som finansieringen dekker.

For omløpsmidler, kortsiktig gjeld samt eventuelle øvrige forpliktelser som inkluderes i åpningsbalansen, er virkelig verdi benyttet som grunnlag for verdifastsettelsen.

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke

forventes å være forbigående. Immaterielle eiendeler er balanseført med motpost *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskrivning for påregnelig ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg er det for kundefordringer gjort en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Pensjoner

De ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming, og det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Virksomhetskapskapital

Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapskapital innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapskapital ved enhetene.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den *direkte* metode tilpasset statlige virksomheter.

Kontoplan

Standard kontoplan og Kunnskapsdepartementets anbefalte føringskontoplan for virksomheter i universitets- og høyskolesektoren er lagt til grunn.

Selvassurandørprinsipp

Staten er selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle bankinnskudd / utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Bankkonti utenfor konsernkontoordningen er presentert på linje Andre bankinnskudd i avsnitt IV i balanseoppstillingen

RESULTATREGNSKAP*Tall i 1000 kroner*

	Note	31.12.2016	31.12.2015
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	196 756	145 344
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	1 603	135
Salgs- og leieinntekter	1	605	701
Andre driftsinntekter	1	2	27
Sum driftsinntekter		198 966	146 208
Driftskostnader			
Lønnskostnader	2	78 804	74 797
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	1 919	2 018
Andre driftskostnader	3	63 472	61 520
Sum driftskostnader		144 196	138 335
Driftsresultat		54 770	7 873
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	21	33
Finanskostnader	6	20	112
Sum finansinntekter og finanskostnader		1	-79
Resultat av periodens aktiviteter		54 771	7 794
Avregninger og disponeringer			
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	-54 771	-7 794
Sum avregninger og disponeringer		-54 771	-7 794

BALANSEREGNSKAP

Tall i 1000 kroner

	Note	31.12.2016	31.12.2015
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	4	33	101
Sum immaterielle eiendeler		33	101
II Varige driftsmidler			
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	1 600	1 600
Maskiner og transportmidler	5	3 361	1 963
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	10 148	4 384
Sum varige driftsmidler		15 109	7 948
Sum anleggsmidler		15 142	8 049
B. Omløpsmidler			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	0	0
Sum beholdning av varer og driftsmateriell		0	0
II Fordringer			
Kundefordringer	13	610	69
Andre fordringer	14	6 098	1 656
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	0	0
Sum fordringer		6 709	1 725
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	92 680	51 605
Andre bankinnskudd	17	0	0
Kontanter og lignende	17	0	0
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		92 680	51 605
Sum omløpsmidler		99 389	53 330
Sum eiendeler		114 530	61 379

Tall i 1000 kroner

	Note	31.12.2016	31.12.2015
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
I Innskutt virksomhetskaper			
Innskutt virksomhetskaper	8	0	0
Opptjent virksomhetskaper	8	0	0
Sum virksomhetskaper		0	0
II Avregninger			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)		0	0
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	73 089	18 287
Sum avregninger		73 089	18 287
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	15 142	8 049
		15 142	8 049
Sum statens kapital		88 230	26 336
D. Gjeld			
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		0	8 252
Skyldig skattetrekk		926	3 217
Skyldige offentlige avgifter		887	2 367
Avsatte feriepenger		6 115	5 597
Ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer (nettobudsjett)	15	179	135
Annen kortsiktig gjeld	18, 20	18 192	15 474
Sum kortsiktig gjeld		26 300	35 043
Sum gjeld		26 300	35 043
Sum virksomhetskaper og gjeld		114 530	61 379

NOTER

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

	31.12.2016	31.12.2015
Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet *	195 378	133 038
- herav rammebevilgning kap 260 ordinær drift kr 125 003		
- herav brukerutstørsbevilgning kap 260 kr 70 375		
- brutto benyttet til investeringsformål / varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-9 012	-1 830
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	1 919	2 018
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet*	8 470	12 119
-herav PKU driftsmidler kr 4 684		
-herav KHiB stipendiatmidler kr 2 835		
-herav KHiB prosjektprogrammidler kr 951'		
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	196 756	145 344
Tilskudd og overføringer fra andre departement		
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement *		
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	0	0
Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	196 756	145 344
Tilskudd og overføringer fra statlige etater¹⁾		
Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	463	21
+ periodens tilskudd fra andre statlige etater via andre virksomheter		
- periodens tilskudd til andre virksomheter (-)		
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	463	21
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)		
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)		
- periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)		
Periodens netto tilskudd fra NFR	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	463	21
Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet¹⁾		
Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	-63	
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)		
- periodens tilskudd/overføring fra RFF til andre (-)		
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	-63	0
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	797	14
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	83	89
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	1	9
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	322	2
- periodens tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere til andre virksomheter (-)		
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere	1 203	114
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)		
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)		
- periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning til andre (-)		
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet		
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)		
- periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet til andre (-)		
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere ²⁾	0	0
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	1 140	114
Tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger *		
Mottatte gaver/gaveforsterkninger i perioden		
- ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger (-)		
+ utsatt inntekt fra mottatte gaver/gaveforsterkninger (+)		
Sum tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre (linje RE.3 i resultatregnskapet)	1 603	135

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter (forts)**Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter***Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet¹⁾*

Statlige etater

Kommunale og fylkeskommunale etater

Organisasjoner og stiftelser

Næringsliv/privat

Andre

Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	0	0
---	----------	----------

Andre salgs- og leieinntekter

Andre salgs- og leieinntekter 1	393	557
---------------------------------	-----	-----

Andre salgs- og leieinntekter 2	212	144
---------------------------------	-----	-----

Sum andre salgs- og leieinntekter	605	701
--	------------	------------

Sum oppdrags-, salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	605	701
---	------------	------------

Andre driftsinntekter

Øvrige andre inntekter 1	2	27
--------------------------	---	----

Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	2	27
--	----------	-----------

Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.¹⁾

Salg av eiendom

Salg av andre driftsmidler

Sum gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	0	0
--	----------	----------

Sum driftsinntekter	198 966	146 208
----------------------------	----------------	----------------

Note 2 Lønn og sosiale kostnader**DEL I**

	31.12.2016	31.12.2015
Lønninger	56 594	52 965
Feriepenger	6 874	6 379
Arbeidsgiveravgift	9 664	9 152
Pensjonskostnader ¹⁾	7 093	6 444
Sykepenger og andre refusjoner	-2 056	-819
Andre ytelser	637	677
Sum lønnskostnader	78 804	74 797

Antall årsverk: 98 93

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.

Premiesats til Statens pensjonskasse er 12,3 prosent for 2016.

Premiesatsen for 2015 var 12,7 prosent.

DEL II

Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser
Rektor	876 300	2 100
Administrerende direktør	952 600	
Godtgjørelse til styremedlemmer	Fast godtgjørelse	Godtgjørelse pr. møte
Eksterne styremedlemmer		4 500
Styremedlemmer valgt av studentene		4 500
Varamedlemmer for eksterne styremedlemmer		4 500
Varamedlemmer for studentrepresentanter		4 500

Note 3 Andre driftskostnader

	31.12.2016	31.12.2015
Husleie	22 901	22 748
Vedlikehold egne bygg og anlegg	7	36
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	28	333
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	8 087	6 146
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	296	980
Mindre utstysanskaffelser	3 800	4 534
Leie av maskiner, inventar og lignende	423	194
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	14 239	13 761
Reiser og diett	6 716	5 339
Øvrige driftskostnader ¹⁾	6 974	7 448
Sum andre driftskostnader	63 472	61 520

Note 4 Immaterielle eiendeler

	F&U ¹⁾	Programvar e og tilsvarende	Andre rettigheter mv.	Under utførelse	SUM
Anskaffelseskost 31.12.2015	0	613	0	0	613
+Tilgang pr. 31.12.2016 (+)	0	0	0	0	0
-Avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (-)	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2016	0	613	0	0	613
-akkumulerte nedskrivninger pr 31.12.2015 (-)	0	0	0	0	0
-nedskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0
-akkumulerte avskrivninger 31.12.2015 (-)	0	-511	0	0	-511
-ordinære avskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	0	-69	0	0	-69
+ akkumulert avskrivning avgang pr.31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0
Balansført verdi 31.12.2016	0	33	0	0	33

Tall i 1000 kroner
Note 5 Varige driftsmidler

	Tomter	Drifts- bygninger	Øvrige bygninger	Anlegg under utførelse	Infrastruktur- eiendeler	Maskiner, transportmid- ler	Annet inventar og utstyr	SUM
Anskaffelseskost 31.12.2015				1 600		3 386	17 397	22 383
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2016 - eksternt finansiert (+)								0
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2016 - internt finansiert (+)								0
+ andre tilganger pr. 31.12.2016 (+)						1 694	7 318	9 012
- Avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2016 (-)								0
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)								0
Anskaffelseskost 31.12.2016	0	0	0	1 600	0	5 080	24 715	31 395
- Akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2015 (-)								0
- Nedskrivninger pr. 31.12.2016 (-)						-1 422	-13 013	-14 435
- Akkumulerte avskrivninger 31.12.2015 (-)						-296	-1 554	-1 851
- Ordinære avskrivninger pr. 31.12.2016 (-)								0
+ Akkumulerte avskrivninger avgang pr. 31.12.2016 (+)								0
Balansført verdi 31.12.2016	0	0	0	1 600	0	3 361	10 148	15 109

Avskrivningsseter (levetider)

Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:

Vederlag ved avhending av anleggsmidler

- bokført verdi av avhendte anleggsmidler (-)

Regnskapsmessig gevinst/tap

Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendte anleggsmidler er innbetsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendte anleggsmidler".

Universiteter og høyskoler som kostnadsfører anskaffelser og påkostninger, skal oppgi anskaffelser av andre varige driftsmidler som har en kostpris større enn kr. 30.000 (dersom dette avviker fra benyttet sats, skal faktisk sats oppgis) og økonomisk levetid over 3 år. Vedlikehold og mindre investeringer og påkostninger skal kostnadsføres som andre driftskostnader.

Tall i 1000 kroner

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
Finansinntekter		
Renteinntekter	0	1
Agio gevinst	21	33
Sum finansinntekter	21	33
Finanskostnader		
Rentekostnad	7	15
Agio tap	13	97
Sum finanskostnader	20	112

Grunnlag beregning av rentekostnad på investert kapital:

	31.12.2016	31.12.2015	Gjennomsnitt i perioden
Balanseført verdi immaterielle eiendeler	33	101	67
Balanseført verdi varige driftsmidler	15 109	7 948	11 528
Sum	15 142	8 049	11 595

Antall måneder på rapporteringstidspunktet:	12
Gjennomsnittlig kapitalbinding i år 2016:	11 595
Fastsatt rente for år 2016:	1,15 %

Beregnet rentekostnad på investert kapital ³⁾:	133
--	------------

Beregning av rentekostnader på den kapitalen som er investert i virksomheten vises her i henhold til "Utkast til veiledningsnotat om renter på kapital"

Note 7 gjelder ikke for KHiB

Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskaper (nettobudsjetterte virksomheter)

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskaper innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskaper tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskaper til å finansiere investeringer i randsonevirksomhet. Når virksomhetskaper er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet virksomhetskaper, dvs den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskaper er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskaper skal anses som bundet.

Innskutt virksomhetskaper:	Beløp
Innskutt virksomhetskaper 01.01.2016	0
Innskutt virksomhetskaper 31.12.2016	0
Bunden virksomhetskaper:	
Bunden virksomhetskaper pr. 01.01.2016	0
Bunden virksomhetskaper 31.12.2016	0
Innskutt og bunden virksomhetskaper 31.12.2016	0
Annen opptjent virksomhetskaper:	
Annen opptjent virksomhetskaper 01.01.2016	0
Overført fra periodens resultat	0
Annen opptjent virksomhetskaper 31.12.2016	0
Sum virksomhetskaper 31.12.2016	0

Note 9 og 10 gjelder ikke for KHiB

Note 11 Investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Organisasjons- nummer	Ervervsdato	Antall aksjer/andeler	Eierandel	Årets resultat*	Balanseført egenkapital* *	Balanseført verdi i virksom- hetens regnskap	Rapportert til kapital- regnskapet (1)
<i>Aksjer</i>								
Selskap 1				0,0 %	0	0	0	0
Selskap 2				0,0 %	0	0	0	0
Selskap 3				0,0 %	0	0	0	0
Selskap 4				0,0 %	0	0	0	0
Selskap 5				0,0 %	0	0	0	0
Osv.				0,0 %	0	0	0	0
<i>Sum aksjer</i>					0	0	0	0
<i>Andeler (herunder leieboerinnskudd)</i>								
Leierboerinnskudd, Maguns Barfotsgate 23					0	0	1600	1600
Selskap 2					0	0	0	0
Øvrige selskap***					0	0	0	0
<i>Sum andeler</i>					0	0	1 600	1 600
Balanseført verdi 31.12.2016					0	0	1 600	1 600

Note 12 Beholdninger av varer og driftsmateriell*Tall i 1000 kroner*

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
Anskaffelseskost		
Beholdninger anskaffet til internt bruk i virksomheten	0	0
Beholdninger beregnet på videresalg	0	0
Sum anskaffelseskost	0	0
Sum varebeholdninger	0	0

Note 13 Kundefordringer*Tall i 1000 kroner*

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
Kundefordringer til pålydende	610	96
Avsatt til latent tap (-)	0	-27
Sum kundefordringer	610	69

Note 14 Andre kortsiktige fordringer*Tall i 1000 kroner*

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
Fordringer		
Forskuddsbetalt lønn	0	-1
Reiseforskudd	0	56
Personallån	86	40
Forskuddsbetalte kostnader	5 729	1 538
Andre fordringer	284	23
Sum	6 098	1 656

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter)

Den andel av bevilgninger og midler som skal behandles tilsvarende som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres på egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Del I: Inntektsførte bevilgninger:	Avsetning pr. 31.12.2016	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2015	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet				
<i>Utsatt virksomhet</i>				
Statsinterne feriepengeforpliktelser på balanse 01.01	-284		-284	0
Investeringer (kap 260)	866		449	417
Drift (kap 260)	1 504		1 427	77
SUM utsatt virksomhet	2 086	0	1 592	494
<i>Strategiske formål</i>				
Faglige tiltak (kap 260)	5 193		2 541	2 652
Andre strategiske tiltak (kap 260)	4 298		3 205	1 093
KHiB stipendiater (kap. 280)	1 811		1 382	429
KHiB prosjektprogramtildeling (kap. 280)	1 001		1 450	-449
Program for kunstnerisk utviklingsarbeid (kap. 280)	-12		1 270	-1 282
SUM strategiske formål	12 291	0	9 847	2 443
<i>Større investeringer</i>				
KHiB brukerutstøyrprosjekt (kap. 260)	53 176		2 952	50 225
SUM større investeringer	53 176	0	2 952	50 225
<i>Andre avsetninger</i>				
Ubrukte midler ved enheten (kap 260)	3 601		2 951	649
Ufordelte midler (kap 260)	341		945	-604
Ufordelte midler øremerket (kap 260)	1 563		0	1 563
SUM andre avsetninger	5 505	0	3 896	1 609
Sum Kunnskapsdepartementet	73 059	0	18 287	54 771
Andre departementer				
<i>Utsatt virksomhet</i>	0		0	0
<i>Strategiske formål</i>	0		0	0
<i>Større investeringer</i>	0		0	0
<i>Andre avsetninger</i>	0		0	0
Sum andre departementer	0	0	0	0
Sum avsatt andel av bevilgningsfinansiert aktivitet	73 059	0	18 287	54 771
Direkte posterte statsinterne feriepengeforpliktelser - inkl. arbeidsgiveravgift (underkonto 2168)	30		0	30
Sum avsatt andel av tilskudd til statlig og bidragsfinansiert aktivitet	73 089	0	18 287	54 802
Korreksjon for feriepengeforpliktelser				-30
Tilført fra annen opptjent virksomhetskapskapital, se note 8				0
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				54 771

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter), forts**Del II: Ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver:⁴⁾**

	Avsetning pr. 31.12.2016	Avsetning pr. 31.12.2015	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet			
Driftsmidler	0	0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0
Andre statlige etater (unntatt NFR)			
Tiltak/oppgave/formål	116	119	-3
Sum andre statlige etater	116	119	-3
Norges forskningsråd			
Sum Norges forskningsråd	0	0	0
Regionale forskningsfond			
Tiltak/oppgave/formål	63	0	63
Sum regionale forskningsfond	63	0	63
Andre bidragsytere¹⁾			
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	18	-18
Organisasjoner og stiftelser	0	0	0
Næringsliv og private bidragsytere	0	1	-1
Øvrige andre bidragsytere	0	0	0
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	0	-3	3
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	0	0	0
Sum andre bidrag ¹⁾	0	16	-16
Andre tilskudd og overføringer²⁾			
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	0	16	-16
Sum ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag	179	135	44
Gaver og gaveforsterkninger			
Tiltak/oppgave/formål/giver	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål/giver	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål/giver ⁵⁾	0	0	0
Sum gaver og gaveforsterkninger	0	0	0
Sum ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver mv	179	135	44

5) og 6) Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

4) Avsnittet "Ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver" skal primært brukes til periodisering av bevilgninger m.v. i forbindelse med presentasjon av delårsregnskap. Ved årsavslutningen kan avsnittet bare brukes når det kan dokumenteres at midlene er forutsatt brukt i påfølgende termin fra bevilgnende myndighets side. Vesentlige poster bør presenteres på egne linjer.

I avsnittet "Inntektsførte bevilgninger og bidrag" skal de prioriterte oppgavene grupperes i kategorier som vist under den delen av note som spesifiserer avsetningene under Kunnskapsdepartementet. I avsnittet "Utsatt virksomhet" skal institusjonene føre opp tildelinger til planlagt virksomhet som ikke ble gjennomført i perioden. I avsnittet "Strategiske formål" skal institusjonene føre opp avsetninger til tiltak som i henhold til institusjonens strategiske plan eller annet planverk er forutsatt gjennomført i senere perioder og som ikke er dekket gjennom bevilgninger i de terminer tiltakene planlegges gjennomført. I avsnittet "Større investeringer" skal institusjonene føre opp avsetninger til utstyr til nybygg eller andre bevilgninger til eller i tilslutning til byggevirksomhet som er forutsatt gjennomført i senere perioder og som ikke er dekket gjennom bevilgninger i de terminer investeringene er planlagt gjennomført. I avsnittet "Andre avsetninger" skal institusjonene føre opp avsetninger uten spesifisert formål eller formål som som ikke hører inn under de tre kategoriene som er omtalt ovenfor.

3) I avsnittet "Andre bidragsytere" skal vesentlige poster spesifiseres etter bidragsyter i kategoriene "Utsatt virksomhet", "strategiske formål", "Større investeringer" og eventuelt "Andre avsetninger, jf. oppstillingen i avsnittet for NFR.

Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter / Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekte*Tall i 1000 kroner***DEL I****Opptjente, ikke fakturerte inntekter**

	31.12.2016	31.12.2015
Sum fordringer	0	0

DEL II**Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter**

	31.12.2016	31.12.2015
Sum gjeld	0	0

Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende²⁾*Tall i 1000 kroner*

	31.12.2016	31.12.2015
Innskudd på oppgjørskonto i statens konsernkontosystem ³⁾	92 680	51 605
Sum bankinnskudd og kontanter	92 680	51 605

Note 18 Annen kortsiktig gjeld*Tall i 1000 kroner*

	31.12.2016	31.12.2015
Skyldig lønn	808	392
Skyldige reiseutgifter	0	173
Påløpte kostnader	493	-342
Annen kortsiktig gjeld	16 891	15 251
Sum	18 192	15 474

Note 19 Segmentregnskap for nasjonal fellesoppgave organisert etter UHL § 1.4.4**Fellesoppgave:**

Tall i 1000 kroner

	Note	31.12.2016	31.12.2015
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	S1	4 684	6 000
Salgs- og leieinntekter	S1		8
<i>Sum driftsinntekter</i>		4 684	6 008
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	S2	3 248	3 042
Andre driftskostnader	S3	2 717	1 934
<i>Sum driftskostnader</i>		5 965	4 976
Overføringer til andre			
Viderefremidling av midler til andre samarbeidspartnere	S4		
<i>Sum viderefremidling</i>		0	0
Driftsresultat		-1 282	1 032
Avregninger			
Mellomregnskap med vertsinstitusjonen	S5		
<i>Sum avregninger</i>		0	0
Periodens resultat		-1 282	1 032

Note S1 Spesifikasjon av driftsinntekter

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>		
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet*	4 684	6 000
<i>Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>	4 684	6 000
Sum driftsinntekter	4 684	6 008

Note S2 Spesifikasjon av lønn og sosiale kostnader

	31.12.2016	31.12.2015
Lønninger	1 525	1 179
Feriepenger	190	175
Arbeidsgiveravgift	381	384
Pensjonskostnader*	177	155
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-11	-28
Andre ytelser	985	1 177
<i>Sum lønnskostnader</i>	3 248	3 042

Antall årsverk: 0 0

Note S3 Spesifikasjon av andre driftskostnader

	31.12.2016	31.12.2015
Mindre utstyrsanskaffelser	0	92
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	539	245
Reiser og diett	1 159	855
Øvrige driftskostnader (*)	1 019	742
<i>Sum andre driftskostnader</i>	2 717	1 934

Note S4 Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere		
	31.12.2016	31.12.2015
<i>Sum videreformidlinger</i>	0	0
Note S5 Spesifikasjon av mellomregnskap med vertsinstitusjonen		
	31.12.2016	31.12.2015
<i>Omløpsmidler</i>		
Kasse og bank	21 179	16 231
Sum omløpsmidler	21 179	16 231
<i>Kortsiktig gjeld</i>		
Annen kortsiktig gjeld	16 498	14 961
Sum kortsiktig gjeld	16 498	14 961
Avregning med vertsinstitusjonen	4 681	1 270

Note 20 Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere		
<i>Tall i 1000 kroner</i>		
	31.12.2016	31.12.2015
Kunsthøgskolen i Oslo	10 432	8 063
Norges musikkhøgskole	4 989	7 831
NTNU	3 100	3 088
Høgskolen i Lillehammer	2 565	1 589
Høgskolen i Østfold	2 079	1 071
Universitetet i Tromsø	1 737	1 081
Universitetet i Agder	1 576	1 542
Universitetet i Bergen	1 470	550
Universitetet i Stavanger	876	983
Arkitekthøgskolen i Oslo	6	
Arkitektur- og designhøgskolen i Bergen		6
Andre videreformidlinger	0	0
Sum videreformidlinger (via PKU)	28 830	25 804

Note 30 EU-finansierte prosjekter

Tall i 1000 kroner

Prosjektnavn (tittel)	Prosjektets kortnavn (hos EU)	Tilskudd fra Horisont 2020	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EUs randsonerprogram til FP7	Tilskudd fra andre tiltak/programmer finansiert av EU	SUM	Koordinatorrolle (ja/nei)
Prosjekt 1						0	ja/nei
Prosjekt 2						0	ja/nei
Prosjekt 3						0	ja/nei
Sum		0	0	0	0	0	0

Note 31 Resultat - Budsjettoppfølgingsrapport

Tall i 1000 kroner

	Budsjett pr: 31.12.2016	Regnskap pr: 31.12.2016	Avvik budsjett/ regnskap 31.12.2016	Regnskap pr: 31.12.2015
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	203 848	196 756	7 093	145 344
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1 200	1 603	-403	135
Salgs- og leieinntekter	600	605	-5	701
Andre driftsinntekter	0	2	-2	27
<i>Sum driftsinntekter</i>	205 648	198 966	6 682	146 208
Driftskostnader				
Lønn og sosiale kostnader	80 245	78 804	1 440	74 797
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	0	1 919	-1 919	2 018
Andre driftskostnader	125 404	63 472	61 932	61 520
<i>Sum driftskostnader</i>	205 648	144 196	61 453	138 335
Driftsresultat	0	54 770	-54 770	7 873
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	0	21	-21	33
Finanskostnader	0	20	-20	112
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>	0	1	-1	-79
Resultat av periodens aktiviteter	0	54 771	-54 771	7 794
Avregninger				
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	0	-54 771	54 771	-7 794
<i>Sum avregninger</i>	0	-54 771	54 771	-7 794
Periodens resultat	0	0	0	0

Note 32 Datagrunnlaget for indikatorer i finansieringssystemet

Tall i 1000 kroner

Indikator	31.12.2016	31.12.2015
Tilskudd fra EU	0	0
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	0	0
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	-63	0
Sum tilskudd fra NFR og RFF	-63	0
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)		
- diverse bidragsinntekter	1 203	114
- tilskudd fra statlige etater	463	21
- oppdragsinntekter	0	0
Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	1 666	135

LIKVIDITET–KONTANTSTRØMANALYSE

<i>Tall i 1000 kroner</i>	Note	31.12.2016	31.12.2015
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter			
Innbetalinger			
innbetalinger av bevilgning (nettobudsjetterte)		203 848	145 157
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		49	954
innbetalinger av tilskudd og overføringer ¹⁾		460	82
innbetaling av refusjoner		1 812	1 024
andre innbetalinger ²⁾		1 182	155
Sum innbetalinger		207 352	147 371
Utbetalinger			
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		83 713	76 050
utbetalinger for varer og tjenester for videresalg og eget forbruk		75 200	59 540
utbetalinger og overføringer til andre statsetater		-1 647	-230
Sum utbetalinger		157 266	135 359
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter *		50 086	12 012
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)		-9 012	-1 830
innbetalinger av renter (+)		21	33
utbetalinger av renter (-)		-20	-112
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-9 011	-1 909
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
innbetalinger av virksomhetskapital		0	0
tilbakebetalinger av virksomhetskapital (-)		0	0
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)		0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0
Kontantstrømmer knyttet til overføringer³⁾			
innbetalinger fra statskassen til tilskudd til andre (+)		0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)		0	0
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer		0	0
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		0	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		41 075	10 104
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		51 605	41 501
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		92 680	51 605
* Avstemming			
	Note	31.12.2016	31.12.2015
resultat av periodens aktiviteter		54 771	
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet	15	-54 771	
ordinære avskrivninger		1 919	2 018
netto avregninger		54 771	7 794
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)		-9 012	-1 830
endring i ikke innteksført bevilgning knyttet til anleggsmidler		7 093	-188
endring i kundefordringer		-541	189
endring i ikke innteksførte bevilgninger og bidrag		44	52
endring i leverandørgjeld		-8 252	4 307
poster klassifisert som investerings- eller finansieringsaktiviteter		9 011	1 909
korrigerende avsetning for feriepenge når ansatte går over i annen statsstilli		30	-34
endring i andre tidsavgrensingsposter		-4 978	-2 205
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		50 086	12 012

OPPSTILLING AV BEVLIGNINGSRAPPORTERING

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen er satt opp i samsvar med prinsippene som gjelder for føring av statsregnskapet. Dette innebærer at opplysningene knyttet til bevilgningsregnskap og kapitalregnskap er satt opp etter kontantprinsippet og gjelder for regnskapsterminen fra 1. januar til 31. desember.

Bevilgningsoppstillingens del I viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III gir en oversikt over utbetalingene som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

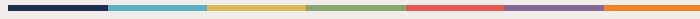
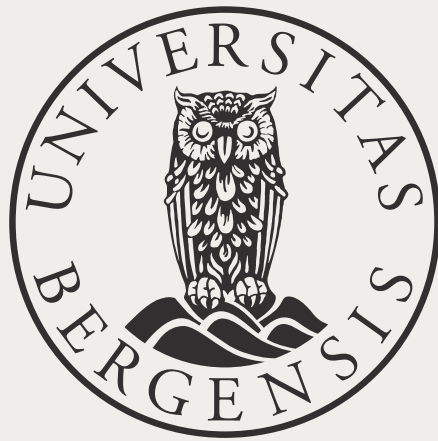
Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2016 for nettobudsjetterte virksomheter

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet

Konto	Tekst	Note	31.12.2016	31.12.2015	Endring
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	92 680	51 605	41 075
628002	Leieboerinnskudd	11	1 600	1 600	0
					Regnskap
					31.12.2016
Beholdninger rapportert i likvidrapport 1)		Note			
Oppgjørskonto i Norges Bank					
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank		17			51 605
Endringer i perioden (+/-)					41 075
<i>Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank</i>		17			92 680
Øvrige bankkonti Norges Bank²⁾					
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank		17			0
Endringer i perioden (+/-)					0
<i>Sum utgående saldo øvrige bankkonti i Norges Bank</i>		17			0

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet utbetaling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	195 378
280	Felles enheter	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver	38 947
Sum utbetalinger i alt				234 325

uib.no